

HET LEVEN TOT IN EEUWIGHEID

Jan van Buren

HET LEVEN TOT IN EEUWIGHEID

Op weg naar onze eindbestemming

Het leven tot in eeuwigheid,
op weg naar onze eindbestemming

Copyright © Jan van Buren
Cover illustratie: Piet Griep (2001)
Redactie: Hugo Bouter
Vormgeving: Jan Paul Spoor
OudeSporen online uitgeverij
Tweede editie 2015

ISBN/EAN 978-94-91797-19-4 E-book
ISBN/EAN 978-94-91797-21-7 Paperback
NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of mechanisch, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

'In het begin schiep God de hemel en de aarde (...)'.

'En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan. En Hij die op de troon zit, zei: Ik maak alle dingen nieuw'.

Genesis 1:1; Openbaring 21:1, 5

Inhoud

Woord vooraf

1. De dood is door de zonde, het leven is door Christus

1.1 Inleiding	13
1.2 De mens is heel uniek geschapen	16
1.3 De mens en zijn opdracht	17
1.4 De zonde maakt scheiding	18
1.5 Leven dankzij de dood van een onschuldige	18
1.6 Eén zonde, en één daad van gerechtigheid	19
1.7 Wat God zegt, dat volbrengt Hij	20
1.8 De Bijbel: een boek vol onthullingen van God	21
1.9 De dood heeft niet het laatste woord.	22
1.10 Mijn angst is weg	23
1.11 Twijfelt u nog steeds, of gelooft u Hem?	25

2. De mens na de scheiding van geest, ziel en lichaam

2.1 Het sterven	27
2.2 De verzamelplaats van alle levenden	28
2.3 Gescheiden door een kloof	29
2.4 Kenmerken en namen van deze verblijfplaatsen	29
2.5 Predikte Christus in de hel, en waar leed Hij?	31
2.6 In het graf weet men niets.	33
2.7 De geest leeft bewust.	33
2.8 Geen zielenslaap, maar rust of onrust	34
2.9 De dood zal niet meer zijn	35

3. De opstanding

3.1 De opstanding is reeds lang een vaststaand feit	39
3.2 Eeuwig voortbestaan is nog geen 'eeuwig leven'	40
3.3 Van tussen de doden uit opstaan	40
3.4 Verschillende opstandingen.	41
3.5 De éérste opstanding en de tweede dood	41
3.6 De opstanding ten leven, nl. van de rechtvaardigen	42
3.7 De opstanding ten oordeel, nl. van de onrechtvaardigen	43
3.8 Vlees en bloed kunnen Gods koninkrijk niet beërven.	43
3.9 Een hemels lichaam is geen geest.	44
3.10 Herkenning in de hemel, maar anders	44

4. De oordelen

4.1 God, de rechtvaardige Rechter	47
4.2 De zonden van de gelovigen zijn al geoordeeld.	48
4.3 De wegen van de gelovigen worden nu geoordeeld	49
4.4 De werken van de gelovigen zullen geopenbaard worden	50
4.5 Het oordeel over de volken	56
4.6 Het oordeel over Israël.	57
4.7 Het oordeel tijdens de regering van de Messias	58
4.8 Het oordeel over alle ongelovigen	58
4.9 Het dal van Hinnom, de gehenna	60
4.10 Het oordeel over de duivel en zijn vazallen	60
4.11 Het vonnis wordt voltrokken door de Mensenzoon	61

5. De komst van de Here Jezus voor de Zijnen – de opname

5.1 Zijn belofte om terug te komen.	65
5.2 In een ondeelbaar ogenblik veranderd en weggevoerd	66
5.3 Het doel van de bekering.	67
5.4 Hebt u ook een levende en vaste hoop?	70
5.5 Als hemelburgers Hem werkend verwachten	71
5.6 Maakt de gemeente de Grote Verdrukking mee?	72

6. De komst van de Here Jezus met de Zijnen – de verschijning

6.1 Plaats van afscheid en ontmoeting	75
6.2 De Olijfberg	75
6.3 Christus verschijnt met Zijn heiligen	77
6.4 Twee legers ontmoeten elkaar	77
6.5 De leiders moeten boeten	78

7. Vrede op aarde

7.1 De wedergeboorte van land en volk	81
7.2 Het nieuwe verbond.	82
7.3 De Koning-Priester regeert, wat een zegen!	83
7.4 Jeruzalem, de stad van de grote Koning.	83
7.5 Een wereld zonder bommen, distels en roofdieren.	84
7.6 Geen ziekte, maar eeuwige blijdschap	84
7.7 De herinnering aan de zondeval en aan Sodom blijft bestaan	85
7.8 Satan losgelaten	86
7.9 De eeuwigheid	86

8. Wanneer komt Christus terug?

8.1 God heeft de tijd bepaald	89
8.2 Het geheim van de Vader.	90
8.3 Kent u de tekenen van de tijd?	91

9. De gemeente nu en in de toekomst

9.1 Het ontstaan van de volken en van Israël.	97
9.2 Toch een plaats waar God regeert	98
9.3 De gemeente een feit.	99
9.4 De volken delen in de zegen van Christus	100
9.5 De gemeente is een verborgenheid	101
9.6 De nieuwe mens	103
9.7 De gemeente als een lichaam	106
9.8 De gemeente als een huis	107
9.9 De gemeente als een bruid	107
9.10 De gemeente als bruid in de typologie.	108

10. God bij de mensen, en mensen bij God

10.1 De onveranderlijke liefde van God voor Israël	113
10.2 Johannes de Doper, de vriend van de bruidegom	115
10.3 Het hemelse vaderland en het hemelse Jeruzalem	116
10.4 De beschrijving van het nieuwe Jeruzalem	120
10.5 De bestemming bereikt, eeuwig met Hem.	126

Woord vooraf

‘Zie, hoe goed is het dat broeders (mensen) eensgezind samenwonen (...) daar gebiedt de HERE de zegen en het leven tot in eeuwigheid’.

Psalm 133:2, 3b

Dit is iets waar ieder mens naar verlangt, en ook God! Zijn verlangen was dat de mensen onderling met elkaar, en in relatie met hun Schepper, in liefde en harmonie altijd zouden voortleven. Doordat zij eensgezind óngehoorzaam waren, deed de dood echter zijn intrede. Met het gevolg dat er scheiding kwam tussen God en de mens, en tussen de mensen onderling.

Maar de Here Jezus heeft de dood overwonnen en leven en onvergankelijkheid aan het licht gebracht. Ondanks grote dieptepunten in het menselijk bestaan kan God, dankzij Christus die Mens is geworden, toch tot Zijn doel met ons komen.

Met de Bijbel in de hand willen wij u meenemen op een reis door de tijd. En nog verder: tot in de verblijfplaats na het sterven, zowel van gelovigen als van ongelovigen, zelfs na de opstanding uit de dood. En ten slotte naar de plaats waar de mens voor eeuwig zal verblijven.

Het leven tot in eeuwigheid

Wij zien het unieke plan van God, zowel met ons mensen, als met Israël en de volken, en in het bijzonder met de Gemeente. God zal alle dingen in de hemel en op aarde onder Christus als Hoofd samenbrengen, zodat mensen bij God kunnen wonen en Hij bij hen zal wonen. Dit is hét leven tot in eeuwigheid!

Terneuzen, juli 2015

Jan van Buren

1. De dood is door de zonde, het leven is door Christus

1.1 Inleiding

De profeet Jesaja heeft gezegd: ‘De voorgaande dingen – zie, ze zijn gekomen! Nieuwe dingen verkondig Ik; voordat ze ontkiemen, doe Ik ze u horen. En wie kan, zoals Ik, roepen, het bekendmaken en het voor Mij uiteenzetten. En laten zij de toekomstige dingen, dat wat komen zal, hun bekendmaken. Wie heeft dat van toen af bekendgemaakt? Ben Ik het niet, de Here? Buiten Mij is er geen andere God, een rechtvaardig God, een Heiland; er is niemand behalve Ik. Wend u tot Mij, word behouden, alle einden der aarde’ (Jes. 42:9; 44:7; 45:21-22).

Ieder voorjaar zien we het opnieuw in de natuur. In de winter lijkt het leven uit de bomen en planten verdwenen. Maar opeens komt er uit de al schijnbaar afgestorven wilg of ribes een groen sprietje tevoorschijn. Na verloop van tijd zijn er weer bomen en planten met prachtige bloemen. Ook op de akkers zien we dit jaarlijks terugkerend gebeuren. Nadat de boer het land heeft bewerkt en ingezaaid, sterven de zaadkorrels af. Door dit proces ontstaan echter nieuwe planten, zodat na maanden een nieuwe oogst kan worden binnengehaald. Mede door deze beelden uit de natuur heeft God, de Schepper, duidelijk gemaakt

dat er niet alleen leven na de dood is, maar dat dit leven ook duidelijk herkenbaar is aan hetgeen waaruit het is ontstaan.

Diep van binnen weet ieder mens dat het met de dood niet afgelopen is, en dat alleen het lichaam tot stof terugkeert. Hij heeft een onsterfelijke ziel, en de dood van de mens is alleen de doorgangspoort naar zijn eeuwige bestemming. Maar de dood heeft niet het laatste woord. Jezus Christus heeft dat duidelijk bewezen door mensen uit de dood op te wekken en hen terug te brengen in het dagelijks leven. Hij toonde bovendien zo'n grote macht te hebben, dat Hij op de derde dag is opgestaan uit de doden. En Hij heeft Zichzelf duidelijk in Zijn lichaam aan velen van de discipelen vertoond. Pas daarna keerde Hij terug naar de hemel.

De Here Jezus komt eenmaal terug. Allen die gestorven zijn, zullen dan Zijn stem horen en opstaan uit de dood. Voor de gelovigen zal dit de opstanding ten leven zijn. Een geweldig moment, want zij zullen dan met een nieuw lichaam meegenomen worden naar de hemel. Ook de ongelovigen zullen opstaan. Maar voor hen die in hun leven niet rekenden met God, zal het een opstanding ten oordeel zijn! Een vreselijk moment, want zij zullen voor eeuwig gescheiden zijn van God.

Hoewel de dag waarop Jezus Christus terugkomt niet aan de mensen is bekendgemaakt, staan er met het oog op dit moment toch belangrijke aanwijzingen in de Bijbel. Hierop moeten wij letten. Bijvoorbeeld het gedrag van de mensen in die tijd en de bewegingen van de volkeren. De natuurlijke liefde van de mensen is verkoeld. De christenheid voldoet niet meer aan de door God gestelde eisen. Steeds meer rampen en oorlogen vinden er plaats. De terugkeer van het volk Israël uit de diaspora naar hun land, en het herstel van het vroegere Romeinse rijk door de eenwording van Europa, zijn duidelijke aanwijzingen dat we leven in een tijd waarin spoedig belangrijke profetieën in vervulling zullen gaan. Wat God gesproken heeft, dat zal Hij ook doen komen (Jes. 46:10-11).

De christenen van het eerste uur verwachtten de komst van Jezus Christus nog tijdens hun leven. Er waren zelfs mensen die niet meer

naar hun werk gingen. Inmiddels zijn er bijna 2000 jaar verstreken, en nog steeds is Hij niet teruggekomen. Misschien is dit wel een reden dat velen nu zeggen: 'De wederkomst van Christus moet je niet letterlijk nemen'. Anderen spotten ermee en zeggen: 'Waar blijft de belofte van Zijn komst, want sinds het begin van de wereld is er nog niets veranderd' (2 Petr. 3:4). Degenen die dit beweren, hebben geen oog voor het feit dat God nog steeds genade aanbiedt aan alle mensen. Want ook daarin is er nog steeds niets veranderd.

Afscheid nemen van mensen van wie je veel houdt, is moeilijk en verdrietig; en nadenken over de dood is ook geen prettige zaak. Toch nemen velen maatregelen om te voorkomen dat nabestaanden na het overlijden in ernstige problemen zullen komen. Ze sluiten een levensverzekering voor hun partner af. Maar men laat na te zorgen voor een goede persoonlijke 'levensverzekering'. Deze levensverzekering is er dankzij Jezus Christus. Hij stierf als Plaatsvervanger voor mensen die God niet geven wat Hem toekomt. Hij betaalde de prijs om aan jong en oud, arm en rijk het eeuwige leven te kunnen schenken. De hemel kun je niet zelf verdienen. Daarom zijn de 'verzekeringsvoorwaarden' ook voor iedereen gelijk.

God vraagt alleen dat mensen erkennen dat zij schuldig zijn, hun zonden belijden en die nalaten. Dit staat gelijk aan om 'gratie' vragen, en God geloven op Zijn Woord. Lang geleden kwam de Here Jezus als Redder naar de wereld, maar straks komt Hij terug als Rechter. Als u uw zaken in orde hebt gemaakt, kunt u met blijde spanning uitzien naar de komst van Hem die uw eeuwig geluk op het oog heeft. De zekerheid die God u aanbiedt, is dat niets en niemand u zal kunnen scheiden van de liefde van Christus.

De eerste mens, Adam, de stamvader van alle mensen, greep heel hoog. Hij wilde als God zijn. De Here Jezus, de Zoon van God, vernederde Zichzelf juist heel diep door de hemel te verlaten en Mens te worden. Als het Hoofd van een nieuw mensengeslacht wordt Hij de laatste Adam genoemd. Door de zondeval van de eerste mens is God ernstig aangetast in Zijn eer. Daarom zouden de mensen Hem voortaan niet alleen kennen als hun Schepper, maar ook als de Heilige God, die geen

zonde in Zijn tegenwoordigheid kan toelaten. Daarnaast gebeurde het onbegrijpelijke: God gebruikte de zondeval om mensen te laten zien hoe oneindig en hoe groot Zijn liefde voor hen is.

Dankzij het werk van de Here Jezus kan God de mensen méér geven dan Adam ooit in het paradijs bezat. Eenmaal wordt alles nieuw en komt er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waar mensen voor eeuwig gelukkig zijn en delen in de heerlijkheid en de glorie van de Here Jezus. De heerschappij van Zijn vrede zal geen einde kennen. Dan is God alles in allen!

*Er ruist langs de wolken een lief'lijke Naam,
die hemel en aarde verenigt te saam.
Geen naam is er zoeter en beter voor 't hart,
Hij balsemt de wonden en heelt alle smart.
Kent u, kent u die Naam nog niet?
Die Naam draagt mijn Heiland,
mijn lust en mijn lied!*

1.2 De mens is heel uniek geschapen

Heel lang geleden, nog voordat de aarde was geschapen, heeft God Zich erop verheugd Zijn vreugde te delen met mensenkinderen. Er staat zelfs geschreven: *'Mijn bron van blijdschap vond Ik bij de mensenkinderen'* (Spr. 8:31). Toen al zag God op de Here Jezus, die Mens zou worden. En Hij zag ook de mensen die Hij in de tijd zou scheppen, voor eeuwig met Christus verenigd. Met het oog daarop heeft Hij dan ook gezegd: *'Laten Wij mensen maken'* (Gen. 1:26). Zij vormen om zo te zeggen de kroon op Gods schepping.

Toen God ging scheppen, riep Hij de zichtbare dingen uit het niets te voorschijn. Hij sprak en het was er. Hij gebod slechts, en het stond er (Gen. 1:3, 6, 9, 11, 14, 20, 24, 26; Ps. 33:6, 9; 148:5; Hebr. 11:3). De mens echter is heel uniek door God geschapen, en bovendien naar Zijn beeld en gelijkenis. Hij legde iets van Zichzelf in hem: een schepsel dat nakomelingen zou voortbrengen, ieder weer met een eigen

persoonlijkheid, wil en denkvermogen, en emoties. Mensen waarmee Hij kon communiceren. Mensen die in harmonie met elkaar en met God eeuwig zouden voortbestaan.

Zoals een pottenbakker met zijn handen een kruik maakt, formeerde God de mens uit het stof van de aarde. Daarna blies Hij de levensadem in zijn neus. Hierdoor werd de mens een levende ziel, een onsterfelijk levend wezen. Het lichaam van de mens kon sterven, maar zijn geest niet. Later vormde de Here God uit een rib van de mens zijn vrouw (Gen. 2:7, 21-23; Job 33:4, 6; 34:19; Ps. 119:73). Alles wat God geschapen had, was goed; ja, zeer goed (Gen. 1:4, 10, 12, 18, 21, 25, 31; Pred. 7:29).

Uit dit eerste mensenpaar zijn miljarden mensen voortgekomen, die afzonderlijk ook weer heel uniek zijn (Hand. 17:26). Door hen op deze bijzondere manier te maken, toonde God vanaf het begin dat Hij heel dicht bij de mensen wilde zijn. In de hof van Eden kwam God bij de mensen, en sprak Hij met hen. Op de nieuwe aarde zal God zelfs bij de mensen *wonen* (Gen. 3:8; Openb. 21:3). Als we bij het lezen van de Bijbel de geschiedenis van de mens overzien, ontdekken we dat Gods liefde voor de mensen niet is veranderd – ondanks al ons falen (Tit. 2:11; 3:4; vgl. Jer. 31:3; Hos. 11:4, 8). Wij kijken vol verwondering naar de heilige God, en Zijn oneindige genade en liefde voor ons. En wij zien hoe God, dankzij de Here Jezus, met de mensen tot Zijn doel komt.

1.3 De mens en zijn opdracht

God zegende de mens en Hij zei tegen hem: *‘Wees vruchtbaar, word talrijk en vervul de aarde’*. Hij stelde hem aan als heerser over de schepping en gaf opdracht de aarde aan zich te onderwerpen. Hij plaatste Adam en Eva in de hof van Eden om die te bewerken en te onderhouden. Daar lag hun eerste taak. Alles stond hun ter beschikking om van te genieten. Het zaaïend gewas en de boomvruchten dienden als hun voedsel. Van alle bomen in de hof mochten zij vrij eten, behalve van de boom van kennis van goed en kwaad. Als zij van die boom aten, dan zouden zij zeker (de dood) sterven.

Door slechts dit ene gebod te houden, kon de mens zijn afhankelijkheid van en gehoorzaamheid jegens de Schepper tonen. De mens was heel intelligent. God bracht elk levend wezen bij Adam om te zien hoe hij het zou noemen: zó zou zijn naam zijn (Gen. 1:26-29; 2:8, 9, 15-20). Hierna gaf Hij hem een vrouw als helper, om samen in de hof van Eden te beginnen aan de opdracht van hun Schepper.

1.4 De zonde maakt scheiding

Ondanks de ernstige waarschuwing van God aan het adres van de mens gebeurde het vreselijke kwaad toch, met verstrekkende gevolgen voor het hele nageslacht. De mens liet zich door de satan verleiden. Hij was niet langer tevreden met zijn hoge positie en wilde als God zijn; hij wilde goed en kwaad kennen. Door God te wantrouwen, alsof Hij hun iets goeds wilde onthouden, en de satan te geloven, werden Adam en Eva ongehoorzaam en aten zij toch van de vrucht – wat God nadrukkelijk had verboden (Gen. 3:5-6).

Vanaf dat moment maakte de zonde scheiding tussen God en de mensen en trad de geestelijke dood in. Ook hun verstand werd verduisterd (Jes. 59:2; Ef. 2:1; Rom. 1:21; Ef. 4:18). Toen zij beseften wat er gebeurd was, keken zij naar hun lichaam; onmiddellijk kregen zij schaamtegevoel, zij zagen hun naaktheid. Om dit te verbergen, bedekten zij zich met vijgenbladeren en probeerden zij zich samen voor God te verbergen. Hun geweten, dat zij direct hadden ontvangen, ging spreken (Gen. 3:7-11).

1.5 Leven dankzij de dood van een onschuldige

God liet de mens in zijn zondige toestand niet aan zijn lot over. Hij riep Adam ter verantwoording. Hoewel Adam zijn zonde niet ontkende, verschuilde hij zich achter zijn vrouw: zij had hem verleid. Daarmee suggereerde hij dat de oorzaak bij God lag – en bij zijn vrouw; in elk geval niet bij hemzelf. Van God had hij immers zijn vrouw ontvangen.

Toch werd Adam wel door God verantwoordelijk gesteld. God zei: *'de aardbodem is omwille van u vervloekt (...). In het zweet van uw gezicht zult u brood eten, totdat u tot de aardbodem terugkeert, omdat u daaruit genomen bent; want stof bent u en u zult tot stof terugkeren'* (Gen. 3:17-19). De naam Adam, wat betekent 'uit de rode aarde genomen', kreeg hierdoor een bijzondere dimensie.

Hoewel Eva door de verleiding van de slang als eerste in overtreding viel, met de dood als gevolg, zou er eenmaal een Mens uit haar worden geboren, die de kop van de tegenstander zou vermorzelen. Maar de satan zou aan de wandel, het aardse leven van dit beloofde Nageslacht, een einde maken. Dit zou echter zijn eigen doodvonnis inhouden. Christus is het beloofde Nageslacht. Hij heeft vierduizend jaar later de dood van zijn kracht beroofd en onvergankelijk leven aan het licht gebracht (Luc. 3:38; Gal. 3:16; 2 Tim. 1:10).

Hoewel de vrouw de moeder van de eerste moordenaar is geworden, noemde Adam zijn vrouw niet meer *mannin*, maar Eva, d.i. *moeder van alle levenden*. De lichamelijke dood die het schuldige mensenpaar had verdiend, werd nog jaren uitgesteld. Maar de dood trof wel een onschuldig schepsel. Want wat het verschrikkelijke gevolg van zijn daad was, dat liet God aan de mens zien door in zijn plaats een onschuldig dier te doden en hem te bekleden met de huid ervan. Dankzij het bloed van onschuldige dieren en de klederen van vellen konden Adam en Eva blijven leven. Door de bekleding die God aan hen gaf, nl. de huiden van deze dieren, werden ze voortdurend hieraan herinnerd (Gen. 3:9-21; Jes. 64:6; 61:10; 1 Tim. 2:13-14).

1.6 Eén zonde, en één daad van gerechtigheid

Eenmaal komt de dag dat ook alle nakomelingen van dit mensenpaar van al hun daden rekenschap zullen moeten afleggen aan God. Reeds vóór de zondvloed heeft Henoch dit geprofeteerd, toen hij zei: *'Zie, de Here is gekomen met Zijn tienduizenden heiligen, om over allen het oordeel te vellen en alle goddelozen onder hen terecht te wijzen voor al hun goddeloze daden, die zij op goddeloze wijze bedreven hebben,*

en voor al de harde woorden die zij, goddeloze zondaars, tegen Hem gesproken hebben' (Jud.: 14-15).

Sinds de zondeval is het *'de mensen beschikt dat zij eenmaal moeten sterven en dat daarna het oordeel volgt'* (Hebr. 9:27). *'Want het loon van de zonde is de dood, maar de genadegave van God is eeuwig leven, door Jezus Christus, onze Here'*. En zoals door één overtreding de dood in de wereld is gekomen, zo komt de genade door één daad van gerechtigheid tot rechtvaardiging van het leven (Rom. 6:23; 5:12-21). Op grond van het plaatsvervangend offer van Jezus Christus, die eenmaal stierf op het kruis, is door het voltrekken van dit bijzondere doodsvonnissen aan de rechtvaardige eis van God voldaan.

Dankzij de dood van Jezus Christus kan God aan alle mensen genade betonen en hen zelfs rechtvaardig verklaren. Iemand rechtvaardig verklaren wil zeggen dat God zo iemand volmaakt ziet in Christus, alsof hij nooit had gezondigd. De voorwaarden die God stelt zijn: dat wij Hem onze zonden belijden, erkennen dat wij de straf verdienen die Hij op Zich nam, en Hem geloven op Zijn Woord. Vanaf het moment dat wij dit doen, ziet God ons als met Christus gestorven (Rom. 6:4-10). Omdat God rechtvaardig is, straft Hij slechts één keer. Het is: óf Christus droeg uw straf, óf Hij straft u (Jes. 53; 1 Petr. 2:22-25).

Voor gelovigen is het sterven geen straf, maar de doorgangspoort naar de hemel. Met uitzondering van de gelovigen die nog in leven zijn bij de komst van de Here Jezus, komt de lichamelijke dood voor ieder mens. Daarom roept God op altijd bereid te zijn om Hem te ontmoeten (Am. 4:12). Een levensbelangrijke vraag is: Bent u ook gered, en bent u gered? Alleen dan kunt u God ontmoeten (vgl. Matt. 24:44).

Doordenkertje: Wie in zijn leven sterft, sterft éénmaal. Wie in zijn leven niet sterft, sterft tweemaal (Rom. 6:1-11).

1.7 Wat God zegt, dat volbrengt Hij

God wil de mens niet in onzekerheid laten over Zijn plannen met de mensen, en Zijn gedachten over de mensen. Als zij ongehoorzaam

waren, sprak Hij tot hen door de profeten om hen op te roepen tot Hem terug te keren. Weigerden zij dit, dan had het ernstige consequenties. Bekeerden zij zich, dan beloofde Hij herstel en soms een nog grotere zegen.

Dit principe heeft God in alle tijden gehanteerd: *'Die vanaf het begin verkondigt wat het einde zal zijn, van oudsher de dingen die nog niet plaatsgevonden hebben; Die zegt: Mijn raadsbesluit houdt stand en Ik zal al Mijn welbehagen doen; (...) Ja, Ik heb gesproken, Ik zal het ook doen komen; Ik heb het geformeerd, Ik zal het ook doen'* (Jes. 46:10-11). *'Voorzeker, de Here HERE doet niets tenzij Hij Zijn geheimenis heeft geopenbaard aan Zijn dienaren, de profeten. De leeuw heeft gebruld. Wie zou niet bevreesd zijn? De Here HERE heeft gesproken. Wie zou niet profeteren?'* (Am. 3:7-8).

Christus, de Leeuw uit de stam van Juda, zal eenmaal in koninklijke majesteit verschijnen. Toen Johannes op het eiland Patmos de Here Jezus in heerlijkheid zag te midden van de zeven gemeenten, viel hij dodelijk bevreesd aan Zijn voeten. Maar Hij legde Zijn rechterhand op hem en zei: *'Wees niet bevreesd, Ik ben de Eerste en de Laatste, en de Levende, en Ik ben dood geweest en zie, Ik ben levend tot in alle eeuwigheid!'* Degenen die in Christus geloven, hoeven niet te vrezen voor de Leeuw uit Juda. Om Gods plan ten uitvoer te brengen is de machtige Leeuw ook het Lam van God geworden, om zo in de plaats van schuldige, zondige mensen te kunnen sterven (Openb. 1:17-18; 5:5-6). Op de berg Moria, één van de bergen bij Jeruzalem (waar later de tempel zou worden gebouwd), had Abraham tegen zijn zoon Isaak gezegd: *'God zal Zichzelf voorzien van het lam voor het brandoffer, mijn zoon'* (Gen. 22:8). En in die omgeving, op Golgota, heeft God tweeduizend jaar later voorzien!

1.8 De Bijbel: een boek vol onthullingen van God

Nu is ons kennen nog onvolkomen. Wij kijken door een spiegel in een raadsel, en alles wat we zien is niet helder. We zien ten dele of stuksgewijs de grote contouren van Gods plannen (1 Kor. 13:9-12). Wat

de aarde betreft zal God eenmaal, in diezelfde omgeving waar Abraham zijn zoon offerde, op de berg Sion de sluier vernietigen die alle natiën omsluiert, en de bedekking wegnemen waarmee alle volken bedekt zijn (Jes. 25:1, 7, 8).

Niet direct op de eerste bladzijde van de Bijbel maakte God al Zijn raadsbesluiten en plannen aan de mens bekend. In de loop van de eeuwen lichtte Hij steeds als het ware een tipje van de sluier op door nieuwe openbaringen toe te voegen, verdere onthullingen van Zijn plannen. Deze geopenbaarde dingen (onthullingen) kunnen we lezen in de Bijbel. Ze zijn voor ons mensen, en voor onze kinderen. Echter de niet geopenbaarde, de verborgen dingen zijn voor God (Deut. 29:29; Openb. 1:1-3; 22:6, 10).

In het Nieuwe Testament zijn aan Petrus, Paulus en Johannes diverse verborgenheden, of geheimenissen, door openbaring bekendgemaakt. David wist door ervaring: *‘Vertrouwelijk gaat de Here om met wie Hem vrezen, Zijn verbond maakt Hij hun bekend’* (Ps. 25:14). Alleen zij die de Geest van God hebben ontvangen en die geestelijk zijn, kunnen deze dingen verstaan (1 Kor. 2:10-16).

God heeft vanuit de hemel gesproken en Hij spreekt nog steeds door het profetische woord, *‘dat vast en zeker is, en u doet er goed aan daarop acht te slaan als op een lamp die schijnt in een duistere plaats, totdat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in uw hart. Dit moet u allereerst weten, dat geen enkele profetie van de Schrift een eigenmachtige uitleg toelaat; want de profetie is destijds niet voortgebracht door de wil van een mens, maar heilige mensen van God, door de Heilige Geest gedreven, hebben gesproken’* (2 Petr. 1:19-21; 2 Sam. 23:2; Openb. 22:18-19).

1.9 De dood heeft niet het laatste woord

God heeft het laatste woord, niet de dood. Op een bijzondere manier heeft Hij gesproken door de Zoon (Hebr. 1:1). Toen Christus als Mens werd geboren, legde Hij Zijn heerlijkheid af om als Mens de grote

tegenstander van God te kunnen overwinnen (Fil. 2:6-8). Hij die de macht had een lichaam van vlees en bloed aan te nemen, had ook de macht Zijn leven af te leggen en – nadat Hij gestorven was – macht het opnieuw te nemen (Joh. 10:18; 12:23-34). Op de berg van de verheerlijking heeft Hij hierover met Mozes en Elia gesproken.

Kort daarvoor had Hij tegen Zijn discipelen gezegd dat Hij gedood en na drie dagen opgewekt zou worden (Luc. 9:28-36; 22; 51). Daarna reisde Hij naar Jeruzalem, want de dagen van Zijn opneming, Zijn terugkeer naar de hemel, gingen in vervulling. Op Golgota heeft Hij door Zijn dood de vijand tenietgedaan die de macht over de dood had, dat is de duivel (Hebr. 2: 14-16).

Zoals David de reus Goliath met zijn eigen zwaard doodde, zo heeft de Here Jezus de duivel verslagen met zijn eigen zwaard, de dood (1 Sam. 17:51). Aan het kruis legde Hij Zijn leven af, maar na drie dagen in de dood te zijn geweest stond Hij op en kwam Hij uit het graf. Vervolgens heeft Hij Zich gedurende veertig dagen vele malen aan Zijn volgelingen getoond en met hen gesproken. Daarna keerde Hij voor hun ogen terug naar de hemel (Luc. 23:33, 44-46, 53; 24:1-9, 15, 34-46; 1 Kor. 15:3-21; Hand. 1:3, 9-11). Christus is volkomen één met de Vader. Daarom heeft enerzijds de Vader Hem opgewekt uit de dood, en anderzijds heeft Hij Zelf met kracht bewezen Gods Zoon te zijn (dus Zelf God, één met de Vader) door Zijn eigen opstanding uit de doden (Joh. 14:10- 11; Gal. 1:1; Rom. 1:3-4).

1.10 Mijn angst is weg

Na de zondeval ontving de mens een geweten. Hierdoor heeft ieder mens kennis, een innerlijke overtuiging van goed en kwaad. Vanaf dat moment wist de mens ook dat de lichamelijke dood eenmaal zou volgen. Niemand weet echter hoeveel levensdagen God hem geeft. Het leven kan plotseling eindigen, bijvoorbeeld door een dodelijk ongeval of door een ernstige ziekte. Anderen worden oud en hebben een kort of lang ziekbed. Echter de dood wenkt ieder uur. Als bescherming voor plotseling gevaar heeft de mens het afweermechanisme 'angst'

ontwikkeld. Ouders leren dit aan hun kinderen. Ze zeggen bijvoorbeeld: Pas op, val niet in het water, want dan verdrink je! Angst in de juiste proporties werkt dus als een bescherming. Angst kan ook ontaarden in een fobie; dan heeft deze niet de juiste functie.

Angst voor de dood heeft ieder mens, die weet dat zijn zonden hem scheiden van God. Het is niet zozeer de angst voor het onbekende, maar het geweten zegt: Eenmaal komt de dag dat je rekenschap moet afleggen van je daden! Wanneer iemand zijn geweten niet heeft toegesloten, weet en erkent hij met Elifaz dat de goddeloze zijn hele leven in angst verkeert. Hij heeft geen vertrouwen dat hij uit de duisternis zal terugkeren. Hij is bestemd voor het zwaard. Hij weet dat een dag van duisternis voor hem ophanden is. Benauwdheid en angst overvallen hem; ze overweldigen hem (Job 15:20-24).

Ook de dichter van Psalm 116 zag zich gebonden in banden van de dood, angsten van het graf hadden hem aangegrepen. Toen hij echter de naam van de Here aanriep, kreeg hij genade. Hij wist zich gered en er kwam rust in zijn ziel. Hij beseftte: ik kan mijzelf niet redden! Het enige dat ik kan doen is mijn schuld aan God belijden, bidden om genade en God, mijn Redder, danken voor de verlossing die Hij mij schonk en tonen dat ik Hem liefheb. Als wij ons vertrouwen op de Here Jezus hebben gesteld, weten wij dat Hij dóór de dood hem die de macht over de dood had, dat is de duivel, heeft tenietgedaan. En allen heeft verlost, die gedurende heel hun leven door angst voor de dood tot slavernij eraan onderworpen waren (Hebr. 2:15).

Op grond van het werk van Christus mag iedereen die (zoals de dichter van Psalm 116) tot God is gegaan, met zekerheid instemmen met de woorden van de apostel. Als een kind van God mag ik 'Abba, Vader', d.i. geliefde Vader zeggen. En wij zijn met Paulus *'ervan overtuigd dat noch dood, noch leven, nog tegenwoordige dingen, noch toekomstige dingen (...) ons zal kunnen scheiden van de liefde van God in Christus Jezus, onze Here'* (Joh. 1:12, 13; Rom. 8:15; 38, 39).

1.11 Twijfelt u nog steeds, of gelooft u Hem?

'Er is in de liefde geen vrees' (1 Joh. 4:18). Toch hebben velen, nadat zij hun zonden oprecht aan God beleden hebben, een innerlijke angst en vrees voor Hem. Dit leidt ertoe dat God niet alleen veel verdriet wordt aangedaan door de zonde van de mensen, maar ook doordat zij Hem wantrouwen door hun twijfel. Doordat zij op zichzelf zien – als zij zondigen –, twijfelen ze aan de oprechtheid van hun belijdenis. Vervolgens twijfelen zij ook aan God. Zij vertrouwen God niet op Zijn Woord en blijven zich steeds afvragen: Heeft God werkelijk al mijn zonden vergeven? Zal Hij mij alsnog straffen (vgl. Jak. 1:6)?

Zij denken dat God op dezelfde manier met hen zal handelen, zoals mensen elkaar kunnen behandelen. Zij lijken op de broers van Jozef. Nadat vader Jakob was gestorven, vreesden zij immers voor hun broer, de machtige heerser Jozef. Ondanks het feit dat hij duidelijk had getoond hun redder te zijn, en ondanks zijn vele bewijzen van liefde jegens hen was er wantrouwen in hun hart. Van Jozef lezen we dat hij zeven keer weende: van ontroering, van verdriet, maar toen zijn broers wantrouwend over hem dachten, weende hij van teleurstelling.

Zoals de broers van Jozef toen, tonen nu ook velen die belijden christen te zijn, dat zij niet werkelijk het hart van hun Redder kennen (Gen. 45:7; 50:15-21). Zij geloven God niet onvoorwaardelijk op Zijn Woord, zoals Abraham en David dat deden. David geloofde dat hij vanwege zijn zonden de dood had verdiend. Nadat hij hiervan belijdenis had gedaan en berouw toonde, sprak hij de woorden: *'Welzalig de mens aan wie God gerechtigheid toerekent, van wie de ongerechtigheid vergeven en de zonden bedekt zijn'*. Abraham geloofde God en twijfelde niet dat Hij hem een zoon kon schenken uit zijn afgestorven lichaam, en dat God deze zoon, wanneer hij hem offerde, daarna uit de dood terug zou brengen.

Beide aspecten: geloven dat je de dood hebt verdiend, en dat God een dode zondaar het leven schenkt op grond van het offer van Christus, dat zijn de voorwaarden waarop God een zondaar rechtvaardigt. *'Dit is geschreven ook ter wille van ons, aan wie het zal worden toegerekend,*

aan ons namelijk die geloven in Hem die Jezus, onze Here uit de doden opgewekt heeft, die om onze overtredingen is overgeleverd, en opgewekt om onze rechtvaardiging (Ps. 32:1-2; Rom. 4:1-9; 20-25). Het geloof werkt samen met de werken, die tonen dat je gelooft. Wie twijfelt, toont dat hij niet volledig op God vertrouwt (Jak. 2:23; 1:6).

Vragen

1. Hoe kan iedereen weten dat er een God is? (1.2);
2. Waardoor leeft de mens eeuwig? (1.2);
3. Wat waren de eerste opdrachten die God de mens gaf? (1.3);
4. Hoe komt het dat mensen schaamtegevoel hebben? (1.4);
5. Waar herinnert de kleding aan? (1.5);
6. Wat betekent 'rechtvaardig verklaren'? (1.6);
7. Wat betekent het doordenkertje? (1.6?);
8. Wat was de taak van de profeten? (1.7);
9. Kan ieder mens de geestelijke dingen begrijpen? (1.8);
10. Waaruit blijkt dat Christus macht heeft over de dood en de duivel? (1.9);
11. Heb jij nog angst voor de dood? (1.10);
12. Wat zijn de voorwaarden waarop God een zondaar rechtvaardig verklaart? (1.11).

2. De mens na de scheiding van geest, ziel en lichaam

2.1 Het sterven

De mens is een schepsel met een geest, een ziel en een lichaam (vgl. 1 Tess. 5:23). Geen ander geschapen wezen is aan hem gelijk. In tegenstelling tot de dieren heeft de mens een onsterfelijke ziel en geest. Die ontving hij toen God de adem van het leven in de neus van Adam blies ¹ (Gen. 2:7). Het lichaam is de materie, waardoor de mens op aarde kan leven en zich kan manifesteren. De ziel, het leven, is in het bloed (Lev. 17:11).

De mens moet sterven, omdat hij door de zonde aan de dood is onderworpen; het overkomt iedereen (Rom. 5:12). Sinds de zondeval is dit een vaststaand feit: *‘Veeleer ziet hij dat wijzen sterven, dat een dwaas en een onverstandige samen omkomen en hun vermogen aan anderen nalaten. Hun diepste gedachte is dat hun huizen voor eeuwig zullen bestaan, hun woningen van generatie op generatie; zij noemen de landen naar hun naam. Toch blijft de mens, in al zijn aanzien, niet bestaan’* (Ps. 49:11-13). *‘Er is een tijd om geboren te worden en een tijd om te sterven’* (Pred. 3:2).

1 zie ‘1.1 Inleiding’ op pagina 13.

Bij het sterven van de mens vindt de scheiding tussen geest, ziel en lichaam plaats. Als een dier sterft, daalt de adem zonder dat men het waarneemt naar beneden in de aarde. Op het moment dat een mens sterft en het leven wegvloeit, keert de geest, de levensadem, terug naar God die hem heeft gegeven (Pred. 3:2, 20, 21; 12:7). Het lichaam van de mens, dat bij de schepping is geformeerd uit het stof van de aardbodem, keert in het graf weer terug tot stof zoals het geweest is (Gen. 3:19; Job 34:14-15).

2.2 De verzamelplaats van alle levenden

Als een mens sterft, 'slaapt' het lichaam en wordt het normaliter in de aarde gelegd (Luc. 8:49-55; Joh. 11:11-13; Dan. 12:2; 1 Tess. 5:10). Toen Job dacht dat hij ging sterven, zei hij: *'ik weet dat U mij naar de dood brengt, en naar de verzamelplaats voor alle levenden. De graven zijn voor mij bestemd, het graf zal mijn huis zijn. Wie zou mijn hoop aanschouwen? Zij zullen met mij neerdalen in het graf; wij zullen tezamen in het stof afdalen'* (Job 30:23; 17:1, 13, 15, 16).

In het Oude Testament worden alle doden in een gebied gezien, dat in het Hebreeuws *sjeool* wordt genoemd. Dit woord wordt soms vertaald met het *graf*, bijvoorbeeld in Job 17:1 en Psalm 49:15, 18 (HSV), en soms met de *hel* (SV), of het *dodenrijk* (NBG vert.), het diepste van de groeve (Jes. 14:9, 15). De *sjeool* is een heel algemene aanduiding van de plaats waar de geesten en lichamen van zowel de gestorven gelovigen als de gestorven ongelovigen verblijven.

In het Nieuwe Testament wordt de plaats waar de geesten van de ongelovigen zich na de dood bevinden de *hades* genoemd in het Grieks. De uiteindelijke bestemming van de ongelovigen is de hel, in het Grieks is dit de *gehenna*. De Statenvert. en HSV vertalen *hades* en *gehenna* beide met hel. Hierdoor denken velen ten onrechte dat de geesten van de gestorvenen al op hun eeuwige bestemming zijn.

In een huis van bewaring worden nog niet veroordeelde misdadigers in verzekerde bewaring gesteld. We zouden het dodenrijk hiermee kunnen

vergelijken. In de gevangenis moeten schuldigen, nadat het vonnis over hen is uitgesproken, hun straf uitzitten en boeten voor hun daden. Een zwak beeld hiervan is de hel. De hel (*gehenna*) en het dodenrijk (*hades*) zijn beide vreselijke plaatsen. De Bijbel leert niet dat het lijden in de ene plaats minder is dan in de andere plaats.

2.3 Gescheiden door een kloof

In het Oude Testament was nog niet geopenbaard waar de geest van de mens na het sterven precies zou verblijven. En evenmin dat de plaats waar de geesten van de gestorven gelóvigen en de plaats waar de gestorven óngelovigen zich bevinden, tot aan de dag van de opstanding gescheiden zouden zijn van elkaar. Het zijn dus twee verschillende plaatsen. Dit leerde de Here Jezus in de geschiedenis van de rijke man en de arme Lazarus. Hierdoor kunnen wij nu weten dat de geest van een gelovige zich in een heerlijke plaats bevindt, en de geest van een ongelovige in een vreselijke plaats. Toen Lazarus stierf, werd hij door engelen gedragen in de schoot van Abraham. Maar toen de rijke man stierf, sloeg hij zijn ogen op in de *hades*, het dodenrijk.

Tussen deze beide plaatsen bevindt zich een kloof, die niet te overbruggen is. De ongelovigen weten dat de gelovigen onuitsprekelijk gelukkig zijn, maar de gelovigen hebben geen bewustzijn van de ellende in de *hades* (Luc. 16:19-31). Zoals de geest van een ongelovige na het sterven, bij wijze van spreken, in voorarrest is, zo bevindt de geest van een gelovige zich in het voorportaal van de hemel.

2.4 Kenmerken en namen van deze verblijfplaatsen

In het Nieuwe Testament wordt ons niet meer meegedeeld over de plaats waar de gelovigen zich bevinden na hun ontslapen, dan dat zij '*met Christus zijn*'. En Hij is in de hemel. Gelovigen komen dus niet in de *hades*. Ze zijn zo veilig dat zelfs de poorten, de ingangen van de *hades*,

hen niet zullen overweldigen. Er staat geschreven dat de hades geen macht zal hebben over de gemeente (Matt. 16:18).

De plaatsen waar de geesten van de gelovigen en die van de ongelovigen verblijven, worden als volgt beschreven:

- De plaats waar de geesten van de gelovigen zich bevinden, nadat zij ontslapen zijn, wordt in Lucas 16:22 'de schoot van Abraham' genoemd. Abraham is de (geestelijke) vader van alle gelovigen. De geest van iemand die het geloof van Abraham bezit, zal daar zijn waar ook de geest van Abraham is.
- De Here Jezus zei kort vóór Zijn sterven aan het kruis tegen de moordenaar die met Hem was gekruisigd: 'Heden zult u met Mij in het paradijs zijn' (Luc. 23:43). Deze benaming is afgeleid van een Perzisch woord, dat een heerlijke plaats aanduidt, een afgesloten tuin waar alleen de eigenaar, of iemand met toestemming, mocht komen om er te genieten. Wie geestelijk gesproken een overwinnaar is, zal mogen eten van de Boom van het leven die midden in het paradijs van God is. Tot in eeuwigheid mogen wij in de hemel genieten van de Here Jezus (Openb. 2:7).
- Paulus noemde het sterven en de toestand van de gelovige daarna: 'heengaan (lett. losgemaakt worden) en bij Christus zijn'. Hij verlangde ernaar de kracht van de opstanding te leren kennen door evenals de Here Jezus te sterven, en daarna op te staan van tussen doden uit (Fil. 1:23; 3:10-11).
- In 2 Korintiërs 5:8 beschrijft de apostel dit als 'uit het lichaam uitwonen en bij de Here inwonen'. Hij wist hoe heerlijk het daar is. In het lichaam of buiten het lichaam, dat wist hij niet precies, was hij ooit opgenomen geweest en weggevoerd tot in 'de derde hemel', ook wel 'het paradijs' genoemd. Daar had hij heerlijke, onuitsprekelijke woorden gehoord, die het een mens op aarde niet geoorloofd is uit te spreken. Menselijke woorden schieten tekort en zouden de beschrijving van de heerlijkheid geen recht doen (2 Kor. 12:2-4).

- De geesten van de ongelovige tijdgenoten van Noach, van wie de lichamen zijn verdronken tijdens de zondvloed, verblijven nu 'in de gevangenis' (1 Petr. 3:19-20).
- De Here Jezus zegt in het verhaal van de rijke man en de bedelaar Lazarus dat de geest van de rijke, een ongelovige, na het sterven in pijnen verkeerde. Deze plaats wordt in de HSV en de Statenvertaling de hel genoemd, in de NBG-vertaling het dodenrijk en in de Telos of Voorhoevevertaling de hades (Luc. 16:23).

2.5 Predikte Christus in de hel, en waar leed Hij?

In de derde eeuw ontstond op grond van een verkeerde interpretatie van 1 Petrus 3:18-22 een dwaling in de kerk. Men las hierin het volgende: Nadat de Here Jezus is gestorven, heeft Hij gepredikt op de plek waar de geesten van de ongelovigen verblijven. Men ging er ook vanuit dat men in die plaats gehoor kon geven aan de prediking en zich alsnog kon bekeren. Volgens deze opvatting zou men niet voor eeuwig in het oordeel hoeven te verkeren, en daarmee loochende men het eeuwig oordeel.

De juiste lezing van de tekst is echter dat de Here Jezus wel ter dood is gebracht in het vlees, maar levend is gemaakt in de Geest. Door diezelfde Geest heeft Hij vroeger gepredikt door middel van Noach, de prediker van de gerechtigheid. De tijdgenoten van Noach weigerden echter zich te bekeren. De zondvloed kwam en verzwolg hun lichamen; hun geesten worden vanaf dat moment bewaard in de gevangenis.

De Here Jezus is niet in de hel of in dat deel van het dodenrijk geweest, waar de geesten van de ongelovigen zijn. Want de Heilige Geest zegt van Hem door David: *'Ik zag de Here altijd voor Mij (...). U zult Mijn ziel in het graf niet verlaten en Uw Heilige niet overgeven om ontbinding te zien'*. De Telosvertaling zegt: *'U zult Mijn ziel niet aan de hades overlaten'*. Met andere woorden, Hem zelfs niet in de hades laten verblijven (Hand. 2:25-28). Trouwens, kort voor Zijn sterven zei de Here Jezus tegen één van de gehangen boosdoeners, dat hij na zijn sterven

met Hem in het paradijs zou zijn, dat is in de derde hemel (Luc. 23:43; 2 Kor. 12:2-4).

De Here Jezus heeft onze zonden in Zijn lichaam gedragen op het hout (1 Petr. 2:24). Hoewel de Vader altijd bij Hem was, werd Hij als Mens op het kruis gedurende drie uren door God verlaten (Joh. 16:32; Ps. 22:2; Matt. 27:46). Dit geestelijke lijden maakte Zijn lijden op het kruis onbeschrijfelijk veel groter dan het lijden van hen die met Hem gekruisigd waren. Na deze drie uren riep de Here met kracht: *'Het is volbracht'*, en: *'Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest'* (Joh. 19:30; Luc. 23:46). Hij werd op het kruis door God verlaten. Hij is niet in de hel geweest, de plaats waar men voor eeuwig van God gescheiden is – ook niet na Zijn dood. Zijn geest ging naar *het paradijs* en men legde Zijn lichaam in een graf.

Net zomin als Hij in de hel heeft geleden, heeft Hij gedurende de 33 jaar van Zijn leven op aarde geleden voor de zonden. Dus op het kruis droeg Hij de straf die ons de vrede aanbrengt, en daar leed Hij zoals nooit eerder een mens heeft geleden of zal lijden (Jes. 53:4b-12). Het lijden waarmee Christus gedurende Zijn leven werd geconfronteerd, was van een geheel andere orde dan het lijden op het kruis. Telkens wanneer Hij de gevolgen van de zonde zag, zoals ziekte en dood, leed Hij met de mensen mee zoals geen ander. Het was Hem aan te zien, want men schatte Zijn leeftijd veel hoger dan Hij werkelijk was (Joh. 8:57; vgl. Jes. 52:14; 53:3, 4a). Daarbij leed Hij enorm, doordat Hij niet alleen de haat in de ogen van Zijn vijanden zag en proefde, maar ook hun gedachten kende.

Vóórdat de Here Jezus Zich overgaf in de handen van zondige mensen, bracht Hij enkele uren door in de hof van Getsemane in gebed met Zijn Vader. Hij wist – wat geen mens ooit kan begrijpen – wat het betekent om door God verlaten te worden, de eeuwige straf die wij zondige mensen verdienen te dragen (Luc. 22:44). Het vooruitzicht van dit lijden greep Hem zo aan, dat Zijn zweet werd als druppels bloed. Dit is een medisch verschijnsel dat wordt waargenomen, als bij grote lichamelijke inspanning of stress de rode bloedlichaampjes door de vaatwanden

heendringen en zich met zweet vermengen, het zgn. bloedzweet of hemohydrose.

Het eenmalige, verzoenende lijden vond de volgende dag plaats op Golgota, toen Hij aan het kruis hing tussen hemel en aarde. De mensen staken Hem omhoog, op aarde was geen plaats voor Hem; en de hemel kon Hem niet aannemen, omdat Hij onze zonden in Zijn lichaam droeg op het hout.

2.6 In het graf weet men niets

In het boek Prediker, waar alles van de menselijke kant, dus vanuit het oogpunt van het waarneembare wordt gezien, schrijft Salomo: *'De levenden weten dat zij sterven moeten, maar de doden weten niets, zij hebben geen loon meer te wachten, zelfs hun gedachtenis is vergeten'* (Pred. 9:5).

David en Hizkia stonden voor de poorten van de dood, maar zij zagen nog duidelijk een taak van Godswege in hun leven op aarde voor zich. Zij vroegen om levensverlenging. Zij bedoelden in hun gebed te zeggen: Als wij gestorven zijn, kunnen wij God op aarde niet meer dienen! *'Want in de dood is geen gedachtenis, wie zal U loven in het graf. Niet de doden zullen de Here loven, niemand die in de stilte is neergedaald'* (Ps. 6:6; 30:10; 115:17; Jes. 38:18). In deze teksten gaat het over het graf, de plaats waar de lichamen van de gestorvenen zijn, niet over de plaats waar hun geest zal zijn.

2.7 De geest leeft bewust

Toen de Sadduceeën aan de Here Jezus vragen stelden over het leven na de opstanding, toonde Hij hun uit de Schriften dat God nog steeds de God van Abraham, Isaak en Jakob is (niet was). *'Hij is niet een God van doden, maar van levenden, want voor Hem leven zij allen'* (Ex. 3:6; Luc. 20:38). Met andere woorden: zij leven voor het aangezicht van God!

Uit de geschiedenis van de rijke man en de arme Lazarus kunnen we o.a. leren dat de geesten van de ongelovigen in de *hades*, dus het dodenrijk, pijn hebben, het kwade ontvangen, kunnen communiceren, zien, nadenken, en zich dingen herinneren. Maar ook dat de geesten van de gelovigen, aan de andere zijde van de kloof, in de schoot van Abraham vertroost worden, het goede ontvangen, gelukkig zijn (Luc. 16:19-31). In de toekomst, tijdens de Grote Verdrukking, zullen de zielen van hen die om het Woord van God gedood zijn, tot God roepen en zeggen: *'Tot hoelang, heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en wreekt U ons bloed niet aan hen die op de aarde wonen?'* (Openb. 6:9-11).

David wist dat God zijn ziel in de *sjeool* (het dodenrijk) niet zou verlaten. De Here zou hij gedurig voor zich zien. *'Overvloed van blijdschap is bij Uw aangezicht, liefelijkheden zijn in Uw rechterhand, voor altijd'* (Ps. 16:8-11). De geest van de mens heeft dus na de dood een duidelijk bewustzijn.

2.8 Geen zielenslaap, maar rust of onrust

De geesten van de gelovigen rusten bij de Here Jezus tot de dag van de opstanding, wanneer Hij de gelovigen van de aarde zal wegnemen. Het laatste bijbelboek zegt: *'Zalig zijn de doden die in de Here sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten van hun inspanningen, en hun werken volgen met hen'* (Openb. 6:11; 14:13).

De geesten van de ongelovigen worden tot de oordeelsdag bewaard in een vreselijke plaats, de *hades*, tot het ogenblik wanneer alle ongelovigen levend gemaakt en gedagvaard zullen worden voor de Grote Witte Troon. Hierover zegt Johannes: *'De rook van hun pijniging stijgt op tot in alle eeuwigheid, (...) en zij hebben geen rust, dag en nacht. Zij zullen geoordeeld worden naar hun werken'* (Openb. 14:11; 20:11-15).

Orthodoxe Joden geloven dat alle doden naar het dodenrijk gaan en daar wachten op de opstanding op de laatste dag, bij de komst van de Messias (Joh. 6:39, 40, 44, 54; 11:24). Dan zal Hij de rechtvaardigen

roepen om met Hem te gaan, de bozen blijven achter in het dodenrijk (vgl. Gen. 47:29, 30; 49:29; 50:26). Zo wilden Jakob en Jozef begraven worden in het Beloofde Land en daar opstaan bij de komst van de Messias. Job kreeg te maken met vreselijke beproevingen, ziekte en lijden. Voor zijn gevoel was zijn leven op aarde voorbij; hij was niet bang voor de dood, maar hij verlangde naar rust. Daarom verlangde hij ernaar te sterven (Job 3:13).

'Als de rechtvaardige weggenomen wordt (...). Hij zal ingaan in de vrede. (...) Maar de goddelozen zijn als een opgezweepte zee, want die kan niet tot rust komen. De goddelozen, zegt mijn God, hebben geen vrede!' (Jes. 57:1, 2, 20, 21). Na het sterven is er wel rust voor de gelovigen, maar er is geen zielenslaap! Wij die geloofd hebben, gaan in de rust (vgl. Hebr. 4:3). De ongelovigen komen nooit tot rust.

2.9 De dood zal niet meer zijn

Voordat er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde komt, vindt de opstanding van de ongelovigen plaats. Er zal een dag aanbreken dat de Here Jezus als Rechter plaatsneemt op de Grote Witte Troon. Dan zal de zee de dode lichamen die in haar zijn, en het graf de lichamen die in haar zijn, en het dodenrijk de geesten die zich daar bevinden, teruggeven. Daarna verschijnen de doden als complete mensen met een lichaam, een ziel en een geest voor de Grote Witte Troon. Na hun veroordeling worden zij geworpen in de hel, de poel van vuur. Vervolgens worden ook de dood en het dodenrijk geworpen in de poel van vuur, dat is de tweede dood (Openb. 20:11-21:8).

De apostel Petrus zegt het volgende over de vernieuwing van hemel en aarde: *'Dan zullen de hemelen met gedruis voorbijgaan en de elementen brandend vergaan, en de aarde en de werken daarop zullen verbranden. (...) de dag waarop de (geschapen) hemelen door vuur aangestoken, zullen vergaan en de elementen brandend zullen wegsmelten. Maar wij verwachten, overeenkomstig Zijn belofte, nieuwe hemelen en een nieuwe aarde'* (2 Petr. 3:10-13).

Alles wat door de mensen en door de satan is verontreinigd, zowel dat deel van de hemel waar de satan nu nog toegang heeft en vanwaar God regeert, alsook de aarde zal worden gelouterd door het vuur van het oordeel. En Hij die op de troon zit, zei: *'Zie, ik maak alle dingen nieuw'* (Openb. 21:5).

'De dood', het graf waarin de lichamen zich na het sterven bevinden, en *'het dodenrijk'*, de bewaarplaats van de geesten, zijn na het oordeel voor de Grote Witte Troon overbodig. Nadat het sterfelijke onsterfelijkheid heeft aangedaan, zal de dood er niet meer zijn (1 Kor. 15:54). De dood en het dodenrijk zijn niet alleen overbodig; als boze machten worden zij eveneens in de hel geworpen, om daar als het ware te worden gestraft voor de schade en het leed dat ze hebben aangericht.

De dood en het dodenrijk moeten hun doden wel eerst afstaan aan de Here Jezus, want Hij heeft de sleutels hiervan (Openb. 1:18). De sleutel is een bekend symbool van gezag en macht (vgl. 3:7; 9:1; 20:1; Job 12:14; Jes. 22:22; Matt. 16:19; 18:18). Volgens de Joodse traditie heeft God *'de sleutel van de graven'*, *'de sleutel van het leven'*, en *'de sleutel van de opstanding van de doden'*. Allen die in de graven zijn, zullen de stem van Christus horen. Op Zijn machtswoord gaan de graven open en zullen de doden tevoorschijn komen. Hij had Zelf de macht Zijn leven af te leggen en ook macht het weer te nemen. Hij is de Opstanding en het Leven (Joh. 5:24-29; 10:18; 11:25).

Dan gaat in vervulling wat Paulus heeft geschreven: *'Alle heerschappij, alle macht en kracht zal Hij tenietdoen. De laatste vijand die tenietgedaan wordt, is de dood. En wanneer dit vergankelijke zich met onvergankelijkheid bekleed zal hebben, en dit sterfelijke zich met onsterfelijkheid bekleed zal hebben, dan zal het woord geschieden dat geschreven staat: De dood is verslonden tot overwinning. Dood, waar is uw prikkel! Graf, waar is uw overwinning?'* (1 Kor. 15:24-26, 54-55; Jes. 25:8).

Vragen

1. Wat is het grote verschil tussen het sterven van een mens en het sterven van een dier? (2.1);
2. Als een mens sterft, is zijn geest dan op zijn eeuwige bestemming? (2.2);
3. Hoe weten we dat de geesten van gelovigen en ongelovigen na het sterven niet op dezelfde plaats zijn? (2.3);
4. Hoe worden deze plaatsen genoemd? (2.4);
5. Waar was de Here Jezus na het sterven? (2.5);
6. Hoe komt het dat men in het graf niets weet? (2.6);
7. Hoe weten we dat de geest na het sterven wel een bewustzijn heeft? (2.7);
8. Wat is het grote onderscheid tussen de hades en het paradijs? (2.8);
9. Wat betekent: de dood is verslonden? (2.9).

Het leven tot in eeuwigheid

3. De opstanding

3.1 De opstanding is reeds lang een vaststaand feit

De lichamelijke opstanding was een zaak waar Job met al zijn gevoelens naar uitzag en naar verlangde. Ook al zou zijn lichaam in het graf verteren, hij wist zeker dat hij uit het stof zou opstaan in zijn vlees en met zijn eigen ogen God zou aanschouwen. God zou geen vreemde voor hem zijn, want hij kende Hem als zijn Verlosser die leefde (Job 19:25-27).

Toen Abraham zijn zoon Isaak moest offeren op de berg Moria, geloofde hij dat God bij machte was hem uit de dood op te wekken (Hebr. 11:17-19; Gen. 22:5).

De Korachieten bezingen in een lied hun vertrouwen in de kracht van God, om de opstanding tot stand te brengen: *'God zal mijn leven verlossen uit de macht van het dodenrijk, want Hij zal mij opnemen'* (Ps. 49:16).

En Jesaja profeteerde: *'Uw doden zullen leven - ook mijn dood lichaam - zij zullen opstaan. Ontwaak en juich, u die woont in het stof, want Uw dauw zal zijn als de dauw op jong, fris groen, en de aarde zal de gestorvenen baren'*. En: *'Hij zal de dood voor altijd verslinden. De Here HERE zal de tranen van alle gezichten afwissen (...) want de HERE heeft gesproken'* (Jes. 26:19; 25:8).

3.2 Eeuwig voortbestaan is nog geen 'eeuwig leven'

Zo wist ook Marta dat haar broer Lazarus zou opstaan uit de dood. Volgens haar inzicht zou dat gebeuren op de laatste of de jongste dag.² Aan haar legde Christus uit hoe de opstanding uit de doden tot stand zou komen, en Hij leerde haar het volgende: *'Ik ben de Opstanding en het Leven: wie in Mij gelooft, zal leven, ook al was hij gestorven, en een ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid'* (Joh. 11:25-26).

Als een dode zondaar door God wordt geroepen, naar Hem luistert en gehoorzaamt, ontvangt hij het eeuwige leven (Joh. 5:24-25). Ieder mens heeft een eeuwig voortbestaan: hetzij in de hemel, of op de nieuwe aarde, of in de hel. Maar gelovigen hebben ook het eeuwige leven ontvangen, het nieuwe leven uit God. Doordat wij de Vader en de Zoon hebben leren kennen, heeft Hij ons het eeuwige leven gegeven, en zo krijgen wij leven en overvloed (Joh. 17:3; 10:10).

3.3 Van tussen de doden uit opstaan

De Here Jezus heeft minstens driemaal aangekondigd dat Hij veel moest lijden, verworpen en gedood worden, en na drie dagen zou opstaan (Marc. 8:31; 9:31; 10:33, 34 etc.). Na de verheerlijking op de berg sprak Hij duidelijk over Zijn opstanding *uit* de doden. Hier hebben we een ander aspect. Letterlijk is dit: opstaan van *tussen* de doden uit. Deze gedachte was totaal nieuw voor de discipelen. Toch durfde toen niemand van hen Hem hierover vragen te stellen (Marc. 9:9-10).

Helaas weten vele gelovigen nu niet meer over de opstanding dan wat in het Oude Testament al is geopenbaard! Wij kunnen echter meer hierover weten, doordat God aan Paulus en aan Johannes door openbaring bepaalde verborgenheden (of: geheimenissen) heeft bekendgemaakt.

2 vgl. '2.8 Geen zielslaap, maar rust of onrust' op pagina 34.

3.4 Verschillende opstandingen

De Bijbel spreekt over verschillende opstandingen uit de dood:

Dan. 12:2	tot eeuwig leven	tot eeuwig afgrijzen
Joh. 5:28-29	opstanding ten leven	opstanding ten oordeel
Hand. 24:15	opstanding van rechtvaardigen	opstanding van onrechtvaardigen
Luc. 14:13-14	opstanding van rechtvaardigen	

Dat er verschillende opstandingen zijn, betekent dat de opstanding van de doden niet op één moment hoeft plaats te vinden.³

3.5 De eerste opstanding en de tweede dood

Gelukkig zijn degenen die deelhebben aan de eerste opstanding: *'Zalig en heilig is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding. Over hen heeft de tweede dood geen macht'* (Openb. 20:6). De Bijbel spreekt duidelijk over de eerste opstanding: deze betreft de Here Jezus en al de ontslapen heiligen. En, hoewel niet letterlijk zo genoemd, is er ook een tweede opstanding. Want voordat de hemel en de aarde vergaan, zullen ook alle gestorven óngelovigen levend worden gemaakt (opstaan uit de dood), en gedagvaard worden voor de Grote Witte Troon.

Hoewel de Bijbel alleen spreekt over de tweede dood, is er ook een eerste dood. Want na de zondeval zijn alle mensen van nature geestelijk dood (gescheiden van God) door hun overtredingen en zonden (Ef. 2:1-5). Na het oordeel voor de Grote Witte Troon worden de ongelovigen geworpen in de hel, de poel van vuur, dit is de tweede dood (Openb. 20:14, 15; 21:8).

3 zie '3.7 De opstanding ten oordeel, nl. van de onrechtvaardigen' op pagina 43.

De *eerste* opstanding, de opstanding van Christus Zelf en van de gelovigen, kent verschillende fasen. De latere opstanding, namelijk die van alle óngelovigen, vindt plaats op één tijdstip.

3.6 De opstanding ten leven, nl. van de rechtvaardigen

- Over de eerste opstanding zegt Paulus het volgende: *‘Christus is opgewekt uit de doden, en is de Eersteling geworden van hen die ontslapen zijn. Hij die het begin is, de Eerstgeborene uit de doden’* (1 Kor. 15:20-23; Kol. 1:18; Openb. 1:5).
- Toen de Here Jezus stierf, scheurde het voorhangsel in de tempel, beefde de aarde en scheurden de rotsen, maar ook werden vele lichamen van ontslapen heiligen opgewekt. Zij gingen uit de graven na Christus’ opstanding en kwamen in de heilige stad, waar zij aan velen verschenen (Matt. 27:52-53). Dat zij onvergankelijk zijn opgewekt (anders dan Lazarus), blijkt uit het feit dat zij pas uit het graf kwamen na de opstanding van de Here Jezus en uit het woord ‘verschijnen’.
- Ook van Henoch en van Elia kunnen we aannemen dat ze al aan de opstanding ten leven deel hadden; ze zijn zelfs niet eens gestorven!
- Vervolgens gebeurt er iets met hen die van Christus zijn bij Zijn komst. Als de Here neerdaalt uit de hemel en de laatste bazuin klinkt, zullen eerst alle gelovig ontslapenen, de doden in Christus – vanaf Adam – worden opgewekt uit de dood. In een ondeelbaar ogenblik ontvangen zij gelijktijdig met de nog levende gelovigen een verheerlijkt lichaam; en beide groepen worden samen in wolken opgenomen met het oog op de ontmoeting met Christus in de lucht. Zo zullen wij altijd bij de Here zijn (1 Tess. 4:14-18; 1 Kor. 15:52).
- Tijdens de Grote Verdrukking die over de aarde komt, zullen er gedurende de laatste drieënhalfjaar twee getuigen van God prediken op de straten van Jeruzalem. In die periode kan niemand

hen kwaad doen. Toch zullen deze beide getuigen kort voor de verschijning van de Here Jezus alsnog worden gedood. Maar God zal hen na drie en een halve dag uit de dood opwekken; dan gaan zij omhoog naar de hemel, in een wolk, en hun vijanden kijken hen na (Openb. 11:3, 7-12).

- Na de Grote Verdrukking, bij de verschijning van de Here Jezus, worden allen opgewekt die tijdens de Grote Verdrukking tot bekering zijn gekomen en zijn gedood om het getuigenis van Jezus en om het Woord van God. Zij hebben het beeld van het beest niet aanbeden, en geweigerd zijn merkteken aan hun hand of aan hun voorhoofd te ontvangen. Daarna zullen ook zij met Christus de duizend jaar regeren (Openb. 20:4-6).

3.7 De opstanding ten oordeel, nl. van de onrechtvaardigen

Ten slotte zullen *de doden* levend gemaakt worden, dat zijn allen die onbekeerd, dus *geestelijk* dood gestorven zijn. Het tijdsbestek tussen de opstanding van de gelovigen en de opstanding van de ongelovigen is duizend jaar (Openb. 20:4-6). Ook hun lichamen worden met hun geest en ziel herenigd, want de zee en de dood (d.i. het graf) en het dodenrijk (de hades) zullen de doden die in haar zijn, weer teruggeven.

Daarop zullen zij worden gedagvaard voor de Grote Witte Troon. Nadat onomstotelijk is bewezen dat zij geen leven uit God bezitten, worden zij geworpen in de poel van vuur, de tweede dood, de hel (Gr. *gehenna*). Dat is de plaats die voor de duivel en zijn engelen is bereid (Openb. 20:11-15; 21:8; Matt. 25:41).

3.8 Vlees en bloed kunnen Gods koninkrijk niet beërven

De mens wordt geboren met een sterfelijk lichaam, dat natuurlijk, aards, stoffelijk en vergankelijk is. Vlees en bloed kunnen het koninkrijk van God niet beërven, en het vergankelijke beërft de onvergankelijkheid niet. Om die reden wordt na het sterven het lichaam in de aarde, in een

graf, gelegd en keert dit tot stof weer. De Bijbel noemt de handeling van het begraven: een lichaam zaaien. Op de dag van de opstanding zullen de gelovigen, die in Christus ontslapen zijn, uit het stof herrijzen en een geestelijk, onvergankelijk en verheerlijkt hemels lichaam ontvangen (1 Kor. 15:35-54).

Een illustratie van de verandering van een aards in een hemels lichaam vinden we in de natuur. Nadat de rups, een dier dat over de aarde kruipt, is gestorven, verpopt het zich. Na verloop van tijd komt uit de cocon waarin dit proces plaatsvond, een prachtige vlinder tevoorschijn, een dier dat in het luchtruim vliegt.

3.9 Een hemels lichaam is geen geest

Hoewel een hemels lichaam geheel anders is dan een aards lichaam, is de persoon zelf na de opstanding toch herkenbaar. Een bijzonder kenmerk van het opstandingslichaam is dat het, hoewel het tastbaar is, door een vaste stof heen kan verschijnen en verdwijnen. We weten iets hiervan, doordat de Here Jezus na Zijn opstanding in een verheerlijkt lichaam aan Zijn discipelen is verschenen.

Plotseling, zonder dat er een deur werd geopend, kwam Hij een afgesloten ruimte binnen. Omdat zij meenden een geest te zien, liet Hij hen Zijn lichaam betasten en zei: *'een geest heeft geen vlees en beenderen zoals ik heb'*. Daarna sprak Hij en at Hij ook met hen. En zonder dat er een deur opening, verdween Hij onzichtbaar. Toen Hij aan Maria verscheen, herkende zij Hem aan Zijn stem. De Emmaüsgangers herkenden Hem weer op een andere manier, en wel aan Zijn doorboorde handen (Luc. 24:30-43; Joh. 20:16-29).

3.10 Herkenning in de hemel, maar anders

Familierelaties en aardse betrekkingen zoals nu zullen er in de hemel niet meer zijn. Huwelijken worden daar niet gesloten. We zullen zijn zoals de engelen van God, die niet huwen en zich niet voortplanten.

We hebben dan een hemels lichaam (Marc. 12:18-27; Luc. 20:27-37; Joh. 20:17). Wel zullen de gelovigen elkaar weerzien en elkaar volmaakt kennen, zoals God ons nu al kent (Luc. 13:28; 1 Kor. 13:12; 1 Tess. 2:17-20). David wist dat hij eenmaal naar zijn gestorven kind zou gaan (2 Sam. 12:23).

Toen de Here Jezus het grote geloof van de hoofdman in Kafarnaüm zag, zei Hij met het oog op hem, dat er velen zouden komen van oost en west om met Abraham, Isaak en Jakob aan te liggen in het koninkrijk der hemelen. *Met* hen aanliggen betekent nog niet precies *zoals* zij aanliggen. Maar wij zullen de aartsvaders dus wel herkennen (Matt. 8:11-12; vgl. Jes. 25:6-9). Petrus, Jakobus en Johannes herkenden Mozes en Elia, toen die met de Here Jezus spraken op de heilige berg (Matt. 17:4; Marc. 9:5; Luc. 9:32-33).

Bij de opstanding zullen de gelovigen een lichaam ontvangen, dat nooit meer kan zondigen en dat geschikt is om God tot in alle eeuwigheid volmaakt te dienen. Johannes zegt: *'(...) wij weten dat, als Hij geopenbaard zal worden, wij Hem gelijk zullen zijn'* (1 Joh. 3:2). Evenals dit bij Hem altijd het geval is geweest, zullen wij dan geen zonde meer kennen, geen zonde meer doen, en zal er in ons geen zonde zijn (2 Kor. 5:21; 1 Petr. 2:22; 1 Joh. 3:5).

Vragen

1. Hoe weten we met zekerheid dat er een opstanding uit de dood is? (3.1);
2. Wat is het verschil tussen eeuwig voortbestaan en het eeuwige leven hebben? (3.2).
3. Wat betekent het van tussen de doden uit op te staan? (3.3);
4. Noem de verschillende opstandingen (3.4);
5. Wat is de tweede dood? (3.5);
6. Wanneer vindt de opstanding van de rechtvaardigen plaats? (3.6);
7. Wanneer vindt de opstanding van de onrechtvaardigen plaats? (3.7);
8. Is een aards lichaam geschikt om de hemel binnen te gaan? (3.8);
9. Wat is het verschil tussen een aards lichaam en een hemels lichaam? (3.9);
10. Zullen de gelovigen elkaar herkennen in de hemel? (3.10).

4. De oordelen

4.1 God, de rechtvaardige Rechter

Paulus predikte dat God de wereld zal oordelen door Christus, zoals we kunnen lezen in het boek Handelingen: ‘God dan verkondigt, met voorbijzien van de tijden van de onwetendheid, nu overal aan alle mensen dat zij zich moeten bekeren, en wel omdat Hij een dag vastgesteld heeft, waarop Hij de wereld rechtvaardig zal oordelen door een Man die Hij daartoe aangesteld heeft. Daarvan heeft Hij aan allen het bewijs geleverd door Hem uit de doden te doen opstaan’ (Hand. 17:30-31).

Toen Kaïn als eerste werd geboren uit Adam en Eva, zei zijn moeder: *‘Ik heb met de hulp van de HERE een man verkregen’*. Ze dacht dat hij de komende verlosser was, maar dat was een grote vergissing. Hij vergoot namelijk het bloed van zijn broer Abel (Gen. 4:1, 8-10). Al het onrechtvaardig vergoten bloed en de vele onrechtvaardige daden die door mensen en volken zijn bedreven, zal God rechtvaardig vergelden. De Here Jezus is de Man die daartoe door God is aangesteld. De eerste keer kwam Hij naar de aarde als Redder. Hij is echter ook door God aangesteld als Rechter over levenden en doden (Hand. 10:42; 2 Tim. 4:6; 1 Petr. 4:6).⁴

4 vgl. hst. ‘4.6 Het oordeel over Israël’ op pagina 57.

Als de rechtvaardige Rechter van de hele aarde zal Hij recht spreken over al het onrecht dat gedaan is. De hemel verkondigt Zijn gerechtigheid, want God Zelf is Rechter. Als Rechter vernedert Hij de een, en verhoogt Hij de ander. Als Rechter, Wetgever en Koning zal Hij Zijn volk Israël verlossen en vanuit Jeruzalem regeren over de aarde.

Als christenen zijn wij nu al genaderd tot God, de Rechter over allen, en wij weten dat Hij rechtvaardig zal handelen. Toen Paulus in de gevangenis wachtte op de rechtszitting waarbij mensen, onrechtvaardige rechters, hem zouden veroordelen, was hij er zeker van dat de Here, de rechtvaardige Rechter, hem zou bijstaan en hem eenmaal zou rehabiliteren. Op die dag zal de hemelse Rechter aan alle mensen laten zien wat gerechtigheid is (Gen. 18:25; Ps. 7:12; 50:6; 75:8; Jes. 33:22; Hebr. 12:23; 2 Tim. 4:8).

Thomas van Aquino omschreef gerechtigheid als 'ieder het zijne geven', d.w.z. vrijspraak voor wie vrijspraak verdient, en straf voor wie straf verdient. We hebben gezien dat er verschillende opstandingen zijn, en zo zijn er ook verschillende oordelen. We kunnen dit vergelijken met een rechtszaak, die meerdere zittingen kent.

4.2 De zonden van de gelovigen zijn al geoordeeld

De eerste keer dat de Here Jezus naar de aarde kwam, was dit niet om de wereld te oordelen, maar om de liefde van God jegens de mensen te tonen en hier het oordeel te ondergaan dat wij als zondaars volgens onze werken hadden verdiend. Hij kwam als Heiland en als Middelaar tussen God en de mensen, om de Zijnen en Zijn volk Israël van zonden te verlossen (1 Tim. 2:3-6; Tit. 2;11; 3:4-6; Matt. 1:21).

Maar ieder die zijn zonden nog niet met berouw heeft beleden aan God, en zichzelf nog niet heeft gezien in Gods licht, is al veroordeeld. Dit oordeel staat vast, alleen het vonnis is nog niet voltrokken. De Here Jezus heeft gezegd, we kunnen het lezen in de Bijbel, het Woord van God: *‘Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie Mijn woord hoort en Hem gelooft die Mij gezonden heeft, die heeft eeuwig leven en komt niet in*

de verdoemenis (het oordeel), maar is uit de dood overgegaan in het leven' (Joh. 3:18; 5:24).

Op het kruis droeg Christus de straf, die ons de vrede aanbrengt (Jes. 53:5; Joh. 19:17-18; 2 Kor. 5:21; Gal. 3:13; 1 Petr. 2:24). Als de Rechtvaardige stierf Hij voor ons, de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen (1 Petr. 3:18). Daarom is er geen verdoemenis, geen veroordeling meer voor hen die in Christus Jezus zijn (Rom. 8:1). *'Want als wij met Hem een plant zijn geworden, gelijkgemaakt aan Hem in Zijn dood (...). Dit weten wij toch dat onze oude mens met Hem gekruisigd is (...). Wie gestorven is, is rechtens vrij van de zonde'. 'Dus is er geen verdoemenis (veroordeling) voor hen die in Christus Jezus zijn' (Rom. 6:5-7; 8:1).*

Onderstaande artikelen uit het Wetboek van Strafrecht vormen een duidelijke illustratie van het onderwijs in de Romeinenbrief over schuldigen die straf verdienen, maar hun straf niet ondergaan:

Art. 69. Het recht tot strafvordering vervalt door de dood van de verdachte.

Art. 75. Het recht tot strafuitvoering vervalt door de dood van de veroordeelde.

4.3 De wegen van de gelovigen worden nu geoordeeld

Maar er is ook een huidige vorm van oordeel: *'(...) het oordeel begint bij het huis van God' (vgl. 1 Petr. 4:17; Ezech. 9; Spr. 11:31). 'In hen die tot Mij naderen, zal ik geheiligd worden, en voor de ogen van heel het volk zal ik geëerd worden'.* Zij die dicht bij God staan, zoals vroeger Mozes en de zonen van Aäron, hebben een grotere verantwoordelijkheid (Lev. 10:1-3; Num. 20:12). In sommige situaties kan dit betekenen dat zij ziek worden, of zelfs sterven wanneer zij zondigen. Zie ook bijv. de geschiedenis van Mirjam (Num. 12:10-14), en die van Ananias en Saffira in het Nieuwe Testament (Hand. 5:1-11; 1 Joh. 5:16).

Ook als kinderen van God hebben wij tucht en opvoeding nodig: *‘Zie, welzalig is de sterveling die door God gestraft (getuchtigd) wordt; versmaadt daarom de bestraffing (de tucht) van de Almachtige niet. Want Hij doet smart aan en Hij verbindt; Hij verwondt en Zijn handen genezen’*. Als mensen slaan, dan slaan zij van zich af. Maar als God slaat, dan slaat Hij Zijn ongehoorzaam kind naar Zich toe, om het dichter bij Zich te hebben.

God straft in dit leven niet als vergelding voor zonde, maar Hij tuchtigt Zijn kinderen als een opvoedkundige maatregel om ons dingen aan te leren of juist af te leren, en dit dient ook als waarschuwend voorbeeld voor anderen (Job 5:17-18; Hebr. 12:5-13; 1 Kor. 11:31-32; 10:6-11).

4.4 De werken van de gelovigen zullen geopenbaard worden

Dit zal in de toekomst gebeuren, en wel voor de rechterstoel van Christus (2 Kor. 5:10; Rom. 14: 10-12). Hoewel de Bijbel het tijdstip hiervan niet noemt, kunnen we stellen dat het zal gebeuren na de eerste opstanding, maar vóór de bruiloft van het Lam (1 Kor. 15:22-23; Matt. 16:27; Luc. 14:14; 1 Kor. 4:5; Openb. 2:12; 2 Tim. 4:8). Het werk van iedere gelovige zal openbaar worden. Naar wat gedaan is, zal men loon ontvangen of schade lijden (2 Kor. 5:10; 1 Kor. 3:13).

Op diverse plaatsen in de Bijbel wordt gesproken over het loon dat God geeft (Gen. 15:1; 30:18; 2 Kron. 15:7; Ps. 19:12; Jes. 40:10; Matt. 5:12; 6:1-2; 10:41-42; Openb. 22:12). De Here Jezus maakte dit ook duidelijk in de gelijkenis van de ponden en die van de talenten. Tevens zien we dat er verschillende kronen te winnen zijn. Schade lijden wil zeggen: geen loon ontvangen om God daarmee in de toekomst te kunnen eren. Iemand heeft eens gezegd: *‘We zullen voor God in de eeuwigheid zijn, wat Hij van ons op aarde heeft kunnen maken’*. Als we geen kroon ontvangen, dan kunnen we die ook niet voor de troon van het Lam neerleggen om Hem hiermee te eren. Als de Here Jezus zal verschijnen, draagt Hij op Zijn hoofd symbolisch al de kronen van de Zijnen als één grote kroon (Openb. 19:12; Ezech. 21:25-27).

4.4.1 De ponden: verantwoordelijkheid

In de gelijkenis van de ponden gaat het om de vraag hoe wij overeenkomstig de ons gegeven verantwoordelijkheid handelen. Iedereen heeft een gelijke verantwoordelijkheid, maar er is loon naar werken. De Here Jezus, de man van hoge geboorte, is nu naar de hemel vertrokken om voor Zich het koninkrijk in ontvangst te nemen en daarna terug te keren.

In de tussentijd hebben Zijn slaven de verantwoordelijkheid gekregen om voor Hem te werken. Iedereen krijgt een gelijk deel om daarmee handel te drijven. Als de Here terugkomt, blijkt dat er een slaaf is die wel tien ponden winst heeft gemaakt. Als beloning voor zijn ijver krijgt hij het gezag over tien steden. Een ander heeft vijf ponden winst gemaakt. Deze slaaf krijgt als beloning het gezag over vijf steden.

In deze gelijkenis zien we de beloning, en ook het verschil in beloning, voor de trouwe dienst tijdens de afwezigheid van de Here Jezus. Als beloning delen Zijn dienstknechten in het bestuur over de aarde – zodra Hij na Zijn wederkomst zal regeren – en wel overeenkomstig de ijver waarmee zij Hem nu dienen (Luc. 19:11-27).

4.4.2 De talenten: gaven

In de gelijkenis over de talenten ligt het accent niet zozeer op de verantwoordelijkheid, maar op de *gaven* die de slaven hebben ontvangen. Daarom is er hier geen verschil in beloning. Het verhaal in deze gelijkenis is ongeveer hetzelfde als in de gelijkenis van de ponden. Een mens vertrekt naar het buitenland en vertrouwt zijn bezit toe aan zijn slaven. Voordat hij vertrekt, ontvangt ieder van zijn slaven één of meerdere talenten of gaven, om die goed te besteden. De een krijgt vijf talenten, een ander twee en de derde één talent.

De Here Jezus is Degene die de gaven geeft. Hij verwacht van iemand die een gave heeft gekregen, dat hij zich voor honderd procent inzet en zijn gave met honderd procent winst teruggeeft. Twee slaven tonen goede en trouwe slaven te zijn. De beloning die zij ontvangen, is echter

voor beiden gelijk. Zij krijgen te horen: *‘Goed gedaan, goede en trouwe slaaf, over weinig bent u trouw geweest, over veel zal Ik u aanstellen; ga in de vreugde van uw Heer’*. Van de ontrouwe slaaf, die zijn talent niet had gebruikt, wordt weggenomen wat hij had. En hij krijgt een vreselijke straf, evenals de slechte slaaf die met zijn pond niet had gehandeld (Matt. 25:14-30).

4.4.3 De kronen: eerbewijzen

De Bijbel spreekt over verschillende kransen of kronen. Dit zijn eerbewijzen die wij straks zullen ontvangen:

1. *God is het ‘die u kroont met goedertierenheid en barmhartigheid’*. Dit is een bijzonder gunstbewijs van God (Ps. 103:4).
2. *Uw kroon*. Deze kroon is heel persoonlijk en onvergankelijk (Openb. 3:11). Alleen als gestreden is volgens de regels, ontvangt men een kroon (2 Tim. 2:5). Om een onvergankelijke kroon te krijgen, moeten we ons soms dingen ontfeggen. Zoals sporters zich voor een wedstrijd veel ontfeggen en dingen extra doen om een vergankelijke kroon te ontfangen, zo kost het veel energie, training en zelfdiscipline voor de gelovige om aan het einde van de loopbaan een kroon, een erekrans, te ontfangen (1 Kor. 9:25).
3. *De erekrans van hoop en blijdschap*. De gelovigen vormen samen een krans of kroon, die God geeft als eerbewijs aan degenen die hen tot de Here Jezus hebben geleid (1 Tess. 2:19).
4. *De kroon van het leven*. Deze kroon of krans ontfangen degenen die trouw zijn tot de dood. Wegens het geloof zijn ze als martelaren gedood. Vergelijk Stefanus en Jakobus (Hand. 7:58-60; 9:1; 12:2). Zij die deze hoge prijs hebben betaald voor Christus, ontfangen dit bijzondere eerbewijs (Jak. 1:12; Openb. 2:10).
5. *De krans of kroon van de heerlijkheid*. Dit eerbewijs ontfangen de oudsten of herders van de gemeente van Christus, die hun leven inzetten voor de gelovigen en hen zonder winstbejag dienen, die

de kudde van geestelijk voedsel voorzien en als goede voorbeelden leiding geven (1 Petr. 5:4).

6. *De krans of kroon van de rechtvaardigheid.* Die beloning ligt weggelegd voor Paulus, en voor allen die de verschijning van de Here Jezus liefhebben. We zien uit naar de dag dat Hij terugkomt naar de aarde, waar Hij nu nog veracht en verworpen is. Dan verschijnt Hij in koninklijke majesteit en zal Hij Zijn rijk oprichten (2 Tim. 4:8).

Voordat de Here Jezus werd gekruisigd, werd Hij door de soldaten gekroond met een kroon van doornen. Maar wij mogen Hem nu met het oog van het geloof in de hemel zien, gekroond met heerlijkheid en eer. Zo is Hij door God beloond voor Zijn dienstwerk op aarde (Hebr. 2:9; Openb. 19:12). Op Hem zal de kroon blinken, evenals dit bij Salomo het geval was. Hij alleen heeft er recht op (Ps. 132:18; Hoogl. 3:11; Ezech. 21:25-27).

4.4.4 Geen oordeel, wel beloning of schade

Niet alleen tot de heiligen te Korinte, maar tot allen die de naam van de Here Jezus Christus aanroepen, wordt gezegd dat wij eens voor de rechterstoel van Christus openbaar zullen worden, *'opdat een ieder vergelding ontvangt voor wat hij door middel van zijn lichaam gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad'* (1 Kor. 1:2; 2 Kor. 5:9-10; Rom. 14:10).

De rechterstoel (Gr. *bema*) was een soort platform, een verhoging die werd gebruikt door koningen en rechters. Er was ook zo'n platform in de arena; hierop werden de overwinnaars gehuldigd en ontvingen zij een prijs. Uit het verband blijkt dat de gelovigen voor de rechterstoel straks geëerd en beloond worden voor de werken, die God reeds vooraf heeft bereid en in ons heeft bewerkt (Ef. 2:10; Fil. 2:12-13).

Als Gods medewerkers mogen we bouwen aan de tempel van God. Van groot belang is de vraag: Hoe doen we dit? Want eenmaal zullen de werken van allen aan het licht komen. Dan zal het louterende vuur van God laten zien hoe ieders werk is. Als het standhoudt, dan ontvangt

men loon. Als het verbrandt, dan lijdt men schade. Een gelovige kan schade lijden, doordat hij geen beloning krijgt, omdat hij niet trouw was in zijn wandel en geen ernst maakte om te handelen naar het licht dat God hem gaf. Hij zal niet omkomen in het oordeel; hijzelf zal behouden worden, maar wel als door vuur heen (1 Kor. 3:11-15).

De rechtvaardige Lot is hiervan een voorbeeld. Toen het vuur van de hemel regende en Sodom werd omgekeerd, kwam Lot hierin niet om. Maar hij had niets meer over en stond met lege handen. God kon Lot niet belonen wegens de verkeerde keuze die hij had gemaakt. Met Abraham was dit wel het geval: in gehoorzaamheid aan God en in het geloof maakte hij de juiste keuzes. God maakte hem rijk, zowel maatschappelijk als geestelijk gezien (2 Petr. 2:7; Gen. 19:21-29; 13:1; 15:1).

4.4.5 Het verschil in oordeel

Iedereen zal beoordeeld worden naar zijn werken (zijn daden, in het *meervoud*), en naar zijn verantwoordelijkheid (Openb. 20:12-13). Zoals er verschil is in beloning, is er ook verschil in oordeel. In de gelijkenis van de ponden wordt van de slechte slaaf afgepakt wat hij had, en vervolgens wordt hij in tegenwoordigheid van zijn heer vernederd en gedood (Luc. 19:22-27). De slaaf die zijn ontvangen talent niet had gebruikt voor zijn heer, wordt als onnutte slaaf in de buitenste duisternis geworpen en krijgt dus een vreselijke straf (Matt. 25:24-30). Door deze gelijkenissen maakt de Here Jezus duidelijk dat Hij trouwe dienst beloont, maar straf brengt over hen die ontrouw zijn.

De slaaf die één pond had en de slaaf die één talent had, maar niet ermee handelde, spreken ons van onbekeerde mensen, personen die niet opnieuw geboren zijn. Zij hadden dan ook een verkeerd beeld van de Meester. Deze slaven zeggen dat ze wisten dat Hij een streng mens was (...). Allen die de positie van een slaaf, of een dienstknecht innemen, worden dienovereenkomstig behandeld. Er zijn ook wel personen die deze plaats hebben ingenomen, maar Hem niet werkelijk hebben leren kennen. Dit laatste zien we bij degenen die zullen zeggen: *'Hebben wij niet in Uw naam geprofeteerd en demonen uitgedreven en*

veel krachten gedaan? Dan zal Hij hun openlijk zeggen: Ik heb u nooit gekend, ga weg van Mij, u die de wetteloosheid werkt' (Matt. 7:22-23).

De slaaf die slechts één pond had en de slaaf die één talent had, en die wel daarmee handelden, spreken van bekeerde mensen, personen die opnieuw geboren zijn. Zij kennen wel het hart van hun Heer.

Kafarnaüm, Chorazin en Betsaida waren steden die speciaal waren gezegend, doordat de Here Jezus daar woonde of optrad en de meeste krachten daar hadden plaatsgehad. Het waren overduidelijke bewijzen dat de Messias tot hen was gekomen. Het antwoord was echter dat zij zich niet bekeerden. Tot de hemel toe waren zij verheven geweest, maar tot het dodenrijk zouden zij neerdalen. Voor Sodom, Tyrus en Sidon – allemaal steden waar vreselijke zonden bedreven zijn door de inwoners – zal het in de dag van het oordeel dragelijker zijn dan voor deze steden in Galilea (Matt. 3:13; 11:20-24).

De schriftgeleerden en Farizeeën, die voor de schijn godsdienstige dingen deden, kregen een zwaarder oordeel dan het gewone volk (Marc. 12:38-40; Luc. 20:47; Matt. 23:14). Als iemand de wet van Mozes heeft tenietgedaan, moet hij sterven! Hoeveel zwaarder straf zal iemand ontvangen die de Zoon van God heeft vertreden, het bloed van Christus onrein heeft geacht en de Geest van de genade heeft gesmaad (Hebr. 10:28-29).

De zonden van Babylon, de grote hoer, het politieke en godsdienstige systeem van de eindtijd, zullen in de Grote Verdrukking worden opgestapeld tot aan de hemel. Daarom zal God haar dubbel naar haar werken vergelden (Openb. 18:6-7).

De Here Jezus zegt: *'En die slaaf die de wil van zijn heer gekend heeft en geen voorbereidingen getroffen heeft en ook niet naar zijn wil gehandeld heeft, zal met veel slagen geslagen worden. Wie echter zijn wil niet gekend heeft en dingen gedaan heeft die slagen verdienen, zal met weinig slagen geslagen worden. En van ieder aan wie veel gegeven is, zal veel teruggevraagd worden en van hem aan wie men veel toevertrouwd heeft, zal men des te meer eisen' (Luc. 12:47-48).* Dit is opnieuw een bewijs van straf overeenkomstig de verantwoordelijkheid.

4.5 Het oordeel over de volken

Als de Here Jezus voor de tweede maal komt en dan verschijnt in heerlijkheid, zal Hij het gelovige overblijfsel van Israël verlossen van hun vijanden en tevens het oordeel over de volken voltrekken (Hebr. 10:37). Het tijdperk van de Grote Verdrukking wordt afgesloten met de verschijning van de Messias. Dan zal Hij plaats nemen op de troon van Zijn heerlijkheid en de volken oordelen in het dal van Josafat, en bij Armageddon (Joël 3:1-2, 12-14; Openb. 16:16). De engelen zullen in opdracht van de Messias, de Here Jezus, alles wegdoen wat in Zijn koninkrijk niet thuishoort. Zij verzamelen alles wat tot zonde verleidt, en hen die de ongerechtigheid bedrijven.

Het oordeel over de volken vindt plaats vanwege hun zonden, maar ook vanwege hun houding ten opzichte van Israël tijdens de regering van de antichrist. De volken, de mensen, worden dan ingedeeld in drie categorieën. De *bokken* zijn de volken die het trouwe Joodse overblijfsel hebben vervolgd. De *schapen* zijn de volken die dit overblijfsel hebben geholpen. De *broeders* zijn zij die behoren tot het trouwe Joodse overblijfsel, die de Messias verwacht hebben en na de wegneming van de gemeente de komst van de Koning hebben gepredikt.

Tegen de schapen, die aan Zijn rechterhand staan, zegt de Koning: *‘Kom, gezegenden van Mijn Vader, beërf het Koninkrijk dat voor u bestemd is vanaf de grondlegging van de wereld’*. Tot de bokken die aan Zijn linkerhand staan, zal Hij zeggen: *‘Ga weg van Mij, vervloekten, in het eeuwige vuur, dat voor de duivel en zijn engelen is bestemd’* (Matt. 25:31-46; 13:40-43; 16:27-28). Alleen voor ware gelovigen – dat zijn zij die zich bekeerd hebben, hun zonden hebben beleden en berouw hierover aan God hebben getoond – is er plaats in het koninkrijk. Als iemand niet opnieuw geboren wordt, kan hij het koninkrijk van God dat op aarde komt, niet zien en niet binnengaan. Evenzo kan ook niemand de hemel binnengaan, tenzij hij opnieuw geboren wordt (Joh. 3:3-6).

De dag komt waarop God de levenden en de doden zal oordelen (2 Tim. 4:1; 1 Petr. 4:6). Dit geldt zowel de levende ongelovigen uit de volken als die uit Israël aan het begin van de Christusregering

(Matt. 25:31-46). Maar het heeft ook betrekking op de ongelovige doden, die pas levend worden gemaakt aan het einde van de duizend jaren, alsook de levende ongelovigen die zich gedurende die tijd geveinsd aan God hebben onderworpen (Openb. 20:5).

4.6 Het oordeel over Israël

De twee stammen zullen tijdens de Grote Verdrukking in het land zelf geoordeeld en gelouterd worden (Zach. 13:8-9). Met de tien stammen zal God tijdens hun verstrooiing in de woestijn van de volken een rechtszaak voeren van aangezicht tot aangezicht. Daarna zal Hij hen uit het land leiden waar zij als vreemdelingen verblijven. Degenen die dan weigeren zich te bekeren, komen *niet* in het Beloofde Land. Zoals een herder zijn schapen uitleidt en onder de herdersstaf doet doorgaan, zal Hij Zijn volk in de band van het verbond brengen en uitzuiveren wie tegen Hem opstaat en tegen Hem overtreedt. Heel het huis van Israël (dat deel van het volk dat zich bekeert), zal in het Beloofde Land komen, de HERE offers brengen en Hem dienen (Ezech. 20:30-44; Sef. 3:10-20).

Misschien moeten we dit in de praktijk toch nuanceren. Er zijn immers al velen uit de zgn. verdwenen stammen van Israël teruggekeerd naar het land. En wellicht zullen er ook mensen uit Juda buiten het land blijven wonen, totdat de Here Jezus terugkomt.

Als Hij zal zitten op de troon van Zijn heerlijkheid, zullen naar Zijn woord de apostelen op tronen zitten om de twaalf stammen van Israël te oordelen. Zij zullen geen strafvonnis uitspreken, maar met Christus regeren. Dat wil zeggen: zij zitten op tronen om te besturen, niet om te oordelen (Matt. 19:27-29; Luc. 22:29, 30).⁵

5 vgl. '4.11 Het vonnis wordt voltrokken door de Mensenzoon' op pagina 61.

4.7 Het oordeel tijdens de regering van de Messias

Wanneer de Here Jezus als Koning op de aarde zal regeren, worden er ook nieuwe generaties kinderen geboren. Als die zich tot God bekeren, worden zij ook opnieuw geboren en krijgen zij leven uit God. Dan geeft Hij Zijn wet in hun binnenste en zal Hij die in hun harten schrijven (Jer. 31:33).

Toch zullen er dan ook mensen zijn die zich huichelachtig aan Hem onderwerpen. Als zij zondigen en dit niet direct belijden, zal God ingrijpen. Bij openlijke opstand tegen Zijn regering, zal men als een afschrikwekkend voorbeeld worden uitgeroeid. Voor een bedrieger, afvallige en leugenspreker is er dan geen plaats. God haat het doen van de afvalligen en zal hen direct straffen: *‘Elke morgen zal Ik alle goddelozen in het land ombrengen, door allen die onrecht bedrijven uit de stad van de HERE uit te roeien’* (Ps. 101:8; Jes. 65:20; 66:24; Zef. 3:5).

4.8 Het oordeel over alle ongelovigen

Duizend jaar na de eerste opstanding, wanneer de hemel en de aarde zullen wegvlugten voor het aangezicht van Hem die op de troon zit, zullen de doden levend gemaakt worden (d.w.z. allen die onbekeerd gestorven zijn). Zij zullen met de dan nog levende ongelovigen worden gedagvaard voor de Grote Witte Troon om geoordeeld te worden (Openb. 20:5:11-15; Joh. 5:28-29). Dan zullen de boeken worden geopend. De namen worden opgezocht, en ook de bewijslast.

We zagen reeds dat de ware gelovigen niet in het oordeel zullen komen.⁶ Zij zijn in Christus al geoordeeld en zij zijn met Hem gestorven. Al hun overtredingen zijn door God vergeven. En het handschrift dat tegen hen getuigde, heeft Hij uitgewist door Zijn bloed en het weggedaan door het aan het kruis te nagelen (Kol. 1:20; 2:13-14).

Dan blijkt echter dat de namen van de ongelovigen niet in het boek van het leven zullen voorkomen (Fil. 4:3; Openb. 3:5; 13:8; 17:8; 20:12,

6 hst. '4.2 De zonden van de gelovigen zijn al geoordeeld' op pagina 48.

15). Ook komen hun namen niet voor in het boek van het leven van het Lam (Openb. 13:8; 21:27). Verder zal blijken dat hun namen niet staan opgetekend in de hemel (Luc. 10:20; Hebr. 12:23). Ten slotte komen hun namen ook niet voor in het gedenkboek, dat God heeft geschreven ten goede van hen die de HERE vrezden en Zijn naam in ere houden (Mal. 3:16).

Dan wordt er nog een boek geopend, en daarin staan al hun werken beschreven. Al hun zonden worden nauwkeurig vermeld, en volgens deze daden, wegen en werken zal eenieder geoordeeld worden (Job 34:11; Spr. 24:12; Jer. 17:10; Rom. 2:6; Matt. 16:27). Ook het ongeloof is een daad van zonde (zie Marc. 16:14; Hebr. 3:19; vgl. Joh. 5:46-47; 6:29).

Vervolgens wordt het vonnis voltrokken: de 'doden' worden geworpen in de poel van vuur, de hel. Dit is de plaats van geweest en van tandengeknars, waar de worm niet sterft, waar het geweten blijft knagen. Hier is een onuitblusbaar vuur dat allen teistert, en er heerst ook diepe duisternis. Daar zal men ver van God de straf ondergaan en gepijnigd worden in alle eeuwigheid (Openb. 20:10-15; Matt. 8:12; 22:13; Marc. 9:44-48; Luc. 13:27-28).

Deze plaats is een afgrijselijke plaats met vijf kenmerken:

1. *Fysiek ongemak*: hoge temperatuur, vreselijke stank;
2. *Morele depressie*: geweest, tandengeknars, radeloosheid, verdriet en boosheid;
3. *Morele verdorvenheid*: als alle maskers zijn afgelegd, blijkt wat in het hart van de mens is;
4. *Sociale ontreddeering*: eindeloos voortleven met het eigen 'ik', wanhopig, eenzaam, zonder liefde, medeleven of vriendelijkheid;
5. *De geestelijke dood*: de tweede dood, het gescheiden zijn van God. In de tegenwoordigheid van de satan, de bron van alle kwaad, en zijn demonen is elk contact met het goddelijke verloren gegaan. Het is een plaats van pijn, zowel mentaal als fysiek, en dit is eeuwigdurend.

4.9 Het dal van Hinnom, de gehenna

Deze plaats werd door de Here Jezus vergeleken met het dal van Hinnom, de *gehenna*, en ook zo genoemd. Dit diepe dal bevond zich ten zuidwesten van Jeruzalem. Ten tijde van de koningen van Israël was dit een centrum van aanbidding voor de Moloch, de Ammonitische godheid, die gruwelijke orgieën vereiste waarbij kinderen werden geofferd. Deze plek werd Moorddal genoemd (Jer. 19:6).

Later, ten tijde van de omwandeling van de Here Jezus op aarde, werd dit diepe dal gebruikt als de vuilstort van de stad. Het dal was bereikbaar door de Mestpoort. Hierin stroomde het rioolwater uit de stad en werd het huisvuil gedumpt. Wat brandbaar was, werd verbrand en wat verteerbaar was, werd overgelaten aan de wormen. De steile wanden hielden de hitte en de stank tegen. In die tijd werden gekruisigde misdaggers niet begraven, maar hun lichamen werden op deze verschrikkelijke plek achtergelaten. Het is de plaats waar Judas zelfmoord pleegde. Toen het touw brak, ging hij naar zijn eigen plaats (Hand. 1:25). Hiervan is dus het woord *gehenna* (hel) afgeleid, maar dit is een veel ergere plaats.

4.10 Het oordeel over de duivel en zijn vazallen

Bij de verschijning van de Here Jezus zal Hij Zijn koninklijke heerschappij op aarde vestigen (Openb. 11:15-17; 19:6, 16). Dan zullen de valse profeet, d.i. de antichrist, alsook het beest, de komende politieke wereldleider, rechtstreeks door een engel in de hel worden geworpen. Zij zullen de eerste levende wezens in de hel zijn, want er staat geschreven: *'Levend werden deze twee geworpen in de poel van vuur die van zwavel brandt'* (Openb. 19:20-21).

Het vonnis over de satan wordt dan nog niet voltrokken, maar een tijd uitgesteld. Hij wordt door een engel gebonden en in de afgrond (Gr. *abyssus*), de bodemloze put geworpen, zodat hij de volken duizend jaar lang niet meer kan misleiden. Daarna wordt hij voor een korte tijd losgelaten. Satan is onverbetelijk, want onmiddellijk leidt hij dan weer

een opstand tegen God. Terwijl de ongelovige naties worden verteerd door vuur uit de hemel, wordt de boze door een engel gegrepen en zonder enige vorm van proces in de hel geworpen – evenals dit al eerder was gebeurd met de antichrist en de politieke wereldleider. Daar zal hij voor eeuwig boeten voor al zijn gruweldaden (Openb. 20:1-3, 7-10).

4.11 Het vonnis wordt voltrokken door de Mensenzoon

God de Vader heeft heel het oordeel aan de Zoon gegeven en Hem de macht gegeven om vonnis te vellen, opdat allen de Zoon zullen eren, omdat Hij de *Mensenzoon* is (Joh. 5:22-24). Op het kruis *droeg Hij het oordeel* voor zondige mensen. De dag komt dat Hij *het oordeel zal voltrekken* aan al Zijn vijanden.

‘De God van de vrede zal de satan spoedig onder uw voeten verpletteren’ (Rom. 16:20). Satan zal een verpletterende nederlaag lijden, er blijft niets van zijn macht over. De Here Jezus zal dit vonnis uitvoeren. Aangezien de gemeente onlosmakelijk met Hem is verbonden, zal Hij haar erin betrekken. De heiligen zullen de wereld en de engelen oordelen, schreef Paulus aan de Korintiërs (1 Kor. 6:2-3). Met Christus zullen zij zitten op de troon van Zijn heerschappij, met Hem regeren en mede het strafvonnis uitspreken (Dan. 7:22; Matt. 19:28; 2 Tim. 2:12; Openb. 3:21; 20:4).⁷

De engelen die zich kort vóór de zondvloed met mensen vermengden, zijn door God niet gespaard. Zij worden voor het eeuwige oordeel bewaard in de afgrond (Gr. *tartarus*) (2 Petr. 2:4. Jud.:6). Andere gevallen engelen, demonen, riepen tegen de Here Jezus, voordat zij op Zijn woord de man in het land van de Gadarenen moesten verlaten: *‘Bent U hier gekomen om ons te pijnigen voor de tijd?’* Zij wisten dat het oordeel over hen vastbesloten was, maar vroegen als het ware uitstel van executie. Hun verzoek werd ingewilligd en zij kregen toestemming in de varkens te varen en hun verwoestende werk op aarde voort te

7 zie hst. ‘10.4 De beschrijving van het nieuwe Jeruzalem’ op pagina 120.

zetten. Met de andere gevallen engelen zullen zij in de hel worden geworpen (Matt. 8:29; Marc. 5:6-13; Matt. 25:41).

De ongelovigen hebben niets anders te verwachten dan de dood, het oordeel en daarna de hel. De gelovigen verwachten echter de verschijning van de Here Jezus, en hun eeuwige behoudenis. Zij hebben een plaats bij Hem in de hemel, in het Vaderhuis.

Vragen

1. Wat is gerechtigheid? (4.1);
2. Waarom komen de gelovigen niet in het oordeel? (4.2);
3. Wat is het verschil tussen veroordeling en tuchting? (4.3);
4. Waarom moeten de gelovigen geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus (4.4);
5. Wat is jouw pond, of wat zijn jouw talenten? (4.4.1 en 4.4.2);
6. Wie krijgen er een kroon? (4.4.3);
7. Wat houdt schade lijden in? (4.4.4);
8. Is er verschil in straf? (4.5);
9. Wat is het verschil tussen het oordeel over de volken en het oordeel over Israël? (4.6, 4.7);
10. Met welke frequentie oordeelt de Here Jezus tijdens Zijn regering? (4.8);
11. Wanneer vindt het oordeel voor de Grote Witte Troon plaats? (4.9);
12. Wanneer worden de valse profeet, de werelddictator en de duivel geoordeeld? (4.11);
13. Wie spreekt het vonnis uit? (4.12).

Het leven tot in eeuwigheid

5. De komst van de Here Jezus voor de Zijnen – de opname

5.1 Zijn belofte om terug te komen

De Bijbel maakt duidelijk onderscheid tussen de volgende twee gebeurtenissen:

- de komst van de Here Jezus vóór de Zijnen – de opname,
- de komst van de Here Jezus mét de Zijnen – Zijn verschijning.

In de laatste nacht van Zijn leven op aarde, dus kort voordat Hij de discipelen ging verlaten, gaf de Here Jezus hun de belofte van Zijn terugkomst: *'Ik ga heen om een plaats voor u gereed te maken. En als Ik heengegaan ben en plaats voor u gereedgemaakt heb, kom Ik terug en zal u tot Mij nemen, opdat ook u zult zijn waar Ik ben'* (Joh. 14:1-4).

Doordat de Here Jezus als waarachtig Mens de hemel is binnengegaan, is het mogelijk geworden dat mensen bij God in de hemel, in het huis van de Vader, zullen wonen. Nu het werk is volbracht, zit de Here Jezus aan Gods rechterhand, en leeft en bidt Hij daar voor Zijn discipelen. Hij wacht tot het grote moment is gekomen om de gelovigen in de hemel op te nemen (Joh. 19:30; Hebr. 1:3; 7:25).

Als de gemeente compleet is, komt Hij terug – dus nadat de laatste gelovige tot bekering is gekomen in de genadetijd, en voordat Hij het koninkrijk voor Israël herstelt (Rom. 11:25). Dit tijdstip is alleen bij de Vader bekend (Hand. 1:7). Wanneer Hij terugkeert, komt Hij de gelovigen tegemoet in de lucht, en trekt Hij hen tot Zich – zoals men met een sterke magneet kleine spijkertjes uit een zandbak en op een afstand, tot zich kan trekken (vgl. Joh. 12:32). Op aarde zal dit niet zichtbaar zijn. Wellicht zal men de gelovigen uit de omgeving plotseling missen. Deze komst van Christus heeft als doel de gelovigen tot Zich te nemen en hen te brengen in het Vaderhuis. Dit is de hartenwens van de Here Jezus. Het is duidelijk dat dit niet Zijn komst naar de aarde is om alle vijanden te oordelen en hier Zijn rijk van vrede en gerechtigheid op te richten.

Tweemaal hebben de discipelen de Here Jezus horen zeggen dat Hij iets nadrukkelijk wilde. Beide keren hield dit verband met het geluk van mensen. Daarom sprak Hij deze woorden: 'Ik wil'.

- de reiniging van een mens (Luc. 5:13);
- dat allen die de Vader Hem had gegeven, bij Hem zouden zijn om Zijn heerlijkheid te aanschouwen en daarin te delen (Joh. 17:24).

5.2 In een ondeelbaar ogenblik veranderd en weggevoerd

Terwijl de gelovigen te Tessalonica leefden in de verwachting van de terugkeer van de Here Jezus, gebeurde het dat sommigen van hen ontsliepen. Zij die achterbleven waren nu onzeker wat er met de ontslapenen zou gebeuren bij de komst van de Here. Toen Paulus dit hoorde, schreef hij hun een brief om duidelijk te maken dat de ontslapenen, d.w.z. de doden in Christus, bij de komst van de Here Jezus eerst zullen opstaan. Daarna zullen wij, de levenden, dus alle gelovigen die op dat moment nog in leven zijn, worden veranderd en samen met de ontslapenen in een ondeelbaar ogenblik worden weggerukt van de aarde, om de Here tegemoet te gaan in de lucht (1 Tess. 4:13-18; Kor. 15:50-52; 2 Tess. 2:1).

Op dat moment vindt er een scheiding plaats tussen gelovigen en ongelovigen (incl. naamchristenen). Voor hen die niet opnieuw geboren zijn en de Heilige Geest niet bezitten, wordt de deur gesloten. Zij wisten de weg, maar hebben geen gebruik gemaakt van het aanbod van genade. De genadetijd is dan voorbij (vgl. Matt. 25:1-13).⁸

Bij de opname om de Here te ontmoeten in de lucht, zijn alle ontslapen heiligen inbegrepen, vanaf het eerste mensenpaar, Adam en Eva. En ook de nieuwtestamentische gelovigen, die tot de gemeente behoren: allen die na de Pinksterdag tot het geloof in Christus zijn gekomen, tot aan de opname.

5.3 Het doel van de bekering

De eerste christenen hielden er duidelijk rekening mee dat de belofte van Jezus' terugkeer spoedig in vervulling zou gaan. In woord en daad waren ze gericht op Zijn komst. Intussen brachten zij het doel van de bekering in de praktijk door:

- de levende en waarachtige God te dienen, en
- Zijn Zoon uit de hemel te verwachten (1 Tess. 1:9-10).

De apostel Paulus verlangde ernaar zijn Here en Heiland te ontmoeten. Dan zou hij Hem zien, die hem had liefgehad en die hij ook diende. Tevens zou hij velen terugzien die hij op aarde had gekend en onderwezen (Hand. 27:23; Gal. 2:20; 1 Tess. 2:19-20). Intussen verloor hij de realiteit van het aardse bestaan niet uit het oog en besteedde hij zijn tijd optimaal aan bidden, werken en prediken (Fil. 1:22-24; 2 Tess. 3:8; Hand. 20:31).

In het leven komt er veel op ons af. Daarom is het belangrijk om prioriteiten te stellen in ons doen en laten, en hierbij steeds de wezenlijke zin en het doel van ons bestaan onder ogen te zien. Belangrijk is het de volgende prioriteiten te stellen: eerst de persoonlijke omgang met God,

8 hst. '5.6 Maakt de gemeente de Grote Verdrukking mee?' op pagina 72.

bidden en Gods Woord lezen en overdenken, dan het gezin (vrouw/man en kinderen), dan je baan, dan de verantwoordelijkheden in de gemeente, en ten slotte de eventuele vrijetijdsbesteding. Wanneer we vele dingen ondernemen en ervoor gaan, maar voorbijgaan aan het *ene ding* dat het belangrijkste is, missen we het doel.

Hieronder volgen vijf voorbeelden van mensen die een ontmoeting met de Here Jezus en met God hadden, en die werden gekenmerkt door één ding.

(1) *Eén ding ontbrak hem.* Eens vroeg een rijke, godsdienstige, vooraanstaande jonge man aan de Here Jezus: ‘Meester, wat moet ik doen om het eeuwige leven te beërven?’ Hij had tot op dat moment, naar hij dacht, ruim aan al zijn godsdienstige plichten voldaan. Toch was hij wat zijn eeuwig heil betref, niet zeker van zijn zaak. Vandaar zijn heel belangrijke vraag. Hij kreeg als antwoord: ‘Verkoop al je bezit, kom dan terug en volg Mij, en je zult een schat in de hemel hebben’. Helaas maakte hij toen niet de juiste keuze (Luc. 18:18-30; Marc. 10:21). Eén ding ontbrak hem: hij zat vast aan zijn aardse bezittingen. Zijn doel was op aarde rijk te zijn en rijk te blijven. Hij had wel een verlangen om het eeuwige leven te ontvangen. Maar zijn trotse hart en bezit stonden hem in de weg, en daardoor miste hij het doel van zijn bestaan.

(2) *Eén ding weet ik.* Een andere man was blind. Hij werd door de Here Jezus benaderd in zijn bestaan zonder uitzicht, en werd door Hem genezen. Toen hij allerlei vragen kreeg over zijn wonderlijke genezing, kon hij eerst niet uitleggen Wie zijn bijzondere weldoener was. Eén ding wist hij: ik was blind, maar nu kan ik zien! Daarna opende de Here Jezus ook zijn geestelijke ogen. Eerst zag hij Hem als een mens, daarna als een profeet, en vervolgens aanbad hij Hem als de Zoon van God (Joh. 9:25, 11, 17, 35-37). Het belangrijkste in zijn leven was gebeurd. Hij kreeg oog voor Wie de Here Jezus werkelijk is. Dit ene ding te weten – ik was (geestelijk) blind, maar nu zie ik Hem met mijn geestelijke ogen – is de belangrijkste wetenschap en zekerheid in het leven van een mens.

(3) *Eén ding is nodig.* Evenals bij Maria van Betanië kan er veel drukte en werk op ons afkomen. Maria nam de kans waar om te luisteren naar

de Here Jezus en zij zat ondanks protesten, naast het werk dat ze deed, ook neer aan de voeten van de Here Jezus. Haar zuster maakte zich druk om vele dingen. De Here Jezus sprak Zijn waardering voor het gedrag van Maria uit en zei: 'Eén ding is nodig, en dit zal van haar niet worden weggenomen' (Luc. 10:38-42). Een belangrijke les om het juiste ding op het juiste moment te doen! Eerst luisteren en dan doen! Doordat Maria goed luisterde, begreep zij wat er ging gebeuren in de komende dagen. Wanneer wij naar Hem luisteren, horen wij ook dingen die Hij met ons wil delen.

(4) Eén ding doe ik. Toen Paulus terugkeek op zijn godsdienstige leven in het jodendom, besepte hij als geen ander wat een grote zondaar hij was geweest. Hij bagatelliseerde niet wat er gebeurd was. Maar hij wist: God ziet mij volmaakt in Christus. Zijn grote verlangen was nu in plaats van een vervolger een volgeling van Jezus Christus te zijn, en volmaakt te worden zoals Hij. Daarom schreef hij: '*Eén ding doe ik, ik vergeet wat achter mij is, ik strek mij uit naar wat voor mij is en jaag naar het doel, de prijs van de hemelse roeping*' (Fil. 3:14). Zijn hoogste verlangen was dat Jezus Christus, die door de Heilige Geest in hem woonde, door alles wat hij deed zichtbaar zou worden in alle facetten van zijn leven.

(5) Eén ding heb ik begeerd. Toen David een vluchteling was, waren er veel problemen op hem afgekomen. Vele malen was zijn leven in groot gevaar geweest en had hij geen dak boven zijn hoofd. Hij wist, ook al komt bij wijze van spreken de hele wereld op mij af: 'Ik zal niet vrezen, God is bij mij en Hij zal mij beschermen'.

In zijn situatie was hij echter niet in staat te verblijven op de plek waar God woonde en waar de offers werden gebracht, namelijk in de tent van de ontmoeting, het heiligdom. Zijn grote verlangen was niet dat er snel een einde zou komen aan zijn bestaan als vluchteling en hij weer een veilig onderdak had. Maar hij zei: '*Eén ding heb ik van de HERE verlangd, dát zal ik zoeken: dat ik wonen mag in het huis van de HERE, al de dagen van mijn leven, om de lieflijkheid van de HERE te aanschouwen en te onderzoeken in Zijn tempel*' (Ps. 27:4). Hij begreep heel goed dat om veilig te zijn, je dicht bij God moet zijn. Dan kun je Hem zien, en dat wilde David graag. In het verlangen naar het ene ding is David een

groot voorbeeld voor allen die nu en in de toekomst dicht bij God willen leven!

5.4 Hebt u ook een levende en vaste hoop?

Gelovigen mogen zeker weten dat hun ziel al gered, behouden is. Wij kunnen instemmen met de woorden van Petrus: *'Geprezen zij de God en Vader van onze Here Jezus Christus, die ons, overeenkomstig Zijn grote barmhartigheid, opnieuw geboren deed worden tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden, tot een onvergankelijke, onbevleete en onverwelkbare erfenis, die in de hemelen bewaard wordt voor u. U wordt immers door de kracht van God bewaakt door het geloof tot de zaligheid, die gereed ligt om geopenbaard te worden in de laatste tijd. (...) Hoewel u Hem niet gezien hebt, hebt u Hem toch lief. Hoewel u Hem nu niet ziet, maar gelooft, verheugt u zich met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde, en verkrijgt u het einddoel van uw geloof, namelijk de zaligheid van uw zielen'* (1 Petr. 1:3-5, 8-9).

Deze hoop, die we met Petrus en Paulus en vele anderen op de heerlijkheid van God hebben, zal ons niet beschamen (Rom. 5:2-5). *'Deze hoop hebben wij als een anker voor de ziel, dat vast en onwrikbaar is en reikt tot in het binnenste heiligdom (...). Daar is de Voorloper voor ons binnengegaan, namelijk Jezus'* (Hebr. 6:19-20). De gelovigen op aarde zijn door de Heilige Geest onlosmakelijk verbonden met, en verankerd in Christus in de hemel. Het beeld van de Voorloper maakt dit duidelijk.

Vroeger, toen de schepen nog op de zeilen voeren, was het bijna onmogelijk om een haven in te manoeuvreren en vervolgens af te meren. Veelal brachten dan de schepelingen met een sloep een anker uit aan de wal. Vervolgens groeven zij in de omgeving waar men wilde afmeren een diep gat in de grond, legden het anker daarin en maakten het gat dicht. Met een touw werd het anker verbonden met het schip. Na geduldig wachten op gunstig tij werd het schip de haven ingetrokken en afgemeerd. Dit uitgebrachte anker werd de *voorloper* genoemd.

Voor christenen is het anker het symbool van de hoop. Hoop in de zin van een vaste en zekere verwachting! De Here Jezus, onze Voorloper, is immers al in de hemel. Allen die tot Hem de toevlucht hebben genomen, zullen eenmaal veilig in de hemel binnenkomen. *‘Dan zijn zij verblijd, omdat (...) Hij hen naar de haven van hun wens leidde’* (Ps. 107). Zoals aan boord van het schip door middel van het touw het anker, *de voorloper*, stevig werd vastgehouden, zo houden wij als gelovigen de hoop vast. Wij vertrouwen op de vervulling van de beloften die God heeft gegeven in Zijn Woord. Ze zijn als een anker voor onze ziel.

5.5 Als hemelburgers Hem werkend verwachten

Hoewel wij als gelovigen burgers zijn van een rijk in de hemel en zonen van God, wonen en leven wij nu nog op aarde. Ons lichaam is nog niet behouden, nog niet verlost. Als ons hart gericht is op God, zien wij met verlangen uit naar de dag dat Jezus Christus terugkomt als Heiland, om ons vernederd lichaam te veranderen, zodat het gelijkvormig wordt aan Zijn verheerlijkt lichaam (Rom. 8:23; Fil. 3:20-21).

Hoewel het verlangen naar de komst van de Here Jezus bij de eerste christenen algemeen leefde, is het jammer dat deze verwachting bij veel gelovigen op de achtergrond is geraakt; ook is het mogelijk dat ze in slaap zijn gevallen (Rom. 13:11; Ef. 5:14; Matt. 24:48-51). Dit is tot droefheid van de Here Jezus, en het leidt tot schade van het geestelijk leven en verslapping van ons getuigenis. Daarom roept Paulus de gelovigen op godvruchtig in deze wereld te leven, en de zalige hoop en verschijning te verwachten van de heerlijkheid van onze grote God en onze Zaligmaker, Jezus Christus. Hij heeft Zichzelf voor ons gegeven, om ons vrij te maken van alle wetteloosheid (Tit. 2:13).

Niemand weet het tijdstip dat de Here Jezus terugkomt. Daarom moeten wij waakzaam zijn, niet slapen en rekening ermee houden dat Hij elke dag kan komen. Intussen moet ieder zijn werk doen (Marc. 13:34-35; 1 Tess. 5:5-24). De gelovigen in Tessalonica werden ook vermaand met betrekking tot de komst van de Here Jezus Christus en onze vereniging met Hem, om hun bezinning niet te verliezen en niet onrustig te

worden. De dag dat Christus zal verschijnen, komt niet voordat de zoon van het verderf geopenbaard is. Dit eerste vers in 2 Tessalonicenzen 2:1-12, noemt twee gebeurtenissen:

1. Onze vereniging met Hem, de gelovigen worden opgeroepen daarnaar uit te zien;
2. De komst van de Here Jezus, Zijn verschijning; deze vindt plaats nadat de antichrist zich zal openbaren en zich als god laat vereren.

5.6 Maakt de gemeente de Grote Verdrukking mee?

We leven nog steeds in de genadetijd, maar de tekenen wijzen erop dat die ten einde loopt. Dan zal het uur van de verzoeking over het hele aardrijk komen, de tijd die uitloopt op de Grote Verdrukking of de benauwdheid van Jakob (Jer. 30:7; Matt. 24:15-28; Marc. 13:14-23; Luc. 21:20-28). In die tijd zal het gelovige overblijfsel van Israël de woorden bidden: *'Laat Uw Koninkrijk komen'*, en: *'Leid ons niet in verzoeking'*.

Het is opmerkelijk dat zoveel mensen dit nu bidden en niet geloven dat dit Koninkrijk op aarde zal komen. Zij bidden ook: *'Leid ons niet in verzoeking'*, terwijl God beloofd heeft ons te bewaren voor het uur van de verzoeking dat over de hele aarde zal komen. Bewaren *voor* betekent: buiten het bereik blijven van de boze. De gelovigen die behoren tot de gemeente maken deze verzoeking, en de Grote Verdrukking op aarde dus niet mee (Matt. 6:9, 13; Luc. 11:2, 4; Openb. 3:10). In Openbaring 4 en 5 zien we de gemeente dan ook in de hemel.

God zal de *Grote Verdrukking* als een laatste middel gebruiken om de wereld te overtuigen van zonde, weliswaar met harde hand. En het zal dienen als vergelding over Zijn vijanden, met name hen die dan de satan en het beest – de politieke wereldleider – zullen aanbidden. In de Grote Verdrukking komt de toorn van God over de aarde, over Israël (Jes. 5:25; 9:11, 16, 20; Sef. 2:2-3; Rom. 2:5), en over alle mensen (Rom. 1:18; Joh. 3:36; Openb. 6:16-17; 1 Tess. 2:16; Ps. 2:5, 12; 2 Tess. 1:8). Toch blijft God ook dan oproepen tot bekering, opdat Hij genade kan bewijzen (Openb. 14:7).

Zij die in de genadetijd de toevlucht tot Hem nemen, behoeven niet bang te zijn voor de toorn van het Lam (Openb. 6:16-17; 1:5, 17-18). Want Christus verlost ons van de komende toorn (1 Tess. 1:10; 5:9; Openb. 3:10). Wanneer men nu hardnekkig weigert zich te bekeren, volgt er geen tweede kans meer, maar een oordeel van verharding: *‘Omdat zij de liefde voor de waarheid niet aangenomen hebben om zalig te worden. En daarom zal God hun een krachtige dwaling zenden, zodat zij de leugen geloven, opdat zij allen veroordeeld worden die de waarheid niet geloofd hebben, maar een behagen hebben gehad in de ongerechtigheid’* (2 Tess. 2:10-12).

Hoewel niet één mens zich tegenover God kan verontschuldigen, bepaalt Hij de mate van de verantwoordelijkheid; en die is afhankelijk van de vraag in hoeverre iemand de weg van de waarheid om behouden te worden, heeft geweten, of die heeft afgewezen. Het is niet aan mensen om dit te beoordelen (Rom. 1:19-32). Als mensen zichzelf verharden, geloven zij ten slotte de leugen; en dan zal God hun hart verharden. Farao, de koning van Egypte, en ook koning Achab, zijn voorbeelden hiervan.

Farao zei tegen Mozes: *‘Wie is de HERE naar Wiens stem ik zal moeten luisteren’* (Ex. 5:2)? Waarop God Zich liet kennen door wonderen en tekenen. Als reactie hierop verhardde hij zich willens en wetens, totdat het moment kwam dat God Zelf zijn hart verhardde (Ex. 7:13, 22; 8:15, 19, 32; 9:7, 12; 35; 10:20, 27). Toen Achab niet wilde luisteren naar Micha, de profeet van Jahweh, stuurde Hij een profeet met een leugengeest. Doordat Achab hiernaar wel luisterde, kwam hij om in de strijd (2 Kon. 22:17-37).

Wie de waarheid kent, maar zich willens en wetens ertegen verzet, verhardt zelf zijn hart. Ten slotte zal God dan zijn hart verharden. Zoals de mensen nu niet willen luisteren naar God en Hem niet gehoorzamen, zal men ook dan niet willen luisteren – ondanks de plagen die over de aarde komen in de Grote Verdrukking. Vervolgens *kan* men ook helemaal niet meer luisteren. Daarom geldt vandaag zowel voor Israël, als voor ieder ander: *‘Heden, indien u Zijn stem hoort, verhard uw hart niet’* (Ps. 95:7b, 8a; Hebr. 3:7, 8, 15).

Vragen

1. Wat is het doel van de terugkeer van Jezus Christus? (5.1);
2. Wie worden door Hem opgenomen in de lucht? (5.2);
3. Waar ging het om bij de eerste christenen? (5.3);
4. Leeft de hoop die de eerste christenen hadden, ook in jouw hart? (5.4);
5. Maakt het nadenken over de komst van Christus je blij, of onrustig? (5.5);
6. Wat is Gods bedoeling met de komende Grote Verdrukking? (5.6).

6. De komst van de Here Jezus met de Zijnen – de verschijning

6.1 Plaats van afscheid en ontmoeting

Bij de komst van de Here Jezus vóór de Zijnen vindt de ontmoeting met Hem plaats in de lucht. De gelovigen gaan Hem tegemoet, en Hij komt hun vanuit de hemel tegemoet om hen op te nemen van de aarde, opdat zij voor altijd bij Hem zijn in het Vaderhuis.

De komst van de Here Jezus *met* de Zijnen zal echter vanuit de hemel plaatsvinden. Dan zal Hij op aarde neerdalen en zullen Zijn voeten opnieuw op de Olijfberg staan. Om met de Zijnen vanuit de hemel neer te kunnen dalen, moet Hij hen uiteraard eerst tot Zich hebben genomen (1 Tess. 4:14b, 17). Dit is een bewijs dat de Here Jezus pas zal verschijnen in heerlijkheid, nadat Hij eerst de gemeente tot Zich heeft genomen.

6.2 De Olijfberg

Op de Olijfberg gezeten sprak de Here Jezus een afscheidsrede uit als de verworpen Koning (Matt. 24 en 25). Hij noemde de dingen die de Joden

en de volken nog te wachten staan, voordat Hij voor de tweede keer uit de hemel zal neerdalen (Matt. 24:3). De komende Grote Verdrukking zal het leven op aarde bijna onmogelijk maken. Maar daarna komt Hij met grote macht en heerlijkheid op de wolken van de hemel, vergezeld van al Zijn heiligen en engelen (Matt. 24:6-22, 30). Dan zal Hij plaats nemen op de troon van Zijn heerlijkheid om het oordeel over de volken te voltrekken (Matt. 25:31-46).⁹

Aan de voet van de Olijfberg is de Here Jezus *neergeknield* in de hof Getsemane. Daar zag Hij het lijden dat over Hem moest komen in al zijn verschrikking voor Zich: het *tot zonde* gemaakt worden en *het verlaten zijn* door God. Daar heeft Hij gestreden in de gebeden en gevraagd of de drinkbeker van de toorn van God aan Hem voorbij zou mogen gaan. Daar liet Hij Zich gevangen nemen. Toen maakte Hij geen gebruik van de macht die Hij had om de Vader te bidden, dat Hij Hem meer dan twaalf legioenen engelen ter beschikking zou stellen. Als Hij bij Zijn wederkomst in heerlijkheid verschijnt, zullen de engelen er wel bij zijn (Matt. 26:30, 36-44, 53-57; Hebr. 5:7).

Vanaf de Olijfberg werd de Here Jezus *opgenomen*. En terwijl de discipelen het zagen, onttrok een wolk Hem aan hun ogen. Terwijl zij hun ogen naar de hemel gericht hielden, stonden twee mannen in witte klederen bij hen, die zeiden: *‘Waarom staat u omhoog te kijken naar de hemel? Deze Jezus, die van u opgenomen is naar de hemel, zal op dezelfde wijze terugkomen, als u Hem naar de hemel hebt zien gaan’* (Hand. 1:9-11).

Dan zullen Zijn voeten weer op de Olijfberg staan, de berg die vóór Jeruzalem ligt. Door deze aanraking zal de berg doormidden splijten, zodat er een groot dal als vluchtweg voor het gelovige overblijfsel in Jeruzalem ontstaat. Opnieuw zal de Here Jezus uittrekken tegen de volken om oorlog tegen hen te voeren, zoals Hij vroeger ook heeft gestreden (Zach. 14:3-7).

9 vgl. hst. [‘4.6 Het oordeel over Israël’ op pagina 57.](#)

6.3 Christus verschijnt met Zijn heiligen

De woorden die Henoch reeds lang vóór de zondvloed heeft geprofeteerd, zullen dan in vervulling gaan: *‘Zie, de Here is gekomen met Zijn tienduizenden heiligen, om over allen het oordeel te vellen en alle goddelozen onder hen terecht te wijzen voor al hun goddeloze daden (...)*’. (Jud. 14-15).

De Here zal ook komen om verheerlijkt te worden in de Zijnen: *‘Wanneer Hij zal gekomen zijn om op die dag verheerlijkt te worden in Zijn heiligen en bewonderd te worden in allen die geloven*’. De positie die de gelovigen dan zullen innemen, is afhankelijk van hun gedrag tijdens hun leven op aarde (1 Tess. 3:13; 2 Tess. 1:7-10; 1 Joh. 3:2).

Als Christus verschijnt, zullen de gelovigen met Hem verschijnen in heerlijkheid (Kol. 3:4). Een geweldig grote macht zal Hij openbaren, doordat een talrijke menigte van verlostten Hem zal volgen. Zoals de dichter zegt: *‘In een talrijk volk ligt de glorie van een koning*’ (Spr. 14:28).

6.4 Twee legers ontmoeten elkaar

Als de hemel wordt geopend, zal de Here Jezus komen en oorlog voeren in gerechtigheid. Zijn naam wordt Getrouw en Waarachtig genoemd. Hij verschijnt als de Ruiters op het witte paard, als een zegevierende, overwinnende Vorst. Een leger van engelen met Michaël, de engelenvorst, zal hierbij tegenwoordig zijn om de zonen van het volk Israël terzijde te staan; ook de heiligen die in de hemel zijn, volgen Hem.

In die tijd zal er een vreselijke machtsstrijd plaatshebben in het Midden-Oosten. Het beest, de dictator van het hersteld Romeinse Rijk, en de koningen van de aarde zullen hun legers verzamelen om oorlog te voeren tegen het volk Israël, maar ook tegen elkaar en tegen de Messias en Zijn leger. Verblind door de satan en onder zijn aanvoering woeden de heidenvolken en bedenken de volken wat zonder inhoud is: *‘De koningen van de aarde stellen zich op en de vorsten spannen samen tegen de HERE en Zijn Gezalfde: ‘Laten wij hun banden verscheuren en*

hun touwen van ons werpen! Die in de hemel woont, zal lachen; de HERE zal hen bespotten. Dan zal Hij tot hen spreken in zijn toorn, in Zijn brandende toorn hun schrik aanjagen. Ik heb Mijn koning toch gezalfd over Sion, Mijn heilige berg' (Matt. 16:27; Marc. 8:38; Luc. 9:26; Openb. 16:14-16; 19:11-19; Dan. 12:1; Ps. 2:2-6).

6.5 De leiders moeten boeten

Tijdens de Grote Verdrukking zal de antichrist – de wetteloze – zich in zijn ware gedaante openbaren, maar de Here Jezus zal hem verteren en teniet doen door de adem van Zijn mond. Hij zal hem machteloos maken door Zijn verschijning, bij Zijn komst (2 Tess. 2:8). Dit betekent niet dat de antichrist, de valse profeet, zal sterven; maar aan zijn activiteit zal geheel onverwacht een einde komen. Want hij zal samen met het beest – de politieke leider, de dictator van het hersteld Romeinse rijk – levend in de poel van vuur worden geworpen, d.i. de hel (Openb. 19:11-21).

Een engel grijpt de draak, de oude slang, d.i. de duivel en de satan, bindt hem voor een periode van duizend jaar en werpt hem in de afgrond, zodat hij de volken niet meer kan verleiden voordat de duizend jaren voleindigd zijn (Openb. 20:1-3). Zo heeft God het laatste woord tegen deze grootsprekers, deze machtswellustelingen.

Vragen

1. Wat is het verschil tussen de komst van de Here Jezus voor de Zijnen, en Zijn verschijning in heerlijkheid? (6.1);
2. Welke belangrijke gebeurtenissen vonden op de Olijfberg plaats, en welke zullen er nog plaatsvinden? (6.2);
3. Wie vergezellen de Here Jezus als Hij verschijnt? (6.3);
4. Welke machtsstrijd vindt in die tijd plaats? (6.4);
5. Wat gebeurt er dan met de antichrist en de werelddictator, en met de satan? (6.5).

Het leven tot in eeuwigheid

7. Vrede op aarde

7.1 De wedergeboorte van land en volk

Als de Here Jezus, de Messias, Zijn koninklijke heerschappij op aarde vestigt, zullen er grote veranderingen plaatsvinden. Een tijd van ongekende vrede en vreugde breekt aan, doordat Zijn heerlijkheid de hele aarde vervult. Nu zucht de hele schepping nog onder de gevolgen van de zonde van de mens (Rom. 8:19-23). Maar dan breekt de langverwachte tijd van herstel en verkwikking aan, de wedergeboorte van Israël en van de schepping (Matt. 19:28; Hand. 3:19-21).

Als de vloek wordt opgeheven die nu nog op de schepping rust, verandert alles in het menselijk bestaan en in de dierenwereld. Bij het begin van het Vrederijk zal de bevolking van de door de oordelen gereinigde aarde helemaal uit rechtvaardigen bestaan (Jes. 60:20-22). In het bijzonder voor Israël breekt er dan een heerlijke tijd aan. Want Hij doet het volk herleven, en de heidenen zullen juichen met Zijn volk. De zonde van land en volk is verzoend (Deut. 32:26, 36, 39).

Dan wordt vervuld wat Ezechiël heeft geprofeteerd: *'Ik zal u uit de heidenvolken halen en u uit alle landen bijeenbrengen. Dan zal Ik u naar uw land brengen. Ik zal rein water op u sprenkelen en u zult rein worden. Van al uw onreinheden en van al uw stinkgoden zal Ik u reinigen. Dan zal Ik u een nieuw hart geven en een nieuwe geest in uw binnenste geven. Ik zal het hart van steen uit uw lichaam wegnemen en u een hart*

van vlees geven. Ik zal Mijn Geest in uw binnenste geven. Ik zal maken dat u in Mijn verordeningen wandelt en dat u Mijn bepalingen in acht neemt en ze houdt. U zult wonen in het land dat Ik uw vaders gegeven heb, u zult een volk voor Mij zijn en Ik zal een God voor u zijn' (Ezech. 36:24-28).

7.2 Het nieuwe verbond

De Messias, de Koning van Israël, zal te midden van Zijn volk wonen. Hij zal hun tot een God zijn, en zij zullen Hem tot een volk zijn (Jes. 32:1; Sef. 3:14-17). Van klein tot groot zullen zij de Here kennen. Zijn wetten zal Hij in hun verstand geven en in hun hart schrijven. Wat hun ongerechtigheid betreft zal Hij genadig zijn, en aan hun zonden en wetteloos gedrag beslist niet meer denken.

Dan zal God een nieuw verbond met het volk Israël sluiten, zowel met het huis van Israël als met het huis van Juda, de tien stammen en de twee stammen. Dit is echter niet meer zoals het oude verbond op grond van werken van de wet, maar op grond van Zijn genade (Jer. 31:1, 31-34; Hebr. 8:8-13; 10:15-17). God had met Zijn volk een verbond gesloten bij de berg Sinai. Toen stelde Hij als voorwaarde dat zij alles moesten doen wat Hij hun gebod (Ex. 24:3-8). Door een gouden kalf te maken en hiervoor te knielen, heeft het volk Israël vrijwel onmiddellijk die voorwaarde en daarmee het verbond verbroken.

Zoals het eerste verbond is ingewijd met bloed, het bloed van dierlijke offers, zo zal ook het nieuwe verbond met het volk Israël met bloed worden bezegeld. Het bloed van Christus is hiertoe al gestort (Ex. 24:6-8; Hebr. 10:18-20). Christus is de Middelaar van het nieuwe verbond, en Zijn bloed heeft eeuwigheidswaarde. God heeft de grote Herder van de schapen, onze Here Jezus Christus, teruggebracht uit de doden nadat Hij Zijn bloed heeft gestort. Op grond van dit bloed zal God een eeuwigdurend verbond van vrede met Israël sluiten (Hebr. 12:24; 13:20; Ezech. 37:26).

Met de gemeente heeft God niet expliciet een verbond gesloten, dus ook geen nieuw verbond! Wel hebben de gelovigen van de gemeente deel aan de zegeningen van het nieuwe verbond, namelijk de zekerheid van de vergeving van de zonden en alles wat daarmee samenhangt, zoals de erfenis die Christus ontvangt en waarin wij mogen delen. De wijn van het avondmaal is een beeld van het bloed van Christus (Matt. 26:28).

7.3 De Koning-Priester regeert, wat een zegen!

De nakomelingen van Abraham krijgen dan het land in bezit, zoals God heeft beloofd. Met als noordgrens de plaats waar de Eufraat ontspringt en de rivier afbuigt naar het oosten; als oostgrens de Jordaan, en als zuidgrens de rivier van Egypte (Gen. 15:18-19; Ezech. 47:13-20). Niet alleen zal het volk in het land worden hersteld, maar ook het koningschap en het priesterschap zullen worden hersteld.

De tempel van Ezechiël zal worden gebouwd en er zullen weer offers op het altaar worden gebracht. De offers worden gebracht voor personen die zonder opzet, of onwetend zondigen. Ook worden er brandoffers en dankoffers gebracht. Deze offers verwijzen naar het verleden, naar *het Offer* dat door de Here Jezus op Golgota is gebracht. Van de zeven feesten van de HERE worden dan alleen het Pascha en het Loofhuttenfeest gevierd. Ook dan blijft gelden: er is geen echte kennis van de verlossing of ware blijdschap, als het bloed niet wordt toegepast (Jer. 33:7-26; Ezech. 40-44; 45:18-25; Lev. 23).

7.4 Jeruzalem, de stad van de grote Koning

Jeruzalem is dan het centrum van de wereldregering (Jes. 2:3). Iedereen zal de Koning zien in Zijn schoonheid (Ps. 45; Jes. 33:17). De koningen van de aarde zullen zich voor Hem neerbuigen.

In Jeruzalem zal een vorst uit het huis van David als onderkoning regeren (Ps. 72; Ezech. 44:1-3; 46:4, 12, 18). Jafet zal in de tenten van Sem wonen, zoals door Noach reeds was voorzeggd (Gen. 9:26-27).

De volken zullen naar deze stad komen om er te aanbidden. Als zij dit weigeren te doen, dan zal God hun de regen onthouden (Zach. 8:23; 14:16-21). Jeruzalem is dan de stad van de HERE (Jes. 60:14), en de troon van de HERE (Jer. 3:17). De stad zal worden genoemd: de HERE onze gerechtigheid (Jer. 33:16), de HERE is daar (Ezech. 48:35), de stad van de waarheid (Zach. 8:3), en de stad van de grote Koning (Ps. 48:3; Matt. 5:35).

In die stad is zelfs plaats voor de Filistijn, voor de nakomelingen van het volk dat door de eeuwen heen Israëls aartsvijand is geweest. Nadat God het bloed uit de mond van dit volk heeft verwijderd en de afschuwelijke dingen van tussen zijn tanden, zal het ook overblijven voor God en zelfs als een stamhoofd in Juda en in Jeruzalem zijn (Ps. 87; Zach. 9:5-7).

7.5 Een wereld zonder bommen, distels en roofdieren

Eindelijk zal er geen oorlog meer zijn! Geen volk zal meer tegen een ander volk het zwaard opheffen. Zwaarden worden omgesmeed tot ploegscharen (Ps. 46:10; Micha 4:3; Jes. 2:2-5). De natuur is van de vloek bevrijd, voor een doornstruik zal een dennenboom opgaan. De woestijn zal bloeien als een roos (Gen. 3:18; Jes. 35).

Ook in de dierenwereld is alles anders: de wolf zal met het lam verkeren; een kleine jongen zal zijn hand in het hol van een adder steken; de koe en de berin zullen samen weiden. De leeuw zal plantaardig voedsel eten als het rund, en er zal geen verscheurend dier meer zijn (Jes. 11:6-10; 35:9).

7.6 Geen ziekte, maar eeuwige blijdschap

Hoewel de aarde dan in een geheel nieuwe toestand zal verkeren, is het nog niet de volmaakte, eeuwige toestand. Nu nog heerst de

ongerechtigheid, maar dan heerst de gerechtigheid. Niemand zal meer ziek zijn en men zal God loven, die alle ongerechtigheid vergeeft en alle ziekte geneest (Ps. 103:3-5; Jes. 33:24). De ogen van de blinden worden opengedaan, de oren van de dove worden geopend, de kreupele zal springen als een hert, de tong van de stomme zal juichen. Eeuwige blijdschap zal op hun hoofd zijn, vreugde en blijdschap zullen zij verkrijgen. Verdriet en gezucht zullen wegvlugten (Jes. 35:5, 6, 10).

De dood zal slechts in beperkte mate aanwezig zijn.¹⁰ Doordat alleen weerspannige mensen sterven, zal men nog ouder worden dan vóór de zondvloed (Ps. 101:8; Jes. 66:24). Ook zullen er geen kinderen worden geboren, die een vroegtijdige dood sterven. Want zij zullen een door de HERE gezegend geslacht zijn, en hun nakomelingen met hen (Jes. 65:23).

7.7 De herinnering aan de zondeval en aan Sodom blijft bestaan

Twee dingen worden niet hersteld:

1. De herinnering aan de zonde van Sodom en Gomorra zal zichtbaar blijven. Hoewel de Dode Zee levend wordt doordat de tempelbeek erin uitmondt, en er hierdoor veel vis in de zee is, blijven de moerassen en de plassen dor en dood. Doordat hier geen levend water in stroomt, zijn ze aan het zout prijsgegeven. Alleen waar het levende water stroomt vanuit de bron in de tempel, is er leven (Ezech. 47:10-12; Jud.:7).
2. De herinnering aan de zondeval zal ook zichtbaar blijven. Want de houding en de voeding van de slang, die na de zondeval op zijn buik moest gaan en stof tot spijs kreeg, wordt niet veranderd (Jes. 65:25; Gen. 3:14).

10 zie hst. '4.8 Het oordeel over alle ongelovigen' op pagina 58.

7.8 Satan losgelaten

Aan het einde van de regering van de Messias zal de satan, die duizend jaren gebonden was, voor een korte tijd worden losgelaten. Dan zal blijken dat het hart van de mensen, die zich huichelachtig aan het gezag van God hebben onderworpen, ook na al die jaren van zegen niet is verbeterd. Als de satan opnieuw in opstand komt tegen God, zullen velen hem daarin volgen. Want wat het vlees bedenkt, is vijandschap tegen God; het onderwerpt zich niet aan Hem (vgl. Rom. 8:5-7).

Uit alle windrichtingen zullen de naties zich verzamelen om weer oorlog te voeren. Vervolgens zullen zij optrekken naar de legerplaats van de heiligen en de geliefde stad. Maar dan zal er vuur van de hemel neerdalen en hen verslinden. De duivel die hen verleidde, wordt geworpen in de plaats die voor hem is bestemd, de poel van vuur, waar de valse profeet en het beest dan al duizend jaar zullen zijn. Voor eeuwig zal ook de satan zijn verdiende straf in die plaats van pijniging ondergaan (Openb. 20:7-10; Matt. 25:41).

7.9 De eeuwigheid

Nadat alle machten zijn onttroond en tenietgedaan, zal de Here Jezus het koninkrijk dat Hij heeft ontvangen overdragen aan Zijn Vader. Dan zal de eeuwige toestand aanbreken. Alles wat God aan de mensen heeft toevertrouwd, is door de mens bedorven. Christus echter geeft het rijk ongeschonden terug, zoals Hij het ontvangen heeft.

Paulus zegt hierover: *‘Daarna komt het einde, wanneer Hij het koningschap aan God de Vader heeft overgegeven, wanneer Hij alle heerschappijen en alle macht en kracht heeft tenietgedaan. Want Hij moet Koning zijn, totdat Hij alle vijanden onder Zijn voeten heeft gelegd. De laatste vijand die tenietgedaan wordt, is de dood. Immers, alle dingen heeft Hij aan Zijn voeten onderworpen. Wanneer Hij echter zegt dat aan Hem alle dingen onderworpen zijn, is het duidelijk dat Hij die Zelf alles aan Hem onderworpen heeft, hiervan is uitgezonderd. En wanneer alle dingen aan Hem onderworpen zijn, dan zal ook de Zoon Zelf Zich*

onderwerpen aan Hem die alle dingen aan Hem onderworpen heeft, opdat God alles in allen zal zijn' (1 Kor. 15:24-28).

Daarna zullen de huidige hemelen en de aarde door vuur vergaan. God schept een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waar tot in eeuwigheid gerechtigheid woont. Alle dingen zullen dan in volkomen harmonie met God zijn, en God zal bij de mensen wonen. Er wordt dan niet meer gesproken over volken of een speciaal volk, maar over 'mensen'. Eenmaal eindigt de bevoorrechte positie, die het volk Israël straks opnieuw zal innemen. Maar de plaats die God aan de gemeente geeft, het nieuwe Jeruzalem, zal niet tijdelijk zijn. Dit zal eeuwig voortduren (2 Petr. 3:7-13; Openb. 21:1-3).

Hoe de overgang van de mensen die in het Vrederijk op aarde wonen, naar de nieuwe aarde zal plaatsvinden – en hoe heerlijk het in de hemel zal zijn – is voor ons verborgen. Hoewel de hemel onbeschrijfelijk heerlijk is, dienen wij te beseffen dat de Bijbel niet is geschreven om ons te zeggen hoe de hemel eruit ziet. Wel is de Bijbel gegeven om ons te leren hoe wij in de hemel kunnen komen.

Hoewel er een eeuwige regering van God is, zal die totaal anders zijn dan nu. Nu zijn er overheden om het kwaad te beteugelen. Maar dat is er dan niet meer. Hoe heerlijk het is, gaat ons voorstellingsvermogen te boven. Mogelijk heeft God daarom volstaan met het noemen van enkele details van wat er *niet* meer zal zijn: geen tranen, geen dood, geen rouw, jammerklacht of moeite (Openb. 21:4).¹¹

11 zie verder hst. '10. God bij de mensen, en mensen bij God' op pagina 113.

Vragen

1. Wat zijn de grote verschillen tussen de huidige tijd en die van het komende Messiaanse rijk? (7.1);
2. Met wie sluit God een nieuw verbond? (7.2);
3. Wat is de reden dat er dan weer bloedige offers aan God zullen worden gebracht? (7.3);
4. Wat is het bijzondere kenmerk van de stad Jeruzalem? (7.4);
5. Noem dingen die dan totaal anders zijn (7.5);
6. Wie zullen er dan toch sterven? (7.6);
7. Waardoor herinnert God dan aan wat er heeft plaatsgevonden in de hof van Eden, en in de omgeving van Sodom? (7.7);
8. Met welk doel, denk je, zal de satan voor een korte tijd uit zijn gevangenis worden losgelaten? (7.8);
9. Welke machten zijn al tenietgedaan en welke macht wordt er nog tenietgedaan, voordat er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde komt? (7.9).

8. Wanneer komt Christus terug?

8.1 God heeft de tijd bepaald

In de loop van de geschiedenis heeft God diverse malen bekendgemaakt op welke termijn een oordeel of een belangrijke gebeurtenis zou plaatsvinden, zoals blijkt uit de volgende voorbeelden:

- De HERE zei tegen Noach: *‘Mijn Geest zal niet voor eeuwig met de mens twisten, omdat ook hij vlees is, maar zijn dagen zullen honderdtwintig jaar zijn’* (Gen. 6:3).
- Tegen Abraham zei Hij: *‘Weet wel dat uw nakomelingen vreemdelingen zullen zijn in een land dat niet van hen is, zij zullen hen dienen en men zal hen vierhonderd jaar onderdrukken. Maar ook zal Ik over het volk dat zij dienen, rechtspreken en daarna zullen zij met veel bezittingen wegtrekken’* (Gen. 15:13-14).
- En tegen Jeremia: *‘Dan zal heel dit land worden tot een puin hoop, tot een verschrikking. Deze volken zullen de koning van Babel zeventig jaar dienen. Maar het zal gebeuren wanneer de zeventig jaar voorbij zijn, dat Ik de koning van Babel en dat volk – spreekt de HERE – hun ongerechtigheid zal vergelden, en ook het land van*

de Chaldeeën en Ik zal dat maken tot eeuwige woestenijen' (Jer. 25:11-12).

- En tegen Daniël: *'Zeventig weken zijn bepaald over uw volk en uw heilige stad, om de overtreding te beëindigen, de zonden te verzegelen, de ongerechtigheid te verzoenen, om een eeuwige gerechtigheid tot stand te brengen'* (een jaarweek = zeven jaar; vgl. Lev. 25:8). Zeven jaarweken is negenveertig jaar: na de opdracht om Jeruzalem te herbouwen, waren die voltooid. Na negenenzestig weken, dus vierhonderd drieëntachtig jaar, zou de Messias worden uitgeroeid, maar het was niet voor Hemzelf. Daarna zou de stad en het heiligdom te gronde worden gericht. Tot het einde zal er strijd zijn. In de tweede helft van de zeventigste week, na drieënhalf jaar zal de offerdienst worden gestaakt en op een vleugel van gruwelen zal een verwoester komen. Welzalig is hij die de Messias dan duizend driehonderd vijfendertig dagen blijft verwachten (Dan. 9:24-27; Dan. 12:11-13).
- Na duizend jaar zal de satan voor een korte tijd worden losgelaten (...). De overige doden worden niet levend voordat de duizend jaren voleindigd zijn (Openb. 20:1-10).

8.2 Het geheim van de Vader

De dag dat de Here Jezus zal terugkeren is niet bekendgemaakt door God. Voordat Hij van de Olijfberg opvoer naar de hemel, vroegen de discipelen Hem: *'Here, zult U in deze tijd voor Israël het Koninkrijk weer herstellen?'* Hij gaf als antwoord: *'Het komt u niet toe de tijden of gelegenheden te weten, die de Vader in zijn eigen macht gesteld heeft (Hand. 1:6-7).*

En in de evangeliën zegt de Here Jezus: *'Maar die dag en dat moment is aan niemand bekend, ook aan de engelen in de hemel niet, ook aan de Zoon niet, maar alleen aan de Vader'* (Matt. 24: 36; Marc. 13:32).

8.3 Kent u de tekenen van de tijd?

De Farizeeën en de Sadduceeën kwamen naar de Here Jezus toe om Hem te verzoeken en zij vroegen hierbij om een teken. Hij verweet hun en ook de menigte dat zij wel aan de lucht konden onderscheiden wat voor soort weer er op komst was. Die tekenen kenden zij wel, maar de tekenen van de tijd konden zij niet onderscheiden.

Daarom is het ook voor ons van groot belang om de tekenen van de tijd te kennen en erop te letten (Matt. 16:1-3; Luc. 12:54-56). Wij worden niet ertoe opgewekt te berekenen in welk jaar of op welke Joodse feestdag de Here Jezus zal komen. Dit zijn speculaties. We moeten letten op de tekenen van de tijd en Hem elke dag verwachten!

8.3.1 Let op het volk Israël

God heeft aan Hosea een belangrijke profetie gegeven waarom de Messias zou terugkeren naar Zijn plaats (bij God in de hemel), en wanneer Hij terugkomt voor Zijn volk. De Here Jezus heeft verschillende malen tegen het volk gezegd dat Hij zou terugkeren naar de plaats waar Hij vandaan kwam. Tegen Zijn discipelen had Hij gezegd dat Hij naar Zijn Vader zou gaan (Joh. 7:33-36; 8:14, 21, 22; 13:33, 36; 16:7, 10; 17:11; 14:3).

De waarschuwing van Hosea hadden de Joden kunnen begrijpen. Maar zij erkenden niet dat zij schuldig stonden tegenover God. Ze verwierpen hun Heiland en wilden niet dat Hij Koning over hen zou zijn (Joh. 19:15). Daarom gebeurde wat er voorspeld was: *'Ik ga en keer terug naar Mijn woonplaats, totdat zij zich schuldig weten en Mij ernstig zoeken. In hun benauwdheid zullen zij Mij ernstig zoeken. Kom, laten wij terugkeren naar de HERE, want Hij heeft verscheurd, maar Hij zal ons genezen; Hij heeft geslagen, maar Hij zal ons verbinden. Na twee dagen zal Hij ons levend maken, op de derde dag zal Hij ons doen opstaan. Dan zullen wij voor Zijn aangezicht leven. Dan zullen wij kennen, wij zullen ernaar jagen de HERE te kennen! Zijn verschijning staat vast als de dageraad. Ja, Hij komt naar ons toe als de regen, als late regen, die het land natmaakt* (Hos. 5:15-6:3). Het eerste deel van deze profetie is lang

geleden vervuld. Nadat het volk Israël de Messias had verworpen, is Hij teruggekeerd naar Zijn woonplaats. Zodra zij zich bekeren, zal ook het tweede deel in vervulling gaan. Dan komt Hij terug!

De profeet Jeremia heeft voorspeld: *'Ik ga boden tot vele vissers zenden, spreekt de HERE, dat zij hen moeten opvissen. En daarna zend ik vele jagers, dat die hen moeten opjagen van elke berg en heuvel'* (Jer. 16:14-16). Vanaf het begin van de twintigste eeuw zijn er Israëlieten één voor één teruggekeerd naar het land (dankzij vissers, de zionisten). En na de tweede wereldoorlog zijn ze in grote aantallen opgejaagd (door jagers). Tot de dag van vandaag zien we dit gebeuren.

Zoals wij eerder hebben gezien, komt het overblijfsel van Israël in de Grote Verdrukking met berouw over hun zonden tot bekering. Paulus heeft in de Romeinenbrief een verborgenheid, een geheimenis bekendgemaakt: *'Want ik wil niet, broeders, dat u geen weet hebt van dit geheimenis (opdat u niet wijs zou zijn in eigen oog), dat er voor een deel verharding over Israël is gekomen, totdat de volheid van de volken is binnengegaan. En zo zal heel Israël zalig worden, zoals geschreven staat: De Verlosser zal uit Sion komen en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob'* (Rom. 11:25-26).

De 'volheid van de volken' bestaat uit gelovigen uit de Joden en uit de volken, die samen de gemeente vormen. Dus voordat Israël tot bekering komt, wordt de gemeente thuisgehaald. Dit kan, zoals we al eerder zagen, ieder moment plaatsvinden.

8.3.2 Leren van de vijgenboom

Verder heeft de Here Jezus nog verschillende aanwijzingen gegeven waarop wij moeten letten: *'Kijk naar de vijgenboom en naar alle bomen: Wanneer zijn tak (van de vijgenboom) zacht wordt en de bladeren uitspruiten, dan weet u dat de zomer nabij is (...)'* (Matt. 24:32; Marc. 13:28; Luc. 21:29-31).

Israël wordt op verschillende plaatsen in de Bijbel voorgesteld door een vijgenboom, en de volken rondom hen door andere bomen (Joël 1:7; Luc. 13:6-9). Na de tweede wereldoorlog werd de staat Israël opnieuw

een feit. Jarenlang was het land Palestina een land zonder volk, en het volk Israël een volk zonder land. De profetie uit Ezechiël 37 begint in vervulling te gaan. Hoewel er nog geen geest in de doodsbeenderen is, komt er wel beweging in.

8.3.3 Alles schudt op zijn grondvesten

In de eindtijd komt alles letterlijk en figuurlijk in beweging. Volkeren komen in beweging, en in toenemende mate vinden er aardbevingen plaats. Er zullen oorlogen en geruchten van oorlog zijn. Volk zal tegen volk opstaan.

Hongersnoden en epidemieën door besmettelijke ziekten vinden in verschillende delen van de wereld plaats. Geloofsvervolging is er op grote schaal omwille van de naam van Christus. Er staan valse christussen en valse profeten op (Matt. 24:5-8; Luc. 21:10-12).

8.3.4 Liefde is een goedkoop woord geworden

De Schrift zegt het volgende over de laatste dagen: *‘Doordat de wetteloosheid zal toenemen, zal de liefde van velen verkillen’* (Matt. 24:12). En: *‘In de laatste dagen zullen zware tijden aanbreken. Want de mensen zullen liefhebbers zijn van zichzelf, geldzuchtig, grootsprekers, hoogmoedig, lasteraars, hun ouders ongehoorzaam, ondankbaar, onheilig, zonder natuurlijke liefde, onverzoenlijk, kwaadsprekers, onmatig, wreed, zonder liefde voor het goede, verraders, roekeloos, verwaand, meer liefhebbers van zingenot dan liefhebbers van God’* (2 Tim. 3:1-4).

Het is helaas zo dat er op grote schaal abortus en euthanasie wordt gepleegd. Ongeboren kinderen zijn niet langer veilig in de moederschoot, en aan hulpbehoevende bejaarden wordt geen veilige plek gegarandeerd in ziekenhuizen en zorginstellingen.

8.3.5 Het Romeinse rijk wordt hersteld

Het jaar 1948 was een bijzonder jaar in de wereldgeschiedenis. In dat jaar werden de Verenigde Naties, de wereldraad van kerken, en eveneens de staat Israël opgericht. We zien ook dat het Romeinse Rijk wordt hersteld: 'Het beest dat was, niet is, en zal zijn!' (Openb. 17:8).

Wat door middel van oorlogen de afgelopen eeuwen niet tot stand is gekomen, zien we nu zonder slag of stoot gebeuren bij de eenwording van Europa. De volken en organisaties die in de tijd vóór de wederkomst van Christus een belangrijke rol spelen, staan op het wereldtoneel. Het eindtijdsценario wordt steeds duidelijker.

8.3.6 Het tijdstip op Gods klok: spoedig

We leven in de tijd dat al de genoemde dingen in vervulling gaan. Het is de tijd vóór de wederkomst: *'Nog een heel korte tijd en Hij die komt, zal komen en niet uitblijven'* (Hebr. 10:37). Op de laatste bladzijde van de Bijbel wordt wel driemaal herhaald: *'Zie, Ik kom spoedig'*.

- De eerste keer heeft de Here Jezus dit laten opschrijven om de gelovigen aan te sporen de woorden van de profetie van dit boek te bewaren. We moeten ervan overtuigd zijn dat alles wat God heeft gesproken, zal worden vervuld (Openb. 22:7).
- De tweede keer houdt het verband met het loon dat Hij zal geven aan de arbeiders die hun werk voor Hem in getrouwheid hebben gedaan (Openb. 22:12).
- Ten slotte brengt Hij nog eens Zijn grote verlangen tot uiting in de woorden: 'Ja, Ik kom spoedig'. Dit is het allerlaatste woord dat Hij de Zijnen heeft nagelaten (Openb. 22:20).

Wat is hierop ons antwoord? 'De Geest en de bruid zeggen: Kom! En laat hij die het hoort, zeggen: Kom!' 'Amen, kom, Here Jezus' (Openb. 22:17, 20).

Vragen

1. Waarom zou God in het verleden termijnen hebben genoemd in verband met belangrijke gebeurtenissen die moesten plaatsvinden? (8.1);
2. Wat zou de reden kunnen zijn waarom God het tijdstip van de verschijning van Christus *niet* heeft bekendgemaakt? (8.2);
3. Is dit niet wat dubbel? Hoewel niemand het moment van Christus' wederkomst kan weten, wijst Hij toch op de noodzaak van het kennen van de tekenen van de tijd (8.3);
4. Wat zegt ons de oprichting van de staat Israël in 1948? (8.3.1 en 8.3.2);
5. Wat zegt ons de grote beweging in de volkerenwereld en de toenemende liefdeloosheid? (8.3.3 en 8.3.4);
6. Wat zegt ons de oprichting van de Verenigde Naties, de wereldraad van kerken en de eenwording van Europa? (8.3.5);
7. Wat is 'spoedig' volgens de tijdrekening van God? (8.3.6).

Het leven tot in eeuwigheid

9. De gemeente nu en in de toekomst

9.1 Het ontstaan van de volken en van Israël

Na de zondeval in de hof van Eden verwijderde de mens zich steeds verder van God. Het kwam zover dat God vanwege al het kwaad een grote vloed over de aarde deed komen, waarin alle mensen omkwamen, met uitzondering van Noach en zijn gezin (Gen. 6-9). Daarna ging het opnieuw fout. Op de gereinigde aarde wilden de nakomelingen van Noach voor zichzelf een naam maken, in plaats van de naam van God aan te roepen. Door de geestelijke leegte die er ontstond, verviel men in afgoderij.

Toen bracht God een spraakverwarring over de mensheid, die resulteerde in het ontstaan van de verschillende volkeren (Gen. 11:1-9). Ook Terach, de vader van Abraham, behoorde tot de volken en was een afgodendienaar. God nam Abraham hieruit, toen hij nog alleen was, als een eenling (Joz. 24:1-2; Deut. 26:5; Jes. 51:2), en Hij maakte hem tot een groot volk. Als het volk van God mocht het wonen in het land van God (Gen. 12:1-3; 15:1-5; 17:1-8; 22:15-18; Deut. 7:6-8; Lev. 25:23). Dit volk is door God bijzonder gezegend. Het volk Israël is genoemd naar de kleinzoon van Abraham, de aartsvader Jakob. Het kreeg zijn nieuwe naam, namelijk *Israël*, d.i. 'vorst van God'. God gaf aan dit volk

Zijn wetten en ook de offerdienst, waardoor Hij te midden van hen kon wonen (Ps. 147:19-20; Amos 3:1; Ex. 29:45-46).

Uit dit volk is Jezus Christus, de Messias, de Koning geboren. Vanaf Zijn geboorte tot aan Zijn sterven had men geen plaats voor Hem (Luc. 2:7, 11; 9:58). Minstens tienmaal heeft men geprobeerd Hem te doden, in een ravijn te werpen, te stenigen of te arresteren. Ten slotte liet Hij Zich gevangen nemen, om aan het kruis Zijn eigen leven op te offeren. Hij legde het Zelf af, om het als de Opgestane weer te hernemen (Matt. 2:13-18; Luc. 4:29; Joh. 7:1, 30, 32, 44; 8:59; 10:31-32, 39; 11:53, 57; 18:12; 19:7, 18).

Hoewel Hij door vele krachten, tekenen en wonderen had laten zien dat Hij de beloofde Messias, de Koning was, werd Hij niet door Zijn volk aangenomen (Joh. 12:37; Hand. 2:22). Bij Zijn voorgeleiding aan de stadhouder Pilatus riep men massaal: *'Weg met Hem, kruisig Hem! Wij hebben geen koning, dan de keizer'*. Op de vraag van Pilatus of Hij, Jezus, een Koning was, bevestigde Hij dit. Maar Hij voegde eraan toe: *'Nu is Mijn koninkrijk niet van hier (d.i. niet van deze wereld)'* (Joh. 18:36; 19:15).

Ruim duizend jaar eerder had het volk een koning begeerd naar hun eigen hart. Daarmee verwierp het God toen reeds als Koning, en was Israël niet echt meer een theocratische staat (1 Sam. 8:5-8; Hos. 13:9-11). Met de afwijzing van de Zoon van David, de Man naar Gods hart, die in alles handelde naar Zijn wil, verwierp het volk de Koning die hun door Israëls God was gegeven.

9.2 Toch een plaats waar God regeert

Na de kruisiging en de opstanding uit de doden keerde de Here Jezus naar de hemel terug, om daar voor Zich een koninkrijk in ontvangst te nemen en later terug te keren naar de aarde (Luc. 19:12; vgl. Openb. 11:17; 19:6). Nu de Koning is verworpen en Hij lichamenlijk niet aanwezig is, heeft Zijn rijk op aarde een verborgen, geestelijk karakter gekregen. Het koninkrijk der hemelen 'is gelijk geworden aan (...)' (Matt. 13).

De gelovigen in deze tijd tot aan de wederkomst zijn nu al overgebracht in het koninkrijk van de Zoon van Gods liefde (Kol. 1:13). Door hun manier van leven wordt het koninkrijk zichtbaar gemaakt, want de geestelijke aspecten ervan zijn bij hen te vinden ('binnen in u', Luc. 17:21). De grote kenmerken van het koninkrijk zijn 'rechtvaardigheid, vrede en blijdschap in de Heilige Geest' (Rom. 14:17).

Doordat de Here Jezus in onze harten woont, en wij ons als Zijn volgelingen onder Zijn autoriteit plaatsen, kunnen wij nu al het karakter van het koninkrijk laten zien. Dan wordt de vernieuwende kracht van God in ons leven zichtbaar door de Heilige Geest (1 Kor. 4:20). Dit gebeurt wanneer een christen zich als een ambassadeur van Jezus Christus gedraagt, niet als een geheim agent. Een goede stelregel is: met de mond belijden dat Jezus Heer is, en met het hart geloven dat God Hem uit de doden heeft opgewekt (Rom. 10:9-10).

9.3 De gemeente een feit

In het Oude Testament was de gemeente van Christus er nog niet. Kort voordat Hij naar het kruis ging, heeft Hij gezegd: 'Op deze Petra (d.i. rots), 'zal Ik Mijn gemeente bouwen' (Matt. 16:18). Dit bouwen moest dus nog plaatsvinden. Toen de discipelen verdrietig waren omdat Hij hen zou achterlaten, beloofde Hij de Vader voor hen te bidden. Hij zei toen: 'Hij zal u een andere Trooster geven, (...) de Geest van de waarheid. Wij zullen naar hem (u) toe komen en bij u intrek nemen'. Wonderlijke woorden, die de discipelen toen niet hebben begrepen (Joh. 14:16, 23; 16:6-16).

Vanaf de schepping is de Heilige Geest werkzaam geweest op aarde. Hij werkte in de harten van mensen en rustte op hen, zelfs op ongelovigen. Maar de Heilige Geest kon pas permanent in de gelovigen wonen, nadat Jezus was teruggekeerd naar de hemel en verheerlijkt was (Joh. 7:39). Op het Pinksterfeest ging de belofte van de Vader in vervulling, en werd de Heilige Geest uitgestort. Alle gelovigen die in de bovenzaal bij elkaar waren, werden hierdoor tot één lichaam gedoopt.

Samen vormden zij vanaf dat moment de gemeente van Jezus Christus (Hand. 1:5; 2:1-21; 1 Kor. 12:13).

Tot op de dag van vandaag voegt God nog steeds mensen hieraan toe. Op de eerste dag waren dat drieduizend zielen, de tweede dag alleen al vijfduizend mannen, een korte tijd later een menigte van mannen en vrouwen. Binnen een jaar nam het aantal discipelen in Jeruzalem sterk toe; zelfs een grote menigte van priesters werd aan het geloof gehoorzaam (Hand. 2:41; 4:4; 5:14; 6:7).

9.4 De volken delen in de zegen van Christus

Aan de bijzondere positie die het volk Israël vele jaren had ingenomen ten opzichte van de andere volken, kwam tijdelijk een einde door de verwerping en de kruisiging van hun Koning. Voortaan zouden de gelovigen uit de volken samen met de gelovigen uit Israël delen in de zegeningen van God, die in Christus ons deel zijn. Vanaf de Pinksterdag ging God namelijk uit de Joden en ook uit de volken een hemels volk aannemen voor Zijn naam. Intussen zou Israël vele jaren zonder koning, zonder vorst en zonder offer blijven. Er zou een tijd komen dat ze God niet dienden en evenmin de afgoden. Maar wanneer zij zich tot Hem zullen bekeren, zal Hij naar hen omzien. Dan zal Hij terugkeren en de vervallen hut van David weer oprichten (Hand. 15:14-18; Hos. 3:4-5; 5:15-6:3; Rom. 11; Am. 9:11-15).

De zegeningen die God aan Israël heeft geschonken, zijn in de eerste plaats zegeningen voor de aarde. Zoals het hoofd zijn van de volken en niet de staart, geen oorlog, geen ziekte, voldoende voedsel etc. Deze zegeningen kregen zij, als zij gehoorzaam waren aan Gods Woord, dus door het houden van de wet. Er waren dus voorwaarden aan verbonden. In de toekomst zal God hen echter in genade aannemen en Zijn zegen door middel van dit bijzonder gezegende volk ook doorgeven aan de volken (Gen. 12:2-3; 22:16-18). De zegeningen die God aan de gemeente heeft gegeven, zijn in de eerste plaats zegeningen voor de hemel. De gelovigen die tot de gemeente behoren, zijn gezegend met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten. In alles wat God aan

Christus heeft gegeven en nog zal geven, zullen wij mogen delen, zowel in de hemel als in Zijn regering over de aarde (vgl. Deut. 28, 29; Ef. 1:3).

Vanaf het moment van de verheerlijking van de Here Jezus als Mens aan Gods rechterhand, is God begonnen Zijn plan te realiseren. Zijn bedoeling is 'om in de bedeling van de volheid van de tijden alles weer in Christus bijeen te brengen, zowel wat in de hemel als op de aarde is' (Ef. 1:10). De apostelen kregen de opdracht het evangelie aan alle volken te prediken. En later kreeg ook Paulus die opdracht, want hij werd tot apostel geroepen uit het volk en gezonden tot de volken. Zodat allen die geloven nu kunnen delen in de zegen van God, die is in Christus onze Here (Matt. 28:18-20; Hand. 26:14-18; Ef. 3:1-11).

9.5 De gemeente is een verborgenheid

In het Oude Testament was de kerk of de gemeente (Gr. *ekklesia*), (lett.: de vergadering van uitgeroepen en of bijeen geroepen), een geheimenis. Aan Paulus heeft God meerdere geheimenissen of verborgenheden bekendgemaakt. Het geheimenis van Zijn wil houdt in, dat God de Vader Zich heeft voorgenomen om in de bedeling van de volheid van de tijden alles in de hemel en op de aarde onder één Hoofd, Christus, samen te brengen (Ef. 1:9-10). De *bedeling* of het *rentmeesterschap* in dit bijbelgedeelte duidt op het bestuur van God ten opzichte van de mensen en de manier waarop Hij met hen Zijn plan uitwerkt.

Als we de Bijbel bestuderen, ontdekken we dat de tijd vanaf de schepping van Adam totdat er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zal zijn, kan worden verdeeld in zeven verschillende tijdperken van ongelijke lengte. We zouden deze perioden kunnen aanduiden als de bedeling van respectievelijk:

1. de *onschuld*, nl. vanaf de schepping tot de zondeval;
2. het *geweten*, vanaf de zondeval tot de zondvloed;

3. menselijke *heerschappij*, vanaf de zondvloed tot de torenbouw van Babel en de roeping van Abraham;
4. de *belofte*, vanaf de roeping van Abraham tot de wetgeving bij Sinai;
5. de *wet*, vanaf de wetgeving op de berg Sinai tot de verwerping van Christus door Zijn volk;
6. de *genade*, vanaf Israëls verwerping van de Messias tot Zijn wederkomst;
7. het *koninkrijk*, gedurende de regering van Christus hier op aarde.

Het is belangrijk om bij deze bedelingen of tijdsperioden op de volgende zaken te letten: (a) de toestand van de mens aan het begin van een bedeling; (b) de specifieke verantwoordelijkheid die hij droeg; (c) het falen hierin; (d) en als gevolg hiervan het oordeel.

We zouden ook de volgende globale indeling kunnen maken: 2000 jaar zonder de wet, 2000 jaar onder de wet, en nu al 2000 jaar onder de genade. En daarna de regering van Christus, het duizendjarig Vrederijk.

In de huidige bedeling biedt God Zijn genade aan alle mensen aan. Joden en heidenen zijn mede-erfgenamen, medeleden en medegenoten van de belofte in Christus (Rom. 8:15-30). Dit reikt heel wat verder dan het delen in de zegeningen van Israël. Dit geheimenis was in vroegere geslachten verborgen. Paulus richtte zich in zijn bediening steeds eerst tot de Joden en daarna tot de volken (Hand. 13:46; vgl. Rom. 2:9-11 Gal. 2:9). Want aan hem was de genade te beurt gevallen om in bijzonder aan de volken de onnaspeurlijke rijkdom van Christus te verkondigen.

Hij mocht in het licht stellen wat de bediening van het geheimenis inhoudt, dat in andere tijden niet bekend gemaakt is aan de mensenkinderen, zoals het nu geopenbaard is aan Zijn heilige apostelen en profeten door de Geest. Het doel hiervan is dat *'nu door de gemeente aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten de veelvuldige wijsheid van God bekendgemaakt zal worden'* (Ef. 3:3-11, 21; Kol. 1:26-27; 4:3).

Toen Paulus de ideale huwelijkssituatie uitlegde en sprak over twee mensen, een man en een vrouw, die voortaan één vlees zouden vormen, doelde hij op het geheimenis van Christus en de gemeente (Ef. 5:22-32). Tevens is aan de apostel Paulus het geheimenis geopenbaard hoe ons aardse lichaam zal veranderen in een hemels lichaam, en op welke wijze de opstanding zal plaatsvinden (1 Kor. 15:51). Ook heeft God hem laten zien hoe Hij daarna de verharding, die nu nog gedeeltelijk op Israël rust, zal wegnemen (Rom. 11:25-26).

9.6 De nieuwe mens

God heeft een plan met het volk Israël, maar ook met de gemeente. Voor Israël geldt: 'U bent gezegend door de HERE, die de hemel en de aarde gemaakt heeft. De hemel, de hemel is van de HERE, maar de aarde heeft Hij aan de mensenkinderen gegeven' (Ps. 115:15-16).

De profeet Jesaja getuigt: 'De hemel is Mijn troon en de aarde de voetbank van Mijn voeten (Jes. 66:1). Al vóór de grondlegging van de wereld had God een uniek plan, het geheimenis van de gemeente. Uit de mensheid die verspreid over de hele aarde woont, heeft God mensen uitverkoren om voor eeuwig bij Hem in de hemel te zijn. Om mensen in Zijn tegenwoordigheid te kunnen brengen, moest wel eerst het zondevraagstuk worden opgelost. Want alle mensen hebben de toorn van God over hun zonden verdiend. Zondaars kunnen nooit in Zijn tegenwoordigheid komen en bij Hem verkeren, maar God kon wel naar hen toe komen. En dit heeft Hij gedaan in de Persoon van Christus. God werd Mens, en Christus liet Zich kruisigen.

Door het kruis heeft God twee heel belangrijke dingen laten zien: Zijn gerechtigheid maar ook Zijn liefde. Want de Here Jezus is daar als Plaatsvervanger voor zondaars gestorven. Hij kocht ons vrij en heeft ons voor God gekocht met de prijs van Zijn bloed (Hand. 20:28b; Ef. 1:7; Openb. 1:5; 5:9). Wat geen mens ooit zou kunnen bewerken, dat heeft Hij tot stand gebracht (Ps. 49:8-9; 1 Kor. 6:19; Gal. 4:4-7). Hij bewerkte de verzoening door de kracht van Zijn bloed en Hij heeft vrede met God tot stand gebracht voor hen die dichtbij waren, namelijk Israël,

en voor hen die veraf stonden, de heidenen. Door het bloed van Christus heeft God zowel gelovigen uit Israël als uit de volken, uit beide groepen mensen, in Zichzelf tot één nieuwe mens geschapen, een andersoortige mens, een nieuw mensengeslacht (Ef. 2:13-16).

Als wij ons tot God hebben bekeerd, is onze oude mens, onze identiteit als natuurlijke afstammelingen van Adam, met Christus aan het kruis gehecht en gedood. God ziet ons nu in Christus. Wij zijn met Hem gestorven en begraven, en ook met Hem opgestaan. Als opnieuw geboren mensen wandelen wij voortaan in nieuwheid van leven (Rom. 6:4-5). Wij zijn een nieuwe schepping, de wereld is voor ons gekruisigd en heeft ons niets meer te bieden (Gal. 6:15). Want als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping; het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden (2 Kor. 5:15-17).

De nieuwe mens is overeenkomstig het beeld van God en naar de wil van God, of in overeenstemming met God, in ware gerechtigheid en heiligheid geschapen. Wat de vroegere wandel betreft, hebben wij de oude mens afgelegd. Wij zijn vernieuwd in de geest van ons denken. Door het onderwijs over Christus leren wij denken zoals Christus denkt, en wandelen wij niet meer zoals de heidenen. Wij hebben de oude mens met zijn daden uitgedaan, en wij beschouwen onszelf als dood voor de zonde – zoals hartstocht, boze begeerte, hebzucht (die afgoderij is), toorn, woede, slechtheid, laster, verkeerd taalgebruik, liegen enzovoorts (Ef. 4:17-32).

Wij zijn met de nieuwe mens bekleed; deze is ook nieuw in de zin van jong en fris. De nieuwe mens wordt vernieuwd tot kennis, overeenkomstig het beeld van Hem die hem heeft geschapen. Dat wij met de nieuwe mens zijn bekleed, houdt in dat wij in ons gedrag laten zien wat innige gevoelens van ontferming zijn, wat vriendelijkheid, zachtmoedigheid, geduld, vergevingsgezindheid en dankbaarheid is. Het hart wordt dan beheerst door liefde en vrede. En het woord van Christus woont in rijke mate in ons, enzovoorts (Kol. 3:9-10).

Door de innerlijke verandering en vernieuwing van ons gemoed, wordt ons denken steeds vernieuwd. Hierdoor kunnen wij onderscheiden wat

de goede, welbehaaglijke en volmaakte wil van God is, zodat wij ons leven en ons lichaam als een offer aan God aanbieden (Rom. 12:1-2). Paulus zei het als volgt: 'ik ben met Christus gestorven en ik leef niet meer, maar Christus leeft in mij'. En hij getuigde ook ervan dat 'het God behaagde Zijn Zoon in mij te openbaren'. Als een totaal nieuwe mens liet Paulus in zijn navolging van Christus, in heel zijn handel en wandel, het beeld van Christus zien. De apostel roept ons op hem hierin na te volgen (Gal. 2:20; 1:16; 1 Kor. 11:1).

Daarbij schenkt God de nieuwe mens heel wat meer dan vergeving van zonden. Door de inwoning van de Heilige Geest hebben wij ook de volgende voorrechten:

- (a) de zekerheid voor eeuwig verbonden te zijn met de Here Jezus;
- (b) God de Vader heeft ons aangenomen, geadopteerd als Zijn eigen zonen;
- (c) in de toekomst delen wij bovendien als de bruid, de vrouw van het Lam, in de heerlijkheid die God aan Christus als Mens heeft geschonken.

Niets en niemand kan ons ooit nog scheiden van de liefde van God in Christus Jezus, onze Here (Ef. 1:7, 13, 5, 11; Rom. 8:31-39). Door Zijn werk op het kruis heeft de Here Jezus Zijn God en Vader verheerlijkt. Daar heeft Hij laten zien hoever de liefde van God voor de mensen gaat. Daar heeft Hij als Mens getoond wat volkomen gehoorzaamheid aan, en liefde jegens God inhoudt.

Als beloning voor dit werk heeft God de Vader aan de Zoon de gemeente tot bruid gegeven.¹² Zo zullen verlost mensenkinderen, als kinderen van God en als de bruid van het Lam, van heel dichtbij de heerlijkheid van de Here Jezus kunnen zien en bewonderen (Kol. 1:14; Rom. 8:9, 15-17; Spr. 8:31; Joh. 17:4, 24; Hebr. 2:10-13; Ef. 1:3-10).

Heerlijkheid betekent: iets dat heerlijk en prachtig is, dat glans en geluk geeft, of een bezit waaraan bepaalde rechten zijn verbonden. Zo bezat

12 zie voor het begrip 'bruid' hst. '9.9 De gemeente als een bruid' op pagina 107.

de Here Jezus van alle eeuwigheid als de Zoon van God de heerlijkheid die Hem toekwam. Maar deze hemelse heerlijkheid legde Hij af, toen Hij als Mens op aarde werd geboren (Jes. 53:2). Vóórdat de Here Jezus naar het kruis ging, vroeg Hij de Vader of Hij dezelfde heerlijkheid ook als Mens mocht ontvangen bij Zijn terugkeer in de hemel.

Dit gebed heeft de Vader verhoord. En in die heerlijkheid, die de Here Jezus als Mens heeft ontvangen, zullen wij als gelovigen ook mogen delen (Joh. 17:1-5). Verbonden met de Here Jezus, het Hoofd van een nieuw mensengeslacht, zullen wij Hem terzijde staan. Met David en ook met de schrijver van de brief aan de Hebreeën zeggen wij vol verwondering: 'Wat is de mens dat U aan hem denkt (...), met heerlijkheid en eer hebt U hem gekroond. U hebt hem gesteld over de werken van Uw handen' (Ps. 8:5-9; Hebr. 2:6-7).

9.7 De gemeente als een lichaam

God de Vader heeft alle dingen aan de voeten van de Here Jezus onderworpen; en Hij heeft Hem als Hoofd over alle dingen gegeven aan de gemeente, die Zijn lichaam is. Christus is het hemelse Hoofd van de gemeente (Ef. 1:22-23; Kol. 1:18). De leden van het lichaam zijn alle ware gelovigen. Wij zijn nog op aarde, maar wij zijn door de Heilige Geest onlosmakelijk verbonden met het Hoofd. Toen Saulus de gemeente van God vervolgde tot in Damascus, verscheen de Here Jezus aan hem en zei Hij: *'Saul, Saul, waarom vervolgt je Mij?'*

Later werd zijn naam Paulus, en als apostel schreef hij aan de Korintiërs: *'zoals het lichaam één is en veel leden heeft, en al de leden van dit ene lichaam, hoewel het er veel zijn, één lichaam zijn, zo is het ook met Christus'*. Met andere woorden: samen met de gemeente vormt de Here Jezus één lichaam, een hechte eenheid die men niet van elkaar kan scheiden (Hand. 9:1-5; 1 Kor. 12:12).

Ons lichaam is het instrument waardoor de geest met de buitenwereld in aanraking komt en zich kan manifesteren. Onze ledematen worden door onze geest en onze ziel gebruikt. Zo is de gemeente het lichaam,

waardoor de Here Jezus – door de Heilige Geest – zichtbaar wordt gemaakt op aarde. De gemeente is een organisme met vele ledematen, het is geen menselijke organisatie. Dit laatste wordt er wel vaak van gemaakt. Maar God *'heeft het lichaam zo samengesteld, dat Hij aan het lid dat te kort komt (in de ogen van mensen) groter eer gaf, opdat er geen verdeeldheid in het lichaam zou zijn, maar de leden voor elkaar gelijke zorg zouden dragen. En als één lid lijdt, lijden alle leden mee. Als één lid eer ontvangt, verblijden alle leden zich mee. Samen bent u namelijk het lichaam van Christus, en ieder afzonderlijk Zijn leden* (1 Kor. 12:12-31; Rom. 12:3-8; Ef. 4:4; Kol. 1:18).

9.8 De gemeente als een huis

Het huis van God is opgebouwd uit levende stenen, uit ware gelovigen. En daarbij zijn wij ook nog eens huisgenoten van God. Als stenen en als huisgenoten zijn wij goed samengevoegd. Zo worden wij opgebouwd tot een woonplaats van God, in de Geest (1 Petr. 2:5; Ef. 2:19, 22). God is de Bouwer van dit alles, en Christus is Zoon over Zijn huis (Hebr. 3:5-6; 1 Tim. 3:15).

De Heilige Geest is op de Pinksterdag uitgestort en God heeft Hem uitgezonden in de harten van de gelovigen. Ons lichaam is ook een tempel van God, en alle gelovigen vormen samen de universele, heerlijke tempel van God (Joh. 14:23; 1 Kor. 3:16; 6:19). Van dit prachtige gebouw is Christus Zelf de Hoeksteen. In dit geestelijke huis zijn de gelovigen tevens ertoe geroepen om als priesters geestelijke offers aan God te brengen (Hebr. 13:10-15; Hos. 14:3; 1 Petr. 2:4-10; Hebr. 3:3-6; Openb. 1:6; 5:10).

9.9 De gemeente als een bruid

Samen vormen de gelovigen ook de bruid van het Lam. Deze verhouding tussen Christus en de gemeente laat ons Zijn liefde zien, en de relatie waarin Hij met ons als gelovigen wil leven. Met het oog daarop heeft

God ook het huwelijk ingesteld, zodat wij door de relatie tussen man en vrouw de goddelijke liefde beter kunnen begrijpen en kunnen openbaren. Christus heeft de gemeente zo liefgehad, dat Hij Zichzelf voor haar heeft overgegeven. Elke dag voedt, koestert en reinigt Hij haar (Ef. 5:22-33). Ook de apostel Paulus beijverde zich door zijn prediking en door zijn brieven ervoor de gelovigen als een reine bruid aan Christus voor te stellen (2 Kor. 11:2). De dag komt dat de Here Jezus haar stralend, zonder vlek of rimpel, aan God de Vader zal voorstellen (Hebr. 2:13; vgl. Ef. 5:27).

Toen Johannes naar Patmos werd verbannen, heeft God hem in visioenen laten zien wat er in de nabije en de verre toekomst zou gebeuren. Eerst zal er een grote afval komen in de christenheid en wereldwijd onder alle volken. Vervolgens grijpt God in, rampen en catastrofes zullen de aarde teisteren. Daarnaast komen er oordelen over de naamchristenheid, de valse bruid, over Israël en over de volken. Nadat de valse bruid, de grote hoer, is geoordeeld, zal in de hemel de bruiloft van het Lam plaatsvinden (Openb. 19:6-9). Ten slotte ziet Johannes de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, neerdalen van God uit de hemel. Deze heilige stad is tevens de bruid, de vrouw van het Lam. Zij heeft de heerlijkheid van God (Openb. 21:9, 10; 1-3; Gen. 28:12).¹³

9.10 De gemeente als bruid in de typologie

Hoewel de gemeente in het Oude Testament een verborgenheid was, een geheimenis, wordt zij typologisch wel in bepaalde geschiedenissen voorgesteld:

Mozes en Sippora. Mozes toonde zich de door God gegeven leidsman om zijn volk te bevrijden uit de macht van de Egyptenaren. Maar hij werd door zijn volk niet erkend. Omdat hij verworpen werd, moest hij vluchten uit Egypte. In de tijd van de verwerping door zijn eigen volk kreeg hij een bruid (Ex. 2:11-22). Mozes is een beeld van de Here

13 zie hst. '10.4 De beschrijving van het nieuwe Jeruzalem' op pagina 120 en '10.5 De bestemming bereikt, eeuwig met Hem' op pagina 126.

Jezus, de overste Leidsman van onze behoudenis (Hebr. 2:10-14; 12:2). Evenals Mozes heeft Hij na Zijn verwerping door Zijn broeders, door Israël, een bruid uit de volken gekregen.

Jozef en Asnat. Toen Jozef aan zijn broers de dromen vertelde die God hem had gegeven, en zij begrepen wat er in de toekomst zou gebeuren, accepteerden zij niet dat zij zich voor hem zouden neerbuigen. Daarom wierpen zij hem in de put en verkochten hem als slaaf (Gen. 37:10, 28). God echter had een geweldig plan. Door deze verwerping werd Jozef uiteindelijk gebruikt om een groot volk in het leven te behouden. Doordat Jozef zichzelf rein wilde bewaren en niet wilde zondigen tegen zijn heer en tegen God, werd hij in de gevangenis geworpen (Gen. 39:9, 20). Na zijn diepe vernedering werd hij verhoogd en overladen met eerbewijzen. Men noemde Jozef Safenat-Paneach, redder van het land, en hij kreeg Asnat als bruid uit dat heidense volk. Tevens stelde Farao hem aan als heerser over het hele land (Gen. 41:38-45).

Toen zijn broers in grote nood verkeerden, bogen zij zich toch voor Jozef neer. Nadat God de schuld van de broers aan het licht had gebracht, nam Jozef hen in genade aan, redde hij hun het leven en konden zij genieten van de zegeningen die hij hun gaf (Gen. 42:6, 21; 44:16; 45:4-15). Gedurende de verwerping van de Messias door Israël, heeft de Here Jezus een bruid uit de volken gekregen. God gebruikte de verwerping door de Zijnen, tot Wie Hij was gekomen, opdat nu de hele wereld behouden kan worden. Nadat het volk Israël in de Grote Verdrukking zijn schuld zal zien, en oprecht berouw zal tonen tegenover God, zal het daarna in vrede wonen. En tijdens de regering van de Messias zal Israël een heel bijzondere plaats op aarde innemen (Rom. 11:11, 25-26; Jes. 49:6-7; Zach. 12:10-14).

Isaak en Rebekka. Abraham moest zijn enige zoon, Isaak, die hij liefhad, gaan offeren op de plek die God hem zou wijzen. Dit is de eerste keer in de Bijbel dat er over liefde wordt gesproken, een beeld van de liefde van de Vader voor de Zoon (Gen. 22:2). Nadat Abraham zich bereid had getoond om Isaak te offeren en hij hem als uit de dood had teruggekregen, stuurde hij zijn knecht eropuit om een bruid voor

Isaak te zoeken. Toen hij haar had gevonden, bekleedde hij haar met de sieraden van zijn heer.

Rebekka stond op en verliet haar ouderlijk huis en ging met de knecht op weg naar haar bruidegom. Om haar hart warm te maken voor Isaak, vertelde de knecht haar allerlei bijzonderheden over hem. Zo is hij de zoon van de belofte. Dit betekende dat hij alle bezittingen van zijn vader zou erven. Toen ze bijna op de plaats van hun bestemming waren gekomen, zag zij dat de bruidegom dichtbij was. Hij was in het veld om te bidden. Rebekka sluisde zichzelf, om zo te tonen dat haar toewijding alleen voor haar bruidegom was bestemd. Daarna nam Isaak haar tot vrouw, en hij had haar lief. Dit is de tweede maal dat er in de Bijbel sprake is van liefde, nu van de liefde van de bruidegom voor de bruid. Vervolgens bracht Isaak Rebekka in de tent van zijn moeder (Gen. 24:4, 15, 16, 22, 36, 48, 58, 61-67).

God de Vader heeft ons Zijn Zoon gegeven. De Zoon heeft in gehoorzaamheid aan de Vader op het kruis Zijn leven geofferd (Joh. 3:16; Ef. 5:2). Nadat Hij is opgestaan uit de doden, werft de Heilige Geest een bruid voor de Here Jezus. De Heilige Geest versiert de gelovigen met de gaven van God (1 Kor. 12), en vertelt ons onderweg naar de hemel allerlei bijzonderheden over onze Here. Zo weten wij dat God de Vader straks alles aan Hem in handen zal geven (Joh. 3:35; Hebr. 2:8). De Here Jezus is in de hemel onze biddende Voorspraak (Hebr. 7:25). Onze toewijding kunnen wij nu al, uit liefde, aan Hem tonen (Joh. 12:3). Het grote moment van de ontmoeting zal spoedig plaatshebben (Hebr. 10:37). Dan komt Hij ons vanuit de hemel tegemoet en brengt Hij ons in het huis van de Vader (1 Tess. 4:17; Joh. 14:2-3). Daar zal Hij ons voor eeuwig Zijn liefde tonen (vgl. Hoogl. 2:4).

Adam en Eva. Nadat Adam alle dieren had geobserveerd en hun een naam had gegeven, ontdekte hij dat hijzelf alleen was. Daarop bracht de Here God hem in een diepe slaap, nam één van zijn ribben en bouwde de rib die Hij uit Adam had genomen tot een vrouw. Toen bracht hij haar bij Adam, want zij was de helper die bij hem paste. Zij was uit zijn zijde genomen, en been van zijn been en vlees van zijn vlees (Gen. 2:18-25).

De eerste Adam was door God uit het stof van de aardbodem geformeerd. Vanwege de zondeval is zijn lichaam tot stof teruggekeerd (Gen. 2:7; 3:19). Datgene wat de eerste Adam door zijn zonde en ongehoorzaamheid heeft bedorven, is door de gehoorzaamheid van Christus, de laatste Adam, hersteld. Zelfs meer dan dit: uit liefde deed Hij alles wat God Hem had gezegd. De eerste Adam had de eeuwige dood verdiend. Maar de laatste Adam heeft die doodstraf gedragen op het kruis.

Als de laatste Adam is de Here Jezus nu het Hoofd van een nieuw mensengeslacht (Rom. 5:12-21; 1 Kor. 15:45-49).¹⁴ God heeft alle dingen aan de voeten van de Here Jezus onderworpen, en Hem de gemeente tot bruid gegeven. Zij zal Hem in de toekomst, als de vrouw van het Lam, tot in eeuwigheid terzijde staan en mogen delen in Zijn glorie en heerlijkheid (Ps. 8:5-10).¹⁵

14 zie hst. '9.6 De nieuwe mens' op pagina 103.

15 zie hst. '9.9 De gemeente als een bruid' op pagina 107.

Vragen

1. Wat was de bijzondere zegen die God via Abraham aan het volk Israël heeft gegeven? (9.1);
2. Wat zijn de geestelijke aspecten van het koninkrijk van God? (9.2);
3. Wanneer en hoe is de gemeente van Jezus Christus ontstaan? (9.3);
4. Wat is het grote verschil tussen de zegen die God aan Israël en aan de gemeente heeft gegeven? (9.4);
5. Wat was de verborgenheid van God met betrekking tot de gemeente? (9.5);
6. Wat bedoelt de Bijbel met het begrip 'de nieuwe mens'? (9.6);
7. Wat typeert de gemeente als een lichaam? (9.7);
8. Wat typeert de gemeente als een huis? (9.8);
9. Wat typeert de gemeente als een bruid? (9.9);
10. Wat heb je geleerd van de typologie over de gemeente als bruid/vrouw? (9.10).

10. God bij de mensen, en mensen bij God

10.1 De onveranderlijke liefde van God voor Israël

Zoals in het Nieuwe Testament de liefde van Christus voor de gemeente wordt voorgesteld door de relatie van man en vrouw,¹⁶ zo wordt in het Oude Testament de liefde van Jahweh voor het volk Israël met dezelfde termen beschreven. Maar Israël werd een overspelige vrouw, vervolgens een verlaten weduwe en ten slotte een vrouw die weer wordt aangenomen. Israël is het volk waaraan God op een bijzondere manier Zijn liefde heeft betoond en nog zal betonen. In het profetische Woord wordt deze liefde in beeldende taal beschreven. Bij de berg Sinai sloot God een huwelijksverbond met Zijn volk, en dit beloofde Hem trouw te blijven.

Door het dienen van afgoden gedroeg het volk zich echter als een overspelige vrouw. Dit begon al tijdens de woestijnreis. Veertig jaar lang hebben zij toen de tabernakel en de goden die zij voor zichzelf hadden gemaakt met zich meedragen. Deze geestelijke hoererij werd in het Beloofde land voortgezet, zodat God hen uit het land heeft geworpen (Am. 5:25-27). Jeruzalem werd Oholiba genoemd (d.i. 'Mijn tent is in haar'), en Samaria kreeg de naam Ohola (d.i. 'haar eigen tent'). In deze

16 Of bruid zie hst. '9.9 De gemeente als een bruid' op pagina 107.

beide hoofdsteden werd gruwelijke afgoderij bedreven (Ezech. 23). Na de wegvoering in de ballingschap wordt Jeruzalem een weduwe genoemd, een stad die door vriend en vijand verlaten was (Klaagl. 1, 2).

Jesaja vergelijkt Sion met een onvruchtbare vrouw, die niet gebaard heeft, maar ook met een stad die in de toekomst vele nakomelingen zal hebben. Zij zal de schande van haar jeugd vergeten en niet meer denken aan de smaad van haar weduwschap. Gods belofte is: 'Want uw Maker is uw Man (...). Want als een verlaten vrouw, een bedroefde van geest, roept de HERE u, de vrouw van de jeugd, die afgewezen was, zegt uw God. Voor een ogenblik heb Ik u verlaten. Maar in grote barmhartigheid zal Ik u bijeenbrengen' (Jes. 54:1-7).

Juda en Israël hebben zich gedragen als twee ontrouwe zusters. Nadat een man zijn vrouw heeft weggestuurd, zal hij haar niet terugnemen. Maar God roept Zijn volk ertoe op om terug te keren: 'Keer terug, afkerige kinderen, want Ik heb u getrouwd, Ik zal u aannemen, één uit een stad. (...) maar zoals een vrouw haar levensgezel ontrouw wordt, zo bent u Mij ontrouw geworden'. De aanklacht van ontrouw, die God tot dit zo bevoorrechte en gezegende volk moest richten, was terecht. Maar ondanks hun zondige wandel bleef God vol liefde aan hen denken.

Met koorden van liefde heeft Hij hen tot Zich getrokken in het verleden, en zo zal Hij opnieuw handelen. Zijn liefde is eeuwig. Voortdurend denkt Hij aan Efraïm als een lievelingskind, Zijn binnenste is onrustig. Van ontroering en medelijden keert Zijn hart zich om, telkens als Hij aan hen denkt. Hij zal niet terugkeren om hen te gronde richten. Integendeel, de dag komt dat Hij hen van al hun afdwalingen zal genezen (Jer. 3:14, 20; 31:3, 20; Hos. 11:1, 4, 8, 9). Dan zal zij haar geestelijke overspel erkennen en zich voor altijd ervan bekeren. God zal haar voor eeuwig als Zijn bruid verwerven (Hos. 1-3). In Psalm 45 en in het Hooglied wordt de liefde bezongen tussen God en het volk Israël, een liefde die in de toekomst wederzijds zal zijn.

Toen een overblijfsel van dit volk uit de Babylonische ballingschap was teruggekeerd en vanaf ca. 450 voor Christus tot 70 na Christus weer in

het land woonde, is hieruit – uit deze vrouw – een Zoon geboren. Hij was de beloofde Messias (vgl. Openb. 12:5, 13).

10.2 Johannes de Doper, de vriend van de bruidegom

Toen Johannes de Doper begon te prediken, dacht het volk dat hij de langverwachte Messias was, de Christus. Johannes zei echter openlijk dat hij slechts de wegbereider was voor de komst van de Messias, en hij noemde zichzelf de vriend van de Bruidegom (Matt. 3:1-12; Marc. 1:1-14; Joh. 1:19-36; 3:28-31). In het bijbelse spraakgebruik is de vriend van de bruidegom een vertrouwenspersoon, degene die erop toeziet dat bruidegom en bruid zich rein ten opzichte van elkaar bewaren. Hij regelt ook de dingen die nodig zijn om de bruiloft tot een succes te maken.

Het optreden van Johannes de Doper was radicaal. In zijn prediking noemde hij de zonde bij de naam, en hij riep op tot bekering en tot geloof in Hem die na hem zou komen. Hij riep ertoe op te breken met zondige levenspraktijken en gereed te zijn om de Messias te ontvangen, die ieder moment kon komen. Niet lang daarna werd Johannes door Herodes gearresteerd (Luc. 3:19-20). Toen hij zich in de gevangenis vertwijfeld afvroeg of Jezus werkelijk de Christus was, getuigde de Here Jezus van hem: *'Voorwaar, Ik zeg u: Onder hen die uit vrouwen geboren zijn, is niemand opgestaan die groter is dan Johannes de Doper; maar wie de minste is in het Koninkrijk der hemelen, is groter dan hij'* (Matt. 11:11).

Met andere woorden, Johannes was de grootste van al de profeten die tot dan toe waren opgestaan. Hij maakte alles gereed, opdat het volk haar Koning en Bruidegom op een waardige manier zou ontvangen. Zijn getuigenis werd echter verworpen; en zo zou later ook de Messias worden verworpen, van Wie hij de voorloper was. Daarmee verwierp het volk Israël ook het beloofde Messiaanse koninkrijk. Een nieuwe periode in de heilsgeschiedenis zou aanbreken. Wie de Here Jezus na Zijn dood en opstanding en terugkeer naar de hemel heeft aangenomen als Heiland en Here, krijgt door Gods genade een nog hogere plaats dan

Johannes de Doper. Wij zullen als de bruid van het Lam delen in Zijn hemelse heerlijkheid. Om die reden zegt de Here Jezus dat de geringste in het koninkrijk der hemelen groter is dan deze bijzondere profeet. Christus is de Bruidegom, de gemeente is de bruid van het Lam, waarop Johannes wees (Joh. 1:29, 36); en Johannes is Zijn vriend (Joh. 3:29).

10.3 Het hemelse vaderland en het hemelse Jeruzalem

Na de zondvloed had God de nakomelingen van Noach gezegend en hun de opdracht gegeven talrijk te worden en de aarde te vervullen (Gen. 9:1). Zij trokken echter gezamenlijk naar het oosten, naar het land Sinear, om daar een stad te bouwen en voor zichzelf een naam te maken. De stad die zij bouwden, werd later Babel genoemd. In het midden ervan was een toren, waarvan de top tot de hemel moest reiken. Geïnspireerd door afgodspriesters wilden zij inzicht ontvangen in de bovennatuurlijke wereld. Door hun spraak te verwarren verstrooide de HERE hen vandaar over de hele aarde, en zij staakten de bouw van de stad (Gen. 11:1-9).

In die omgeving, in de stad Ur van de Chaldeeën, groeide Abram op. Hij woonde daar in het stamverband van zijn vader, die een afgodendienaar was. Maar de God der heerlijkheid verscheen aan Abram en gaf hem bevel zijn vaderland te verlaten en op reis te gaan naar het land dat God Hem zou wijzen. God zou hem tot een groot volk maken, hem zegenen en zijn naam groot maken. Op zijn reis uit Ur passeerde hij Babel, de onvoltooide stad, gebouwd met kleiblokken die als stenen dienden en asphalt als leem. Na een reis van wel zeven jaar kwam hij via Syrië in het land Kanaän, en woonde daar in tenten (Gen. 12:1-7; Joz. 24:2,3; Hand. 7:2-5).

In contrast met het afgodische Babel verwachtte Abram de stad die fundamenten heeft, waarvan God de Ontwerper en Bouwmeester is (Hebr. 11:9-10, 16). Nadat hij zijn vaderland had verlaten en als vreemdeling in Kanaän was komen wonen, zag hij in het geloof uit naar de toekomst en naar een hemels vaderland. Hij zocht een land en een stad met hemelse normen en waarden, oftewel een bestel met een

door God gevestigde hemelse orde. Dit in tegenstelling tot de mensen die kort voor hem leefden, en die onder occulte invloeden in Babel zelf hun eigen stad hadden gebouwd.

De gemeente was toen nog een geheimenis, dat pas vele eeuwen later aan Paulus zou worden geopenbaard, evenals de hemelse positie en de hemelse zegeningen die haar deel zijn. Wij hebben dit eerder al overdacht in hoofdstuk 9. De gemeente wordt ook voorgesteld als een stad, die gebouwd is met geestelijke bouwstenen. Mensen die opnieuw geboren zijn, vormen als levende stenen het bouw materiaal dat God gebruikt. Deze levende stenen zijn door de Heilige Geest ook onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Door Zijn dood en opstanding is Jezus Christus de Hoeksteen en het Fundament van Gods gebouw geworden, en ook de Sluitsteen ervan (1 Petr. 2:4, 7; Ps. 118:22; Jes. 28:16).

Wij zien in het boek Genesis dat Abram op God vertrouwde, ondanks de zware geloofsbeproevingen die hij onderging. Zo zag hij vele jaren lang uit naar de zoon, die uit Sara zou worden geboren. Hoewel God het Beloofde Land aan hem had toegezegd, en zijn nakomelingen een grote en heerlijke toekomst op aarde zouden krijgen, begreep de aartsvader dat de zegeningen die hem waren beloofd ook een hemels karakter hadden. In zijn Nageslacht zouden immers alle volken worden gezegend (Gen. 15; 17:1-16; 18:18; 22:15-19).

Door de bijzondere ontmoeting met Melchisedek, de koning van Salem, werd hij hierin bevestigd. Salem was het latere Jeruzalem, en Melchisedek de koning-priester die de aartsvader zegende (Gen. 14:18-20). Zijn nakomelingen zullen voorgoed worden gezegend, wanneer het Nageslacht van Abraham, de Messias, zal zitten op Davids troon en Zijn rijk van vrede en gerechtigheid op aarde zal oprichten. Dan zal Jeruzalem, met de berg Sion, de stad zijn van de grote Koning (Ps. 48:3; Matt. 5:35).

Abraham was een profeet, die zijn roeping door de God der heerlijkheid en de blik die hij kreeg in de toekomst, niet is vergeten (Hand. 7:1-5; Gen. 20:7). Dit blijkt ook uit het getuigenis van de Here Jezus over hem:

'Abraham, uw vader, verheugde zich er sterk op dat hij Mijn dag zou zien, en hij heeft die gezien en heeft zich verblijd' (Joh. 8:56).

Vierhonderd jaar later sloot God bij de berg Sinai een verbond met het volk Israël, de nakomelingen van Abraham. Als ze Zijn geboden trouw bewaarden, zouden ze een lang en gezegend leven krijgen. Bij deze verbondssluiting openbaarde God Zijn majesteit en grote luister. Dit ging gepaard met bijzondere natuurverschijnselen: er daalde vuur neer, de rook steeg omhoog, de berg beefde, ontzagwekkende geluiden van woorden werden gehoord (Ex. 19:16-18; 24:15-17). In de woestijn woonde God te midden van Zijn volk in een draagbaar heiligdom, de tabernakel. Later in het Beloofde Land woonde Hij in de tempel te Jeruzalem. Toen Hij vanwege de vreselijke zonden van het volk niet meer in hun midden kon wonen, keerde de Sjechina, de heerlijkheid van God, terug naar de hemel.

Toen het beloofde Nageslacht, de Messias was geboren, werd Hij niet aanvaard als de langverwachte Verlosser. Het volk riep uiteindelijk de woorden: 'Weg met Hem' (Joh. 19:15). Na Zijn opstanding en terugkeer naar de hemel waren er velen uit het volk Israël, en later ook uit de volken, die zich tot God bekeerden. Zij begrepen dat het bloed van de offerdieren die in de tempel werden gebracht, de zonde slechts tijdelijk kon bedekken. Alleen het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, kan ons voorgoed van zonde reinigen (Hebr. 10:1-14).

De volgelingen van Jezus Christus werden eerst door hun eigen volksgenoten en later ook door de Romeinen tot de dood toe vervolgd. De beroving van hun eigendommen hebben zij echter met blijdschap aanvaard (Hebr. 10:33-34). Hoewel zij het goede woord van God hadden geproefd en de krachten van de komende eeuw, dreigde het gevaar om de moed op te geven. Het was moeilijk om Christus te blijven volgen (Hebr. 6:5). Om de gelovige Hebreeën te bemoedigen, kregen zij deze brief waarin op hun toekomst werd gewezen, het vooruitzicht van de betere dingen die zij bezaten.

In de komende wereld zal alles aan Jezus, de Hogepriester van de toekomstige goederen, worden onderworpen (Hebr. 2:5; 9:11; 10:1).

Ondertussen zijn wij als gelovigen ertoe geroepen met volharding de wedloop te lopen die nog voor ons ligt, met het oog gericht op Jezus. Hij heeft om de vreugde die Hem in het vooruitzicht was gesteld, het kruis verdragen en de schande veracht (Hebr. 12:1-2). De beproevingen, hoe zwaar ook, zijn tijdelijk. Spoedig zal Christus terugkomen, volgens Gods tijdrekening, en dan zal Hij *'gezien worden door hen die Hem verwachten tot zaligheid'*. En: *'Nog een heel korte tijd en Hij die komt, zal komen en niet uitblijven'* (Hebr. 9:28; 10:37).

De tempeldienst te Jeruzalem werd beëindigd, want de stad en de tempel werden door de Romeinse legioenen met vuur verbrand, en het volk werd verstrooid over de hele aarde (Matt. 22:7; 24:1-2). Maar God had voor de volgelingen van Jezus Christus iets beters voorzien. De schaduwdienst in de tempel is door Hem volmaakt vervuld. De gelovigen zijn nu genaderd tot de berg Sion, niet tot de berg Sinai. Dat wil zeggen: de wet, met daarbij de offerdienst in de tempel, heeft de offeraars niet tot volmaaktheid kunnen brengen. De genade doet dit wel, en daarvan spreekt de berg Sion. God bewijst de gelovigen Zijn genade door het volbrachte werk van Christus op het kruis van Golgota.

Het betere voor de gelovige Joden en ook voor ons is, dat wij zijn genaderd tot de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem. In het toekomstige Vrederijk zal er een hemelse stad zijn, met daarin de troon van God, het regeringscentrum over alle geschapen dingen. Rondom ons zullen er in dat bestel, in die stad, tienduizenden van engelen zijn als dienende geesten. Wie opnieuw geboren is, is al genaderd tot dit bestel van dingen, tot de feestelijke vergadering en de gemeente van de eerstgeborenen.

De Here Jezus is de Eerstgeborene, de Erfgenaam van alle dingen. De gelovigen die bij de gemeente behoren, zijn ook eerstgeborenen. Dat wil zeggen: wij zullen met Hem een grote en speciale zegen ontvangen als erfgenamen van God. Onze namen staan in de hemel opgeschreven. En wij zijn genaderd tot God, de Rechter over allen, en tot de geesten van de rechtvaardigen, die tot volmaaktheid zijn gekomen. Met een verheerlijkt lichaam, dat gelijkvormig zal zijn aan dat van Christus, zullen wij vanuit de hemel, vanuit de hemelstad, met Hem regeren. Dan

hebben wij het onwankelbare koninkrijk ontvangen, waarvan Christus het Middelpunt is (Hebr. 12:22-28; Rom. 8:29).

10.4 De beschrijving van het nieuwe Jeruzalem

Hier op aarde hebben wij geen blijvende stad (Hebr. 13:14). Wij moeten ons als vreemdelingen en bijwoners gedragen, als doortrekkers. Dat is de betekenis van de naam Hebreeën: 'die van de overkant' (vgl. 1 Petr. 1:1; 2:11). *'Ons burgerschap is in de hemelen, waaruit wij de Here Jezus Christus als de Zaligmaker verwachten'* (Fil. 3:20).

Spoedig zal de tijd komen dat de Here Jezus ons in het huis van de Vader zal brengen, en daarna zal Hij verschijnen in heerlijkheid. Hij zal regeren over de aarde vanaf Zijn troon in de hemelse stad, het nieuwe Jeruzalem. Eerder zagen wij dat de gelovigen die tot de gemeente behoren, als levende stenen samen de woonplaats van God vormen. Weldra komt de dag dat de Here Jezus vanuit het hemelse Jeruzalem met de heiligen zal regeren over de aarde tot eer van God en tot zegen van de mensen (Joh. 14:2, 3; Ef. 2:19-22; 1 Petr. 2:4-9; Hebr. 12:22; Openb. 21:1-3, 10; Dan. 7:18).

Een van de eerste dingen die Johannes beschreef in zijn evangelie, was de bruiloft te Kana, waar de Here Jezus en Zijn discipelen ook waren uitgenodigd. Er dreigde toen voortijdig een einde te komen aan de feestvreugde (Joh. 2:1-11). In Openbaring 19:6-10 beschrijft Johannes de bruiloft van het Lam en dan hoort hij een stem die met grote kracht roept: *'Laten wij blij zijn en ons verheugen'*. De vreugde in de hemel zal nooit worden onderbroken door iets wat de blijdschap kan verstoren.

Met Johannes mogen we meekijken naar de dingen hij zag, toen hij in de geest werd meegevoerd naar een hoge berg (Openb. 21:10). Er volgt dan een beschrijving van het laatste visioen dat hij zag, namelijk van de bruid, de vrouw van het Lam, in haar eeuwige vreugde en glorie (Openb. 21:9-22:5). Het is een hemelse werkelijkheid, die nooit eerder door mensen ogen is waargenomen. De Here Jezus gebruikt door middel van een engel beeldende taal. Daarbij loopt het beeld van de

bruid, die de vrouw van het Lam is geworden, over in het beeld van de stad. Dit is nodig om ons enigszins een voorstelling te kunnen geven van de heerlijkheid van God, zoals die zal worden gemanifesteerd in de gemeente en in Gods bestuur over de aarde in het Vrederijk en in de eeuwige toestand.

Het nieuwe Jeruzalem, de heilige stad, heeft de heerlijkheid van God. De hemelse stad, de gemeente, zal niet op de aarde neerdalen, maar de verbinding vormen tussen hemel en aarde. De droom van Jakob in Betel wordt dan werkelijkheid. Er is een verbinding tussen hemel en aarde, waarlangs schepselen van God kunnen opstijgen en neerdalen (Openb. 21:9, 10; 1-3; Gen. 28:12; vgl. Joh. 1:52).

Bij de beschrijving van de bruiloft van het Lam is het witte kleed het sieraad van de bruid, de gemeente. De rechtvaardige daden die God in haar heeft gewerkt, zijn dan zichtbaar (Openb. 19:7-8). In Openbaring 21 ligt het accent op de heerlijkheid van God, die de gemeente als de vrouw en de stad naar buiten toe uitstraalt. Johannes ziet de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem als een zeer kostbare edelsteen, als een jaspis. Dat is een steen die, als hij is geslepen, bij verschillende lichtinval prachtige kleuren te zien geeft. Nadat wij tot bekering en geloof zijn gekomen, bewerkt God ons door de omstandigheden op zo'n manier, dat wij steeds meer gaan lijken op de Here Jezus. Als wij een verheerlijkt lichaam hebben ontvangen, zullen wij helemaal aan Hem gelijkvormig zijn en samen Zijn beeld vertonen. De gemeente is dan de grote lichtdrager van God, door de uitstraling en weerkaatsing van Zijn licht (2 Kor. 3:18; Rom. 5:2; 8:29).

De stad heeft een grote en hoge muur. De muur zorgt voor een afscheiding tussen wat in de stad is en wat erbuiten is; hij dient om scheiding te maken tussen heilig en onheilig (Ezech. 42:20). Er zijn in de muur twaalf poorten, die niet worden gesloten. Bij elke poort staat een engel die erop toeziet dat niets onheiligs binnengaat. Op de poorten zijn de namen geschreven van de twaalf stammen van Israël. De poorten verschaffen in de oudheid niet alleen toegang, hier werd ook recht gesproken en zo werd de stad bestuurd. De stad met de poorten

spreekt van de regering van God met Zijn hemelse heiligen tijdens het Vrederijk.

Vroeger werden de poorten veelal genoemd naar de stad, waarheen men op weg ging door de poort. De zegen van God zal door middel van de gemeente naar het volk Israël stromen, dat met de hoofdstad Jeruzalem het aardse centrum van de wereldregering zal vormen. Zo zal de zegen van de Christusregering zich verspreiden onder alle volken op aarde. Vanuit Sion, het aardse Jeruzalem, zal de wet uitgaan (Jes. 2:3; 51:4; Mi. 4:2).

De muur van het hemelse Jeruzalem heeft twaalf fundamenten met daarop de namen van de twaalf apostelen. Het heil van God voor de mensheid is uit de Joden, uit Israël (Joh. 4:22). Uit dit volk heeft God twaalf apostelen gekozen om het fundament te leggen van de gemeente, die een heilige tempel, een woonplaats van God in de Geest is (Ef. 2:20-22).

Met een gouden meetrietstok werden de afmetingen van de stad gemeten. Goud spreekt van goddelijke heerlijkheid, de rietstok is een beeld van wat nietig is. De gouden meetrietstok spreekt van de Here Jezus, die op aarde volkomen aan God was toegewijd en in alles handelde tot verheerlijking van God, zowel in de grote als in de kleine dingen. Hiermee wordt de stad gemeten en beoordeeld, en de heerlijkheid van God is zichtbaar in haar overeenkomstig deze bijzondere maatstaf. De stad heeft een lengte en breedte en hoogte van twaalfduizend stadiën (ruim 2200 km), en Johannes zag de stad waarschijnlijk in de vorm van een kubus. De woonplaats van God in het Oude Testament, in de tabernakel en in de tempel, had ook de vorm van een kubus. Maar wat Johannes zag, zou ook de vorm kunnen hebben van een piramide, met bovenin de punt de troon van God.

De muur van de stad was honderdvierenveertig el (65 á 70 meter), gemeten met de maat van een mens, dat is van een engel. Alles wat mensen en engelen kunnen meten, heeft zijn beperkingen. Zo is de voorstelling van de grootte en de heerlijkheid van de gemeente door schepselen van God niet te omvatten. Twaalf is het getal van de volheid,

dat we telkens tegenkomen bij de beschrijving van Gods bestuur over de aarde. Nogmaals, het gaat bij de beschrijving van de stad niet om een letterlijke maar een hemelse regeringszetel.

Het bouw materiaal van de muur van de stad is jaspis; we zagen eerder dat dit spreekt van het goddelijke licht en de veelkleurigheid die zij uitstraalt. De stad is niet alleen van jaspis, zij is ook van zuiver goud, aan zuiver glas gelijk. Dat wil zeggen: zij is bekleed met de heerlijkheid van God, maar tegelijk ook volkomen transparant. Alles bevindt zich in het volle licht van Gods heerlijkheid. Niets is verborgen, en geen enkele onreinheid of zonde wordt in haar gevonden. De fundamenten van de stad zijn versierd met allerlei edelstenen. In Exodus 28 draagt de hogepriester in het borstschild twaalf stenen; hij is een beeld van de Here Jezus, die het volk van God op Zijn hart draagt. In Ezechiël 28 lezen we over edelstenen in de schepping; daar wordt de heerlijkheid van God weerspiegeld in de schepselen die Hij heeft gemaakt (vgl. ook Gen. 2:12).

Alles waarmee mensen bouwen zoals hout, hooi en stro, zal verdwijnen, maar goud en edelstenen kunnen de beproeving van het vuur doorstaan (1 Kor. 3:12-13). De materialen waarmee God bouwt, zijn blijvend. Dit wordt zichtbaar in de bouwstoffen van de stad. Elke edelsteen is verschillend. Zo zal elke gelovige iets unieks weerspiegelen van de heerlijkheid van God.

De twaalf poorten waren twaalf parels, elk afzonderlijk van de poorten was uit één parel. In Matteüs 13:45-46 spreekt de Here Jezus over een koopman die mooie parels zocht. Toen hij één parel van grote waarde had gevonden, verkocht hij alles en kocht deze parel. Hier zien wij de Here Jezus figuurlijk gesproken als een parelkoopman en een parelvisser. Hij verkocht alles wat Hij had, liet het achter en daalde af naar de diepte, op zoek naar een oester die een parel met zich meedroeg onder de schelp. Parels ontstaan doordat er zich een korreltje zand tussen de schelp en de huid van de oester nestelt. Door dit korreltje gaat de huid irriteren, en dan scheidt de oester een stof af die het korreltje inkapselt. Dit proces blijft doorgaan. Het zandkorreltje wordt steeds meer omhuld met deze stof, het parelmoer, waardoor

er een prachtige parel ontstaat. Zo is de mens van zichzelf maar een korreltje, uit de aarde en aards, maar als hij wordt bekleed met de heerlijkheid van Christus is hij kostbaar en van grote waarde voor Hem. Voor de parel van grote waarde, dus voor de gemeente, gaf Hij Zichzelf over en offerde Hij alles op!

De straat van de stad was zuiver goud en doorzichtig als glas. In de oudheid liep er vanaf de poort van de stad een straat, een brede weg naar de troon van de koning. Alles wat zich begeeft naar de troon van God, de zetel van Zijn regering, moet beantwoorden aan Zijn gerechtigheid en geheel zuiver zijn. En zij die tot de troon naderen, zijn heilig in heel hun handel en wandel.

In de tempel te Jeruzalem, de hoofdstad van Israël, woonde God vroeger in het tempelhuis, gescheiden en op een afstand van het volk. Zo zal het ook in de toekomst zijn. Alleen de priesters mogen onder bepaalde voorwaarden in Zijn tegenwoordigheid komen. De gemeente, die geheel uit priesters van God bestaat, mag nu al vrij in de geest tot God naderen. In de hemelse stad, het nieuwe Jeruzalem, is geen tempel. De gemeente is namelijk zelf de tempel, de woonplaats van God.

Het licht van natuurlijke lichtbronnen, de zon of de maan, is niet nodig in de hemelstad. De heerlijkheid van God verlicht haar, en het Lam is haar lamp. Terwijl het bij de uittocht uit Egypte donker was in het hele land, was er licht in de huizen van de Israëlieten, letterlijk en figuurlijk. Want daar was het Paaslam aanwezig (Ex. 10:21-12:51). Nu is de Here Jezus het licht van de wereld, dat iedere mens verlicht (Joh. 1:9). In de toekomst zal het nieuwe Jeruzalem het licht van God uitstralen en de naties zullen in dit licht wandelen. En de machthebbers van de aarde zullen hun heerlijkheid en eer tot haar brengen. De verheerlijkte gemeente is dus het kanaal waardoor de zegen van God naar de aarde zal komen, en het kanaal waardoor God de eer van mensen op aarde zal ontvangen. Alle duisternis is verdwenen. De toegang naar de stad is nooit gesloten. Niets onreins kan erin komen, alleen zij die geschreven zijn in het boek van het leven van het Lam zullen de stad binnengaan.

Nogmaals, de gemeente is zelf de heilige stad, maar hierin is ook plaats voor de oudtestamentische heiligen en de gelovigen die in de Grote Verdrukking zijn gedood en bij de wederkomst worden opgewekt, want ook zij zullen met Christus en de gemeente regeren gedurende de duizend jaren (Openb. 20:4, 6).

Vanuit de troon van God, het centrum van Zijn regering, welt het water van het leven op uit de bron. Het stroomt als een rivier van zuiver water langs de straat naar de poort. Aan beide zijden van de rivier staat de boom van het leven. Dit geboomte brengt twaalf vruchten voort en geeft elke maand zijn vrucht. De bladeren van de boom zijn tot genezing van de volken, de naties. De bron van zegen is het eeuwige leven in Christus, onze Here. Door de Heilige Geest mogen de gelovigen nu al hiervan genieten en Hem kennen, die de waarachtige God en het eeuwige leven is (Joh. 7:38; 17:3; 1 Joh. 5:20).

Straks bij Hem, in Zijn heerlijkheid, zullen wij dit leven ten volle kennen en het in al zijn overvloed genieten (Joh. 10:10). In de hof van Eden was een rivier, die zich splitste in vier stromen en een groot deel van de aarde bevloede in de tijd vóór de zondvloed. Naast de vele bomen stonden er in de hof twee bijzondere bomen: de boom van het leven en de boom van de kennis van goed en kwaad (Gen. 2:8-14). Van alle bomen mochten Adam en Eva vrij eten. Met uitzondering van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mochten zij niet eten. De mens moest God onvoorwaardelijk gehoorzamen. Hij liet zijn gehoorzaamheid aan God zien door al dan niet te eten van deze boom.

De boom van de kennis van goed en kwaad is in de hemelstad niet aanwezig. In de hemel zijn wij geheel gelijkvormig aan het beeld van Christus, en daar worden wij nooit meer getest om onze gehoorzaamheid te tonen. Wel aanwezig is de boom van het leven, die een beeld van de levende Christus is. De mens heeft gefaald in zijn verantwoordelijkheid, maar God heeft Zich in genade over hem ontfermd. Van de twaalf vruchten van de boom, die door de Here Jezus worden gemanifesteerd in Zijn bestuur over de schepping, zullen de inwoners van de stad – de gemeente en alle opgewekte heiligen – steeds mogen genieten in al hun diversiteit.

Ook de volken op aarde ontvangen een grote zegen door middel van de boom van het leven. In de hof van Eden namen de mensen vijgenbladeren om hun zondige lichaam te bedekken. Als de vloek niet meer op de schepping rust, wordt alles nieuw. Aan alle conflictsituaties en oorlogen, honger en ziekte komt dan definitief een einde. Wanneer Christus regeert, bestaat de wereldbevolking uit rechtvaardigen die iets van Hem laten zien. De bladeren van de boom dienen tot hun genezing.

In de hemelstad staat de troon van God en van het Lam. Als Zijn 'slaven' (want ze staan in Zijn dienst en ze zien Zijn aangezicht) zullen de hemelse heiligen Hem gehoorzamen, als het ware op een wenk van Zijn ogen. Niemand kan God rechtstreeks zien. Wanneer mensen God zien, gaat dit nu en ook straks via het Lam, de Here Jezus (vgl. 1 Tim. 6:16, 1 Joh. 3:3; 4:12; Joh. 1:18; 14:9; Openb. 5:6). In de Grote Verdrukking hebben de mensen de antichrist gediend, en het merkteken van zijn naam op hun voorhoofd gedragen (Openb. 13:16). Op het voorhoofd van de hemelse heiligen is echter de naam van God aangebracht.

In die stad is geen nacht, geen duisternis. Omstraald door hemels licht heeft de stad geen zonlicht meer nodig. De Here God verlicht haar en haar lamp is het Lam. De gemeente is voor eeuwig met de Here Jezus verbonden, en zal voor eeuwig delen in Zijn heerlijkheid en regeermacht. De genade die ons is bewezen, regeert door gerechtigheid tot het eeuwige leven. Wanneer de schepping is vrijgemaakt van de slavernij van de vergankelijkheid, genieten de kinderen van God zelf ook de volle vrijheid van de toekomstige heerlijkheid (Rom. 5:21; 8:21).

10.5 De bestemming bereikt, eeuwig met Hem

In Openbaring 2 en 3 vinden we een profetische beschrijving van de geschiedenis van de gemeente, vanaf het begin tot aan de opname. Een van de laatste dingen waartoe de Here Jezus de gemeente oproept, is te luisteren naar Zijn stem. Hij verlangt ernaar de maaltijd met ons te houden, d.i. gemeenschappelijk van dezelfde dingen te genieten, en bovenal van elkaars liefde.

Op weg naar de hemel is er veel tegenstand van de kant van de satan; steeds tracht hij de gelovigen te verleiden en hen ten val te brengen. Toch is het mogelijk in deze geestelijke strijd een overwinnaar te zijn, maar dit kost inspanning! In onszelf is ook geen kracht om staande te blijven, maar wij zijn meer dan overwinnaars door Hem die ons heeft liefgehad (Rom. 8:37). Overwinnaars hebben geweldige beloningen in het vooruitzicht, zoals: 'Wie overwint zal Ik geven met Mij te zitten op Mijn troon, zoals ook Ik overwonnen heb, en Mij met Mijn Vader op Zijn troon gezet heb' (Openb. 3:20-22). Elk moment kan de Here Jezus terugkomen om ons op te nemen in de hemel.

Intussen vervolgen zowel ongelovigen als gelovigen hun levensreis op weg naar de eindbestemming in de eeuwigheid. Niemand weet hoe ver of hoe kort de afstand, gemeten in seconden of levensjaren, tot het punt van onze bestemming zal zijn. Niemand weet hoe spoedig er een einde komt aan zijn of haar levensreis. Deze begon bij de geboorte en eindigt bij het sterven, of voor ons als gelovigen bij de komst van de Here in de lucht. Zolang wij onderweg zijn, moeten wij ook als gelovigen steeds keuzen maken en ons oriënteren op het einddoel van onze bestemming.

De Bijbel, Gods Woord, leert ons dat er in het leven twee wegen zijn, een brede en een smalle weg. Beide wegen hebben een eeuwige bestemming. De brede weg voert naar de hel, naar het van God verwijderd zijn, de eeuwige dood.¹⁷ Dit is de weg waarop ieder mens zich van nature bevindt vanaf zijn geboorte. De smalle weg, vanaf het moment dat iemand zich heeft bekeerd en opnieuw geboren is, voert naar de hemel. Dit is de plaats heel dicht bij God, in de eeuwige gelukzaligheid (Matt. 7:13-14; Luc. 13:24; Joh. 3:3).

Om op de smalle weg te komen, moet je door de nauwe poort gaan. Hoe dit mogelijk is, maakte de Here duidelijk in een gelijkenis. Zoals een kameel alleen knielend, zonder last te dragen, door het oog van de naald naar binnen kan gaan (het kleine deurtje in de grote poortdeur, Luc. 18:25), zo kunnen mensen alleen de smalle weg naar de hemel

17 Zie '4.9 Het dal van Hinnom, de gehenna' op pagina 60.

inslaan als zij knielen voor God en hun last, hun pak met zonden, afleggen bij de Here Jezus, die heel persoonlijk voor mijn zonden wilde sterven aan het kruis.

Toen de Here Jezus aan Petrus de vraag stelde of hij ook niet voor een andere richting in zijn leven wilde kiezen en wilde weggaan, antwoordde hij: 'Here, naar Wie zullen wij heengaan? U hebt woorden van eeuwig leven. En wij hebben geloofd en erkend dat U de Christus bent, de Zoon van de levende God' (Joh. 6:67-69). Enkele jaren later predikte hij met grote vrijmoedigheid tot de Joden die de Leidsman naar het leven, de Here Jezus, hadden gedood, dat zij zich moesten bekeren (Hand. 3:15-19). Ook verkondigde hij in opdracht van een engel aan het volk al de woorden van dit leven, het leven met God (Hand. 5:20). Paulus bemoedigde de gelovigen die te midden van een verkeerd en ontaard geslacht hun licht lieten schijnen, en vasthielden aan het woord van het leven (Fil. 2:15-16).

Gereinigd van dode werken, en op weg naar de hemel, dienen wij nu de levende God die wij liefhebben (Hebr. 9:14). En in de geest komen wij steeds met vrijmoedigheid in het heiligdom. Wij naderen tot God door het bloed van Jezus, langs de nieuwe en levende weg die Hij voor ons heeft ingewijd. De weg naar Hem is vrij. De Vader zoekt aanbidders, die Hem in geest en waarheid aanbidden (Hebr. 10:19-20; Joh. 4:23-24). Zo komen wij met vrijmoedigheid met onze noden en zorgen tot de troon van de genade, om door Hem geholpen te worden op het juiste tijdstip. Geen ander kan zoals Hij met ons meelijden (Hebr. 4:16).

In de hemel leeft Christus om voor de Zijnen te pleiten. Als wij zondigen, is Hij daar als de hemelse Hogepriester om aan te tonen dat wij door Zijn bloed zijn gereinigd. En zodra wij zondigen, werkt Hij als de Voorspraak bij de Vader door Zijn Geest in onze harten. Zo ontstaat het verlangen met de zonde te breken en die te belijden, opdat de gemeenschap tussen de Vader en ons als Zijn kinderen kan worden hersteld (1 Joh. 2:1-2; 1:8-9).

Elk ogenblik kan Christus terugkomen om de gelovigen tot Zich te nemen in het Vaderhuis met de vele woningen (Joh. 14:1-3). Door Zijn

werk op het kruis en Zijn terugkeer naar de hemel heeft Hij daar voor ons plaats bereid. Als kinderen van God mogen wij in de meest intieme plaats van de hemel verblijven, waar de Vader, de Zoon en de Heilige Geest altijd geweest zijn en eeuwig zullen zijn. Dan zijn al degenen die tot deze heiligen behoren, op hun eeuwige bestemming gekomen. Thuis, bij de Bron van het leven (Ps. 36:10).

In Openbaring 4 en 5 zien wij in de hemel alle schepselen de Schepper eren. En wij zien de heiligen die door het bloed van het Lam zijn vrijgekocht, als priesters rondom de troon van God en van het Lam. Voortdurend brengen zij dankzegging, en prijzen en eren zij Hem die op de troon zit. Na het 'Amen' werpen zij zich neer voor de troon en aanbidden Hem die leeft in alle eeuwigheid.

Wij bevinden ons dan met de Here Jezus Christus, en met vele heiligen en engelen, in het deel van de hemel dat wij de troonzaal zouden kunnen noemen. Dat is de plaats van waaruit Hij regeert. Daar heeft Hij zich gezet op de troon van Zijn Vader, en wij mogen ook op tronen zitten om met Hem te regeren (Openb. 4:4). Voor de troon van God en van het Lam zullen wij ook staan en in aanbidding voor Hem neerknielen. Daarbij zullen wij als de bruid, de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, tevens de geestelijke woonplaats van God zijn en het centrum van Zijn regering over de aarde. Hij zal vanuit de heilige stad regeren, samen met de gemeente en met alle heiligen.

We leven nu nog in een wereld waar de zonde regeert. Als de Here Jezus regeert, heerst de gerechtigheid. Maar op de nieuwe aarde woont de gerechtigheid (2 Petr. 3:13). Nadat de Here Jezus het koninkrijk, het Messiaanse rijk, heeft overgegeven aan God de Vader en alle dingen aan Hem zijn onderworpen, zal God alles in allen zijn (1 Kor. 15:24-28). Daarna, als de eerste dingen zijn voorbijgegaan en er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde is, zal de Here Jezus met de gemeente, de tent van God, bij de mensen zijn en bij hen wonen (Openb. 21:1-5).¹⁸

18 Voor de nieuwe hemel en de nieuwe aarde zie '2.9 De dood zal niet meer zijn' op pagina 35.

Samengevat: als huisgenoten en kinderen van God zullen de gelovigen van de gemeente bij de Here Jezus en bij de Vader in het Vaderhuis zijn, de intieme hemelse woning. De gemeente zal genieten van de eeuwige gemeenschap en de ongestoorde rust. Wij zullen ook in de troonzaal zijn, de plaats van waaruit Christus regeert, om daar als koningen te zitten op tronen en met Hem te regeren. De gelovigen van de gemeente zullen tevens als priesters neerknielen voor Hem die op de troon zit en Hem eeuwig eer en aanbidding brengen (1 Petr. 2:9; Openb. 1:6).

Tegelijk vormen wij met elkaar de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, en Hij is daar het grote Middelpunt. Hoe al deze dingen samenvallen en mogelijk elkaar afwisselen, kunnen wij met ons beperkte voorstellingsvermogen niet bevatten. Het is een bijzonder voorrecht en een grote genade van God dat wij met David mogen zeggen: 'U maakt mij het pad ten leven bekend; overvloed van blijdschap is bij Uw aangezicht, lieflijkheden zijn in Uw rechterhand, voor altijd' (Ps. 16:11). Daarbij hebben wij zoveel meer zegeningen ontvangen, want wij zijn gezegend met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten in Christus (Ef. 1:3).

Het zal in de hemel zijn zoals geschreven staat: 'Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en in geen mensenhart is opgekomen, dat is wat God bereid heeft voor hen die Hem liefhebben' (1 Kor. 2:9). Maar het heerlijkste is dat wij Hem dan zullen zien zoals Hij is, onze Here Jezus Christus (1 Joh. 3:2).

Toen de koningin van Seba de heerlijkheid van Salomo zag en zijn wijsheid hoorde, was zij diep onder de indruk. Zij was buiten zichzelf en sprak de woorden: 'Het gerucht dat ik gehoord had, heeft ver overtroffen wat ik zie en hoor. Gelukkig zijn uw mannen, gelukkig zijn uw dienaren die voortdurend in uw dienst staan' (1 Kon. 10:3-8). Koning Salomo en al zijn heerlijkheid zijn een type van de Here Jezus en Zijn heerlijkheid. Maar alles wat wij dan zullen zien, zal onze verwachtingen ongetwijfeld nog veel meer overtreffen dan het bij deze koningin het geval was. Met ons beperkte verstand kunnen wij ons nu geen voorstelling maken van de hemelse dingen die wij zullen zien en waarin wij met Christus mogen delen. Het zijn bovendien dingen die eeuwig zijn.

Door een geopende deur in de hemel kreeg Johannes te zien wat er daar zal gebeuren vanaf het moment dat de ontslapen heiligen zijn opgenomen in de hemel. Als wij de Bijbel openen en deze dingen lezen, mogen we als het ware over zijn schouder meekijken naar wat hij zag. Hij zag hoe de vierentwintig oudsten – de vertegenwoordigers van de gemeente en van de oudtestamentische heiligen – diep onder de indruk van de heerlijkheid van Christus waren en Hem aanbaden.

Want wij lezen in het laatste bijbelboek de woorden: *‘Zij wierpen zich neer voor Hem die op de troon zat, aanbaden Hem die leeft in alle eeuwigheid, en wierpen hun kronen neer vóór de troon en zeiden: U bent het waard, Here, te ontvangen de heerlijkheid, de eer en de kracht, want U hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil bestaan zij en zijn zij geschapen. En zij zeiden met luider stem: Het Lam dat geslacht is, is het waard om de kracht te ontvangen, en rijkdom, wijsheid, sterkte, eer, heerlijkheid en dankzegging. En elk schepsel dat in de hemel, op de aarde, onder de aarde en op de zee is, en alles wat daarin is, hoorde ik zeggen: Aan Hem die op de troon zit, en aan het Lam is de dankzegging, de eer, de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid. En de vier levende wezens zeiden: Amen. En de vierentwintig oudsten wierpen zich neer en aanbaden Hem die leeft in alle eeuwigheid’* (Openb. 4:10-11; 5:12-14).

Dan troont Hij niet alleen op de lofzangen van Israël, zoals vroeger in de tempel. In een grote gemeente zal Hem lof worden gebracht. Alle einden van de aarde zullen komen om zich voor Zijn aangezicht neer te buigen, want het koningschap is van de HERE! Zij zullen komen en Zijn gerechtigheid verkondigen, omdat Hij het gedaan heeft (Ps. 22:4, 26, 28, 32).

Bovendien klinkt in de hemel voor eeuwig het nieuwe lied, dat wordt gezongen door de hemelse heiligen. En wij zingen nu al, terwijl wij uitzien naar Zijn komst, het loflied:

Waardig, o waardig bent U, Heer,
wij heffen onze stem tot U
vol aanbidding, dank en eer.

Waardig, o waardig bent U, Heer,
wij heffen onze stem tot U
vol aanbidding, dank en eer.

O halleluja, Lam voor ons geslacht.
Wij heffen onze handen op
naar U die redding bracht.

Halleluja, eer aan de Koning,
U, sterke Overwinnaar,
U, Heerser van 't heelal.

Vragen

1. Waaruit blijkt de liefde van God voor het volk Israël? (10.1);
2. Waarin onderscheidde Johannes de Doper zich van alle profeten die voor hem waren gekomen? (10.2);
3. Wat was de verwachting van Abraham met het oog op de toekomst van zijn nageslacht op aarde? (10.3);

Subvragen:

- (a) Geef een omschrijving van de geestelijke werkelijkheid van de bruid, die tegelijkertijd een stad is;
- (b) Van welke materialen is de stad gebouwd?
- (c) Wie is de lichtbron in haar?
- (d) Wie is de boom van het leven?
- (e) Wie komen er in de stad?
- (f) Hoe regeert God met Zijn heiligen? (10.4)
- (g) Verlang je ernaar gemeenschap met God te hebben en die te onderhouden?
- (h) Wanneer ben jij vanaf de brede weg op de smalle weg gaan wandelen?
- (i) Wat heb je afgelegd, toen je door de nauwe poort ging?
- (j) Laat je op weg naar de hemel je licht schijnen en vertoon je het woord van het leven?
- (k) Ervaar je Zijn hulp, wanneer je vrijmoedig tot de troon van de genade bent genaderd om hulp te ontvangen?
- (l) Ben je met al je beperkingen een aanbidder van de Vader en de Here Jezus?

- (m) Verlang je ernaar eeuwig bij Hem in de hemel te zijn?
- (n) Denk je wel eens na over de ontmoeting met de Here Jezus?
- (o) Hoe stel jij je deze ontmoeting voor? (10.5)

Distributie:

CBC 't Gulden Boek te Houten
Website: www.cbcboek.nl
E-mail: info@cbcboek.nl